

VEN

PR

1911

CHANDLER & M. CO.

NEW YORK

3.9.16

1916

1916

uoti sui plenitudine admissa le
 s animi signa exprimeo. item
 uos erigant. Delecte enim aliq
 no mortificandu i gentib; inueni
 eant. le sue ofit die que ipius
 a gladiis ipioz omnib;
 quo plenus ilaudes dei aspice
 fidel. s. fiduciali agentes spue
 onde magnificandi quibus sign
 ames. i uictoria sibi etia de ali
 expulsi o hostes ferunt. con

IVVENCII

HISPANI PRESBY-

TERI HISTORIA EVAN-

gelica, versu Heroico
descripta.

*Capitula ad
Europae
prophetia
Tadca*

Claruit sub Constantino Magno.

Anno Domini. ccc. xxx.

ms. Duckermā

3-12-16

M. D. XXXIII.

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including a large signature that appears to read 'Johannes'.

VVOLF GANGVS GVL

DEN ZCVIGKAVIEN. MAGI
gister &c. Venerabili viro dño Caspari Gut
tel, artium liberalium magistro, sacre Theolo
giæ baccalaureo, Ecclesiæ diuæ uirginis Zcui
gkauen. diuini uerbi concionatori, Amico suo
plurimum obseruando S. D.

Vm nuper in famigeratissimam Li
psensem Academiã rediisse, optime
uir, plures qui sese exercebant in di
uersis bonarũ artium disciplinis, uti
in palæstra literaria fieri solet, of
fendi. Hi argumentosas philosophorũ rationes inter
se conferebant, hi poëtarũ carminibus ac figmentis
se oblectabant. Alij in oratorũ declamationibus tẽ
pus terebant. Ne ego, qui sacris initiatus, solus inter
eos inertia ac turpi otio, quo et ingenium & corpus
languescit, & quo nihil uirtuti est infestius nihilq;
laudi perniciosius, torpere uiderer, diu apud me ip
sum dubitabam quid legerẽ, quid uel quod Deo opti
mo maximoq; laudem, sensibus utilitatem, ac iuueni
bus honestam uoluptatẽ afferre posset ex sacris lite
ris interpretarer. Casu quoddã oblatum mihi fuit libel
lus Iuueni presbyteri, uiri uitæ sanctimoniam ac scien
tia clarissimi, immensam Euangelicæ legis maiesta
tem complectens: quem quum legere cœpissẽ, ac in
eo admodum pregnantẽ, nihil q̃ euangelicam uerita
tem explicantes sententias eleganter heroicis uer

EPISTOLA

sibus scriptas inuenissem, mirum in modum mirabar
 in quibus abditis ille egregius ac Christianus scrip-
 tor, per longum temporis tractum (quē ante ducen-
 tos supra mille annos ab hinc in humanis fuisse anna-
 les tradunt) delituisse: & cur tantus poeta ceteris,
 etiā Ethnicis haecenus ignotior fuisset. Quare ego
 cōmuni utilitati consulere uolens, rem perutile me
 facturum existimaui, si ut author praefatus in lucē
 rediret, ac plures eius copiam haberent, quoquo mo-
 do efficere possē. Et dum, quo pacto id contingere
 ualeret, animo reuoluerem, occurristi tu mihi uene-
 rabilis magister: qui id unā mecum facile efficies, si
 uenerabili uiro domino magistro Ioanni Zceydlery li-
 terarij ludi magistro doctissimo, tibi nō minus q̄ mihi
 deditissimo, p̄suaseris, quatenus eundē (reiectis ste-
 rilibus poetarum fabulis) suis aliquando scholasticis
 legat. Nam uti uirū noui, minime hoc abnuet. Quan-
 doquidē haud ignarus est, quomodo iam passim prae-
 clara adolescentū ingenta, falsas ac fictas historias
 poetarū de laementa leetitando, in maximos ducun-
 tur errores turpissimamq; rerum ignorantiam. Sen-
 titet praeterea, hunc librum legendō, q̄ grata rem fa-
 ciet suis primatibus (qui scholarum maximam curam
 gerunt) praecipue praestanti & officioso uiro, domi-
 no Magistro Laurentio Bernstrung, insignis urbis
 Zcuigkauri. Consuli meritisimo, ut mihi nunquā
 sine singulari praecōio nominando. Ceterum docte
 magister, ne scholastici me uniceū huius authoris prae-
 concm

DEDICATORIA.

conem censeant, quosdam alios magni nominis viros
cum summis laudibus, quibus dignus est, decorantes
potissimum diuum ac disertissimum Hieronymū, no-
stra sanctissimæ religionis columnam, in calce libri
Calcographo imprimendos dedi. Postremo domi-
num Consulem magistrum Laurentium Bernsprung
ornamentum ac decus patriæ doctissimū magistrum
Ioannem Zceydler, & honorabilem dominum Pau-
lum Eringk, summæ integritatis uirū, singulari amo-
re mihi iunctum, meis salutiferis affice uerbis. Vale

felicitè in Christo Iesu. Per quem obsecra

& adiuro te, ut quoties eius frueris alio
loquio, mei habeas memoriam.

Liptzk secunda Ianuarij.

Anno undecimo su-

pra sesqui-

mille-

si-

mum.

A 3

IV VENCI HISPANI PRÆSBY.

teri, in quatuor Euangelia, Prologus.

Immortale nihil mundi compage tenetur,
Non orbis, nō regna hoīm, non aurea Roma,
Non mare, non tellus, non ignea sydera cæli.
Nam statuit genitor rerum irrevocabile tempus,
Quo cunctū torrens rapiet flamma ultima mundum!
Sed tamen innumeros homines sublimia facta
Et uirtutis bonos, in tempora longa frequentant,
Accumulant quorum famam laudesq; poetæ.

Homerus. Hos celsi cantus, Smyrnæ de fonte fluentes,

Virgilius. Illos Minciadæ celebrat dulcedo Maronis.

Nec minor ipsorum decurrit gloria uatum,
Quæ manet æternæ similis, dum sæcla uolabunt,
Et uertigopoli terras atq; æquora circum
Æthera sydereum iusto moderamine uoluet.
Quod si tam longam meruerunt carmina famam,
Quæ ueterum gestis hominum mendacia neclunt,
Nobis certa fides æternæ in sæcula laudis
Immortale decus tribuet; meritumq; rependet.
Nam mihi carmen erunt Christi uitalia gesta,
Diuinum in populis falsi sine crimine donum.
Nec metus, ut mundi rapiant incendia secum
Hoc opus. hoc etenim forsā me subtrahet igni
Tunc, quum flammiuoma descendet nube coruscans
Iudex, altithroni genitoris gloria Christus.

Imuocatio

Ergo age sanctificus adsit mihi carminis autor
Spiritus, & puro mentem riget amne canentis
Dulcis Iordanis, ut Christo digna loquamur.

IVVENCII

HISPANI PRESBY-
TERI, QVATVOR EVAN.

gelia Christi hexametris uersibus
transferentis, Liber
Primus.

De sanctis parētibus Ioannis Baptiste, & de
ipsius præcursoris dñi conceptione. Luca. I.

EX fuit Herodes Iudæa in gente
cruentus,

Sub quo seruator iusti templiq; sa-
cerdos.

Zacharias, uicibus cui templum
cura tueri

Digesto instabat lectorum ex ordine uatum.

Huius inhærebat thalamis dignissima contunx.

Cura ijs ambobus parilis moderaminis æqui,

Ambos adnexos legis præcepta tenebant.

Nec fuit ijs soboles, tam tunc uergentibus annis,

Gratius ut donum iam desperantibus esset.

Sed quum sorte adytis arisq; inferret odores

Zacharias, iussus cælo descendere aperto

Nuntius, & soli iussas perferre loquelas,

(Cætera nam foribus plebes astrata) rogabat:

Quem tibi terribilis concussit corda pauorem

Visus, cum lati sermonis gratia placet?

1. Par. 14.

IV VENCI PRESBYTERI

Nam me propitius rerum pater unicus, alto
 A cœli folio tibi nunc in uerbo uenire
 Præcipit: & chara tibi mox de coniuge natum
 Promittit, grandis rerum cui gloria restat,
 Plurima qui populis nascendo gaudia quæret,
 Sobrius æternum, clausum quem spiritus ipsis
 Visceribus matris complebit numine claro.
 Istius hic partem populi plerumq; docendo
 Ad uerum conuertet iter. dominumq; deumq;
 Continuo primus noscet, plebemq; uocabit.
 Nomine Ioannem quem tu uocitare memento.
 Olli confusa respondit mente sacerdos:
 Æmula promissis obstitit talibus ætas.
 Nec senibus factus poterit contingere fessis,
 Quem deus auertens primæuo in flore negauit.
 Hæc trepidans uates. cui talia nuntius addit:
 Si tibi mortalis sobolem promitteret ullus,
 Ad desperandum fors an cunctatio mentis
 Debuerat tardis hærens insistere uerbis.
 Nunc ego, quem dominus cœli terræq; creator
 Ante suos uultus uoluit parere ministrum,
 Auribus ingratîs hominis uisusq; receptus,
 Summi iussa dei non contemnenda peregi.
 Quare promissis manet irreuocabile donum.
 Sed tibi claudetur rapida uox nuntia mentis,
 Donec cuncta dei firmentur munera uobis.
 Hæc ait, & sese teneris immiscuit auris.
 Interea populus miracula longa traherat,

Quid

CARM. EVANG. LIB. I.

Quid tantum in templo uellet cessare sacerdos.

Egressus trepide, numen uidisse supernum

Nutibus edocuit, misera & dispendia uocis.

Inde domum redijt completo ex ordine uates

Officio, amissamq; leuant promissa loquelam,

Nec dilata diu uenerunt munera prolis.

Anxia sed uentris celabat gaudia coniunx,

Donec quinq; cauam complerent lumina lunam.

ANNUNCIATIO MARIÆ. LUC. I

T*unc maiora dehinc idem mandata minister
Detulit, ad Mariæ demissus uirginis aures.*

Hæc desponsa suo p tēpora certa propinquo,

Abdita uirginis caste pubescere tectis,

Et seruare diem, iussis permissa parentum.

Ad quam tranquillum sermonem nuntius insit:

Salue, progenie terras iutura salubri.

Desine conspectu mentem turbare uerendo.

Nam tua concipient cœlesti uiscera iussu

Natum, quem regnare deus per sæcula cuncta,

Et propriam credi sobolem, gaudetq; iubetq;.

Huic, ubi sub lucem dederis, sit nomen Iesus.

Ad quem uirgo dehinc pauido sic inchoat ore:

Nullos conceptus fieri sine coniuge dicunt.

Vnde igitur sobolem mihi nunc sperabo uenire?

Nuntius hæc contrà celeri sermone fatetur:

Virtus celsa dei circumuolabit obumbrans,

Spiritus & ueniet purus, lectissima uirgo.

Ac tibi mox puerum casto sermone iubebit

IVVENCIPRESBYTERI

Magnificum gl'gni: populis quem credere sanctum,
 Supremiq; dei natum uocitare, necesse est.
 Sic cognata tibi, sterilis quæ credita cunctis,
 Zachariæ coniunx, mortali germine nuper
 Æuo defessis auxit miracula membris.
 Sextus adest mensis. parent sic omnia iussis.
 Virgo dehinc: Domino famulam nunc esse iubenti,
 Ut tua uerba sonant, cernis seruire paratam.
 Nuntius abscedens, uacuis se condidit auris.

VISITATIO BEATÆ MARIÆ. Luc. I.

Illa dehinc rapidis Iudæam passibus urbem,
 Zachariæq; domū penetrat, grauidamq; salutat
 Elisabeth: clausæ cui protinus anxia prolis
 Membra, uteri gremio motu maiore resultant.
 Et simul exiliit mater concussa tremore,
 Diuinæ uocis completa afflamine sancto,
 Et magnum clamans: Fœlix ô fœmina salue,
 Fœlicem gestans uteri sinuamine fœtum.
 Vnde meam tanto uoluit deus æquus honore
 Illustrare domum, quam mater numinis alti
 Viscerct? ecce meo gaudens in uiscere proles
 Exultat, Mariæ quum prima affamina sensit.
 Fœltx, quæ credit finem mox affore uerbis,
 Quæ deus ad famulos (magnum dignâdo) loquetur:

Illa trahens animo per gaudia mixta, pudorem
 Suppresso, uocis pauit antia dicta uolutat:

Magnificas laudes animus, gratesq; rependit:
 Immenso domino mundi, uix gaudia tanta

CARM. EVANG. LIB. I.

Spiritus iste capit, quod me dignatus in altum
Erigere ex humili celsam, cunctisq; beatam
Gentibus & saeculis uoluit deus æquus haberi.
Sustulit ecce thorum seruis, fregitq; superbos.
Largifluis humiles opibus ditauit egentes.
Tunc illic mansit trimos ex ordine menses,
Ad propriamq; domum remeat iam certa futuri.

NATIVITAS SANCTI IOAN

nis Baptiste Luca primo.

IAmq; aderat tempus, quo iussu fundere foetū
Elisabeth uoluenda dies in luminis auras
Cogeret, ad partus famam collecta cucurrit
Turba propinquorum, tunc gaudia mira frequentes
Concelebrant, nomenq; iubent genitoris habere.
Abnuitt hoc genitrix, sed Ioannes uocitetur,
Ingeminat. placuit cunctis tunc iussa parentis
Consultere, scriptoq; rogant edicere nomen.
Sed prò mira fides, tabulis quum scribere tentat,
Implicitam soluit per uerba sonantia linguam.
Mox etiam assueta penetrant spiracula mentem,
Completusq; canit uenturi conscia dicta.

Concelebrēt cuncti laudes, gratesq; frequentēt,
Astrorum & terræ, pontiq; hominumq; parenti,
Visere qui uoluit, propriamq; absoluerē plebem.
En beat antiquam gentem, cornuq; salutis
Erecto, indulget Davidis origine lumen.
Hoc est quod prisci cecinere ex ordine uates,
Hæc est illa salus, quæ nos ex hostibus atris

Eripit

IVVENCIPRESBYTERI

Eripit, ut iuste iusto seruire queamus.
Et tu parue puer, sanctus dignusq; propheta
Diceris, dominum mox prægrediens utando.
Illius & populum duces per lumen apertum,
Errorcm per te spernent, mortisq; tenebras
Abrumpent omnes, tua qui præcepta sequentur.
Exhinc secretis in uallibus abdita semper
Vita fuit puero, donec poscentibus annis,
Vatis ad officium pleno pubesceret æuo.

IOSEPH COGITAT DIMIT-
tere Mariam. Matthæi primo.

INtere a Mariæ sponso miracula mentem
Solicitant, manifesta uteri q; pondera uidit,
Et secum uoluit, quamam ratione propinqua
Dedecus oppressum celet, thalamosq; recuset.
Talla tractanti torpescunt membra sopore.
Audiuitq; dei super horrida somnia uocem:
Accipe cōiugium nullo cum crimine pacta.
Spiritus impleuit sancto cui uiscera fœtu.
Hanc cecinit uates uenturam ex uirgine prolem,
Nobiscum deus, est cui nomen. protinus ille
Hæc præcepta sequens, seruat sponsalia pacta.

DE NATIVITATE SALVA-
toris nostri Luca secundo.

SEd tum forte noui capitum discussio census,
Cæsaris Augusti iussis. per plurima terræ
Describebatur Syriæ, quam iure regebat
Cyrinus, proprios cui tota per oppida fines

Adde

CARM. EVANG. LIB. I.

Addebant populi, utres nomenq; genusq;
 Vrbs est Iudææ Bethlem, Dauidæ canorum
 Quæ genuit, generis censum quæ iure petebat.
 Obtulit hic illum, genus hinc quod uterq; trahebat,
 Desponsamq; sibi scribens, gravidamq; professus,
 Hospitiū amborum Bethlem sub mœnibus urbis,
 Angusti fuerant per parua habitacula ruris.
 Illic uirgo nouo completo in tempore factu
 Soluitur, & puerum ueteri cunabula textu
 Inuoluunt, duroq; datur præsepe cubili.

ANGELVS NATIVITATEM CHRI

sti pastoribus nunciat. Luca secundo.

Circa sollicita pecorum custodia noctis
 Pastores tenuit uigiles per pascua lata.
 Ecce dei monitu iussus descendere cœlo
 Nuntius, ac subitus terror tremefacta pauore
 Prostrauit uiridi pastorum corpora terræ,
 Talis & attonitis cœlo uox missa cucurrit:
 Ponite terrorem mentis, mea sumite dicta
 Pastores, quibus hæc ingentia gaudia porto:
 Nam genitus puer est, Dauidis origine clara,
 Qui populis lucem mox letitiamq; propaget.
 Hoc signum dicam, puerum quod cernere uobis
 Iam licet, implentem gracili præsepia uoce.
 Talia dicenti iunguntur millia plebis
 Cœlestis, cunctiq; deum laudantq; rogantq;
 Talis & uniti uox agminis æra complet:
 Gloria supremum comitetur debita patrem,

In tero

IV VENCI PRÆBYTERI

In terris iustos homines pax digna sequatur.

Et simul ijs dictis, cœli secreta reuisunt.

Pastores properè ueniunt, puerumq; iacentem.

Præsepis gremio cernunt, post inde frequentes

Dispergunt latè celeris uaga semina fama.

Mirantes laudant, lætantes constupuerunt,

Omnia nocturnis montis quod uera recurrant.

CIRCUNCISIO DOMINI. Luca. II.

Viderat octauam lucem puor: ecce recidi

Ad morem legis, nomenq; aptare necesse est.

Impositumq; illi est (monitis cœlestibus olim

Quod Mariæ uox missa deo præcepit) Iesus,

PURIFICATIO Mariæ. Luca. II.

Scripserat antiquæ Moses moderamina legis,

Inter quæ primos prisco de sanguine uatum

Observare dedit scetus offerre sacrandos,

Implumesq; simul ferre ad delubra columbas.

Hæc ubi per Mariam templo seruata feruntur,

Ecce senex Simeon, dignus comprehendere sensum

Cœlestis uocis, cui quondam præcia rerum

Virtus prodiderat, quod carcere corporis ægri

Deposito, mortem liber requiemq; uideret,

Cum primum cœli laudem terræq; salutem

(Omnia quem uatum spondet oracula) Christum

Vidisset templo solennes ferre columbas.

Isq; ubi curuato defessus corpore, templum

Iam grauior penetrat, monuit quod spiritus autor,

Ecce simul paruum gremio genitricis Iesum

Ad tem

CARM. EVANG. LIB. I.

Ad templum sensit uenisse, trementibus ulnis
Accepit puerum, letusq; hæc dicta profatur:

Nunc nunc me famulū dominus, nūc liberet atris
Corporis è uinculis, sinemq; imponere uerbis
Dignetur cum pace suis. en splendida nostros
Lux oculos tua circumstat, radiusq; resulget,
Quam cunctis hominum lustratis gentibus addit
Israëlitarum cumulata gloria plebis.

Hinc ait: Hæc quid uirgo tibi tam mira uidentur?
Quid tantum Maria stupuerunt pectora matris?
Hic puer ad populi casum datur, iste renasci
Concedet populis. dicta in contraria signum
Istius adueniet percurrentes debita læto.

Atq; animam matris ferro fulgente machæra,
Quo pateant tecti tenebrosa uolumina cordis.

Hæc ait in Symeone deus. uox ecce propheta
Fœmineam sancto complet spiramine mentem.

Anna fuit natu grauior, quam in flore iuuenta
Destituit uiduam mors immatura mariti.
Hinc fruitur casta charo pro coniuge uita,
Continuoq; dei cultu. quæ numine ducta,
Cognouit Christum, & simili sermone loquuta est:
Inde ubi solennem pueri pro nomine legem
Compleuit genitrix, & Ioseph omnia mirans,
Ad patriam læti redeunt, puerumq; reportant.

MAGI CVM MVNERIBVS

ueniunt. Matthæi secundo.

Gens

IVVENCIPRESBYTERI

Gens est ulterior surgenti conscia soli,
Astrorum solers ortusq; obitusq; notare:
Huius primores nomen tenere Magorum.

Hinc lecti procures, Solymos per longa iurum
Deveniunt. regemq; adeunt, orantq; doceri
Quæ regio imperio puerum Iudæa teneret
Progenitum. & sese stellæ fulgentis ab ortu
Admonitos uenisse uiam, quo supplice dextra
Exortum terris uenerabile numen adorent.
Territus Herodes, Solymorum culmina uatum,
Quiq; prophetarum ueterum prædicta recensent,
Imperio accitos, iubet omnia quærere legis,
Quis pateat, quæ sint gentitalia mœnia Christo,
Omnia uenturum spondent quem oracula uatum.

Mich. 5 Tum manifestatur, Bethlem quod mœnitus illum
Progigni maneant, cui sacram ducere plebem
Israëlitarum sacra uirtute necesse est.
Hinc iubet Herodes Persas peratendere gressum,
Inuentumq; sibi puerum monstrare colendum.
Ecce iteris medio stellam præcurrere cernunt,
Sulcantem flammis auram: quæ in culmine summo
Restitit, & pueri lustrata habitacula monstrat.
Gaudia magna Magi gaudent, sydusq; saluant.
At postquam puerum uidere sub ubere matris,
Deiecti prono texerunt corpore terram,
Submissiq; simul quærunt tunc muncra trina.
Aurum, thus, myrrham: regi; deoq; hominiq;
Dona dabant. totam mox horrida somnia noctem

Solici

CARM. EVANG. LIB.I

Solicitant, saeuumq; iubent uitare tyrannum.
Deniq; diuersis Herodis callibus aulam
Diffugiunt, patriamq; Magi redire latentes.
IOSEPH AB ANGELO PER
uisum admonitus, cum puero & matre eius
in aegyptum fugit, & infantes occiduntur.

Matth.II.

Ipsum etiam puerum monitis cœlestibus actus,
Ægyptum cum matre simul transportat Ioseph:
At ferus Herodes sibimet succedere credit,
Quem callens astris quassisset cura Magorum
Quorum præcauto discessu sollicitatus,
Horribilem iussit Bethlem per compita cædem
Infantes cunctos teneramq; sub hubere plebem
Euellit ferro, nullo sub crimine culpæ.
Hæc etiam cædes olim præscripta manebat.

Nam pius hanc uates, diuino numine doctus,
Complorat, misero sœtulis pro funere matres
Horrendis grauitèr cœlum pulsare querelis,
Ast ubi sopitus furor est, & sæua tyranni
Infantum horribili feritas satiata cruore,
Extinxisse putat cunctos, quos primus & alter
Annus lactiferi misere suppresserat aui.

REGRESSIO IESV CHRISTI

ex aegypto. Matth.II.

Mirandis rursus deuinctus membra sopore,
Ioseph urgetur monitis, Mariam puerumq;
Ægypto ad patriam uectare eubi Nazara fœlix

B Olim

Hier.3.
& 31.

IV VENCI PRESBYTERI

Olim prædicto puero dedit addere nomen
Osee. 11 Dixit & alterius quondam præuncia uatis
 Vox instincta deo: Veniet ueniet mea proles
 Ægypto ex alta terris lumenq; salusq;

Luc. 2 Crescebat rapidis annorum gressibus infans
 Occurrens æuum sapientia præueniebat,
 Gratiq; in uultu & uerbis ueneranda micabat.

IESVS INVENTVS IN MEDIO
 doctorum subditus erat Mariæ & Ioseph.

Lucæ. II.

AT iam bis senos æui comprehenderat annos.
 Cum paschæ ritū seruare ex more parentes
 Ad templum lætis puerum perducere festis
 Omnibus annorum uicibus de more solebant.
 Ergo aderant paschæ pariter cunctisq; diebus
 Festorum impletis patriam remeare parabant.
 Cum puer in populo comitis uestigia matris
 Deferuit templiq; libens secreta petiuit.
 Illum per uicos, urbisq; perq; abditæ tectæ,
 Perq; iteris stratas, per notos, perq; propinquos
 Quærebat genitrix: sed lux ubi tertia uenit,
 Ad templum propere remeat, uatumq; choreis
 Inuenit insertum, legumq; obscura senili
 Tractantem cœtu. uix admiratio digna
 De pueri uerbis senibus fuit, at pia mater,
 Nate, ait, amissum lacrymis te quero profusis
 Anxia cum genitore gemens. quæ caussa parentum
 Secernit gressu, templiq; in sede retentat?

Ille

CARM. EVANG. LIB.I

Ille autem, quid me tantum, quid quæritis inquit.
An nondum sentis genitrix quod iure paternis
Sedibus & domibus natum est habitare necesse?
Hæc ait. & gressum sociat, patriamq; reuisit.
Nec genitrix tanti persensit pondera uerbi,
Ordine cuncta tamen cordis secreta refert.
At puer obsequijs apte prædulcibus ambos
Ad proprium semperq; suum necebat amorem

DE BAPTISMATE IOAN NIS

in Iordane, & de uictu, & habitu eiusdem.
Christus baptizatur, Cælum aperitur, Vox
patris auditur. Matt.III. Mar.I.

Lucæ.III. Ioan.I.

INterea ueteris scripti per debita currens
Omnia sæclorum series promissa trahebat.
Zacharia soboles, desertis uallibus, omnes
Ad deponendas maculas clamore uocabat,
Fluminis ut liquidi caperent miranda lauacra,
Quæ animæ species abluta sorde niteret.
Isaias uates cecinit, quod numine iussus.
Vox latè resonat desertis uallibus, amplas
Sternite iam stratas. omnis sit recta uiarum
Semitæ, quæ domini digne uestigia gestet.
Subsident colles, uallis complebitur omnis.
Corriget anfractus iteris bona linea recti.
Corporeisq; oculis lumen tractare serenum
Omnibus indulget genitor dominusq; salutis.

Isa. II

IV VENCI PRĒSBYTĒRI

Ergo aderant populi, passimq; hinc inde ruentes
Complebant ripas, auidiq; lauacra petebant.
Texta camelorum fuerant uelamina setis,
Et zonæ pellis medium cinxere prophetam:

Arvis qui solitus ruralibus esse locustas,
Et tenuem uictum præbent syluestriamella.
Isq; ubi tot populos diuersis sedibus ortos,
Irruere ad fluuium cernit, sic incipit ore:
Vipereæ gentis soboles, quis debita uobis
Supplicia, urgentesq; iras euadere monstrat?
Sed facite ô miseri fructum (si pœnitet) aptum.
Nec generis uestri tollat fiducia mentes.
Nam facile è saxis etiam pro nomine plebes
Succedent uestro, soboles quia de gener errat.
Proxima roboreis iam iam radicibus instat
Cunctorum ante oculos aciesq; leuata securis.
Cædentur syluæ steriles, ignemq; fouebunt.
Nunc ego præteritas maculas in flumine puro
Abluere institui, ueniet sed fortior alter,
Cuius uincla pedum non sum contingere dignus.
Abluet ille homines sancto spiramine mergens,
Flammarumq; globis purgabit noxia corda
Illius & manibus ruralis pala tenetur,
Et propria ipsius purgabitur arca frugum,
Horreâq; implebit secreti copia farris,
Æternusq; leues paleas populabitur ignis.

Hæc ait, & properis per syluam passibus ipsum
Cernit Ioannes ueneranda lauacra petentem.

Sed

CARM. EVANG. LIB. I.

Sed uetat increpitans uates, & talia fatur:
 Tu ne meis manibus digneris mergi ter undis,
 Cum tua me melius possint purgare lauacra?
 Dixit Ioannes, cui talia reddit Iesus:
 Nunc sine nam decet hoc, sic sancta per oia nobis
 Iustitiæ consecrandus complebitur ordo.
 Hæc memorans, uitreas penetrabat fluminis undas,
 Surgenti manifesta Dei præsentia claret.
 Scinditur auricolar cœli septemplex aethra
 Corporeamq; gerens speciem, descendit ab alto
 Spiritus aëream similans ex nube columbam,
 Et sancto flatu corpus perfudit Iesu.
 Tunc uox missa Dei, longum per inane cucurrit,
 Ablutumq; undis Christum, flatuq; perunctum
 Alloquitur: Te nate hodie per gaudia testor
 Ex me progenitum, placet hæc mihi gloria prolis.

POST IEIUNIUM QUADRAGINTA
 dierum & noctium Iesus tentatus est
 & uicit. Matt. & Luc. III. Mar. I.

TVM petit umbrosos montes & lustra ferarū,
 Obsequiumq; illi patris præbere ministri
 Certabant, rabidi mox liuor demonis ater
 Cum terrore rapit mentem, nec defuit ægro
 Tentandi interea Christum uersutia fallax.
 Quadraginta illi fuerant ex ordine soles,
 Ex quo nulla cibi potusue alimenta dabantur,
 Sed contexta simul firmi ieiunia cordis,
 Terrarum ad regnum mentis secreta tenebant,

IUVENCI PRÆSBYTERI

Ergo aderant populi, passimq; hinc inde ruentes
 Complebant ripas, avidiq; lauacra petebant.
 Texta camelorum fuerant uelamina setis,
 Et zona pellis medium cinxere prophetam:

Arvis qui solitus ruralibus esse locustas,
 Et tenuem uictum præbent syluestria mella.
 Isq; ubi tot populos diuersis sedibus ortos,
 Irruere ad fluuium cernit, sic incipit ore:
 Viperea gentis soboles, quis debita uobis
 Supplicia, urgentesq; iras euadere monstrat?
 Sed facite ô miseri fructum (si poenitet) aptum.
 Nec generis uestri tollat fiducia mentes.
 Nam facile è saxis etiam pro nomine plebes
 Succedent uestro, soboles quia degenerat.
 Proxima roboreis iam iam radictibus instat
 Cunctorum ante oculos aciesq; leuata securis.
 Cædentur syluæ steriles, ignemq; fouebunt.
 Nunc ego præteritas maculas in flumine puro
 Abluere institui, ueniet sed fortior alter,
 Cuius uincla pedum non sum contingere dignus.
 Abluet ille homines sancto spiramine mergens,
 Flammarumq; globis purgabit noxia corda
 Illius & manibus ruralis pala tenetur,
 Et propria ipsius purgabitur arca frugum,
 Horreaq; implebit secreti copia farris,
 Aternusq; leues paleas populabitur ignis.

Hæc ait, & properis per syluam passibus ipsum
 Cernit Ioannes ueneranda lauacra petentem.

Sed

CARM. EVANG. LIB. I.

Sed uetat increpitans uates, & talia fatur:
 Tu ne meis manibus digneris mergier undis,
 Cum tua me melius possint purgare lauacra?
 Dixit Ioannes, cui talia reddit Iesus:
 Nunc sine: nam decet hoc, sic sancta per oia nobis
 Iustitiae consecrandus complebitur ordo.
 Haec memorans, uitreas penetrabat fluminis undas,
 Surgenti manifesta Dei praesentia claret.
 Scinditur auricolor caeli septemplex aethra
 Corporeamq; gerens speciem, descendit ab alto
 Spiritus aëream similans ex nube columbam,
 Et sancto flatu corpus perfudit Iesu.
 Tunc uox missa Dei, longum per inane cucurrit,
 Ablutumq; undis Christum, flatuq; perunctum
 Alloquitur: Te nate hodie per gaudia testor
 Ex me progenitum, placet haec mihi gloria prolis.

POST IEIUNIUM QUADRA-

ginta dierum & noctium Iesus tentatus est
 & uicit. Matt. & Luc. III. Mar. I.

TUm petit umbratos montes & lustra ferarū,
 Obsequiumq; illi patris praebere ministri
 Certabant, rabidi mox liuor daemonis ater
 Cum terrore rapit mentem, nec defuit agro
 Tentandi interea Christum uersutia fallax.
 Quadraginta illi fuerant ex ordine soles,
 Ex quo nulla cibi potusue alimenta dabantur,
 Sed contexta simul firmi ieiunia cordis,
 Terrarum ad regnum mentis secreta tenebant,

IVVENCII PRESBYTERI

Tunc epulas demum monuit conquirere corpus.

Horrendi interea sceleris fallacia tentans

Si te pro certo genuit deus omnibus, inquit,

His poteris saxis forti sermone iubere

Vsum triticei formamq; capeffere panis.

Christus ad hæc satur. Nil me iam talia terrent.

Dcu. 8 Nam memini scriptū, quoniam non sola tenebis

Vitam credentis facilis substantia panis,

Sed sermone dei complet pia pectora uirtus.

Rursus at ille dolos uersutis artibus aptans

Neccere tentator properat. nam mœnibus urbis

Mox inferre pedem sensit. uis liuida Christum

Culmine marmorei suasit consistere templi.

Tunc sic aggreditur uocis fallente ueneno:

Si deus est uere genitor tibi, culmine templi

Aëra per uacuum saltu iaculabere corpus.

Testis erit scriptura tibi, quæ spondet aperte

Psal. 90 Mandatum summi genitoris tale ministris,

Vt lapsum studeant casu defendere corpus,

Et famulis manibus curent tua membra leuare,

Ne lapidis lædat summas offensio plantas.

Reddidit his Christus dictis contraria dicta.

Dcu. 5 Mc meminisse magis scripti cœlestis oportet.

Ne uires dominifidens audacia tentet.

Rursus in abrupti montis consistere celsis

Mox furibunda iugis sensit fallacia Christum,

Ostendens olli fulgentia regna per orbem:

Cernis, ait, quæ sit tantarum gloria rerum?

CARM. EVANG. LIB.I

Cuncta tuo possum iamiam concedere regno,
Talia donantem me si ueneratus adores.
Tum sic instantem dictis reiecit Iesus:
Effuge pestiferi rabies, uesana ueneni.
Hareat ut semper nobis immobile iussum,
Vt iustus cœli dominum deuotus adoret,
Vnius & famulans ueneretur nomen in æuum,
Talibus excussus, fugit per deuia demon.

Deu. 6

IESVS IOANNE CAPTO SECES

sit in Galileam. Matt. IIII. Mar. I.

Ille ubi Ioannem cognouit carceris umbris
Submersum, tristi compressit corda dolore,
Finibus & statuit zabulonum ponere sedes,
Vt dictum Isaia concurreret ordine sæcli.

Isa. 9

Terra Zabulon, & regio cui Neptbala nomen,
Et uia trans pelagus longe, galilæa; rura,
Trans & Iordanem gentes, populi; tenebris
Inclust, magnum luxen subitum; uidebunt
In mortis; illis umbra residentibus, alma
Exoritur fidei resplendens luce uoluntas.
Ergo instare dei regnantis munera Christus
Nunciat, increpitans præconia larga salutis.

PETRV M ET ANDREAM,

Ioannem & Iacobum piscatores conuocauit

Matt. IIII. Marci. I.

Præteriens; uidet ponti per littora fratres,
Præsolidum Simonē, dignū cognomine Petri,
Andream; simul sinuosa uolumina lini

B 4

Piscibus

IVVENCI PRESBYTERI

Piscibus insidias disponere marmoris undis
Nunc, inquit, pisces capitis maris aestibus altis.
Sed me si libeat sectari, fortia vobis
Prouenient hominum praeputra indagine lucra
Illi confestim firmato pectore certi,
Retibus abiectis, pariter praecepta sequuntur.

Post fratres Iacobum Ioannemq; marinis
Insidias gregibus maculoso innectere textu
Vt uidit, similemque dedit de lictore uocem,
Illi Zebedeum gentorem in puppe relinquunt,
Ilico sectantes pulcherrima iussa salutis.

IESVS GALILÆAM CIRCVM
iens poenitentiam praedicat & uarios langu
ores hominum curat. Matt. IIII. Mar. III.

Ioan. VI.

EXim per terram Galilææ sanctis serēbat
Insinuans populis regni praeconia Christus,
Donabatque citam inualidis ægrisque medelam,
Et mox crebra procul Syriam iam fama tenebat,
Mille sonans linguis praesentia munera Christi.
Denique certatim languoris tæbe peresos,
Diuersisque malis nexos, quos longa dolore
Absumpsit populans membrorum robora tabes,
Monstrabant Christo, facili sed munere cunctos
Reddebat propere miranda ad gaudia sanos
Iamque animæ ipsius morbi, seuque furores,
Et lunæ cursum comitata insania mentis,
Discessere, graui sermonis pondere iussa.

CARM. EVANG. LIB. I

Illum stipantes miracula magna mouentem
Mista sectantur turba, Solymiq; Syriq;
Et Iudaea frequens populis, Galileaq; plebes,
Quos & Iordanis dirimit stagnante fluento.

DE OCTO BEATITVDINIBVS
& multis alijs per ordinē. Mat. V. Lu. VI.

HOs populos cernēs, præclsa in rupe resedit,
Ac sic discipulis gremiū cingentibus inquit.
Fœlices humiles, pauper quos spiritus ambit
Illos nam cœli regnum sublimē recepat.
His similes mites, quos mansuetudo coronat,
Quorum debetur iuri pulcherrima tellus.
Hic modo lugentes solatia digna sequentur.
Pabula iustitiæ qui nunc potusq; requirunt,
Illos plena manet saturandos copia mensæ.
Fœlix, qui miseri doluit de pectore sortem,
Illum nam domini miseratio largā manebit.
Fœlices, puro cœlum qui corde tuentur,
Visibilis Deus ijs per sæcula cuncta manebit.
Pacifcos Deus in numerum sibi prolis adoptat.
Fœlices nimium, quos insectatio frendens
Propter iustitiā premit, ijs mox regia cœli
Pandetur: Gaudete, operum quos iusta tenentes
Urgebit præceps stimulis iniuria sauis.
Plurima nam merces uobis seruatur in æthra,
Nanq; prophetarum fuit insectatio talis.

IUVENCI PRESBYTERI
APOSTOLOS SAL TERRÆ VO-
cat. Matt.V. Mar.IX. Luc.XIII.

Discite uos hac in terra salis esse saporem.
Hic sapor amissa si iam uirtute senescit,
Quæ salis absumptos acuet substantia gustus
Nec cuiquam uani post hæc superest salis usus,
Ni longe abiectum cuncta ut uestigia calcent.
IIDEM LUMINA MVNDI
dicuntur. Matt.V. Marci. III.

Lucæ.VIII.&.XI.

Vos estis mundi clarū (ne abscondite) lumen.
Nam quis præcelsis impostam rupibus urbē
Occultare queat? uestrum sed lumen ad omnes
Perueniat, rerumq; decus sub luce serena
Ponatur. cunctis genitoris gloria uestri
Laudetur, celsi thronus est cui regia cæli.

QVOD NON VENERIT SOLVE
re legem, sed adimplere. Matt.V.

Non ego nunc priscas leges dissoluere ueni;
Vertere nec ueteres ponūt q̄ iussa prophetæ
Omnia nā uobis per me cōplenda manebūt,
Vera loquor, donec cæli, terræq; marisq;
Interitus ueniat, legis ne littera saltem,
Aut apicis parui gracilis distinctio decrit,
Omnia quin fiant digesta ex ordine sæcli.

Iaco.2 Si quis enim minimam mandati soluere partem
Ausus erit, pariterq; homines suadendo docebit,
Hic minimi nomen cœlesti in sede tenebit.

Atque

CARM. EVANG. LIB. I

At quicunq; operis proprii moderamina seruans,
Inuoluta simul tradet præcepta priorum,
Magnus erit, magniq; feret trans sidera nomen.

DE HOMICIDIO. Matt. V. Exo. XX.

A Vdistis ueteris iussum moderamine legis,
Humano si qs maculârit sanguine palmas,
Ille reus ferro persoluet umdice pœnas.

Ast ego præcipiam, ne quis consurgere in iras
Audeat, atq; odio fratris feruente moueri.

Nam reus hic æquo pœnas sub iudice reddet:
Nec minor illorum conuitia flamma sequetur,
Qui fatui miseriue cient sub nomine fratrem.

DE OBLATIONE. Matt. V.

S In offerre uoles, uenerans altaria donis,
Et tua tunc tacitæ mentis penetralia tanget,
Quod tibi sit cū fratre domi suscepta simultas,
Munera cuncta adytis illis admota relinque,
Et prius ad pacem properans transcurrere petendâ.
Fraterno demum iam conciliatus amori,
Offer grata Deo tranquillo pectore dona.

ADVERSARIO, VIRTUTI SCILI-
cet & rationi quæ uitis aduersantur, cōsen-
tiendū esse in uia, hoc est, in uita, & rationis
dictaminibus parebimus. Matt. V.

Luce. XII.

E St tibi præterea uirtus contraria semper,
Corporis hæc casti celeri curetur amore,
Dum rapidæ tecum graditur per compita uite.

Accu

IVVENCI PRESBYTERI

Accusabit enim polluti corporis usus,
Et te sublimi statuet sub iudice uinctum.
Damnatum rapient ad uincula seu a ministri,
Nec prius è tenebris mitteris carceris atri,
Ultima quàm minimi reddatur portio nummi.

DE ADULTERIO

Matt.V. Exod.XX.

HAud ignota, reor, uobis stat cautio legis,
Corpus adulterio probibes, sed nūc mea iussa
Occulta internæ frenent molimina mentis,
Nec minus optati quàm facti pœna luenda est.

DE OCULO ERVENDO ET

manu amputanda. Matt. V.

SI te forte oculi dextri laqueauerit error,
Autorem miserae properans conuellito labis,
Et iaculare procul, nam membrū perdere refert
Exiguum, flammis quàm totum dedere corpus,
Perpetuisq; animam pariter conuoluerè pœnis.
Et si dextra manus mentem per deua ducit,
Erroris causam præstat decidere ferro,
Quàm totum æternis corpus concedere flammis.

VXOREM NON NISI OB
adulterium dimittebam. Matt.V. & IX.

Mar.X. Luc.XVI. Deut.XXIII.

Precipiunt ueteres, si quis connubia rumpit,
Scribere dissidium iuris feralia uerba.
Sola uiri recte discedet adultera tectis,
Ast alie maneant, nam casti iura pudoris

Auta

CARM. EVANG. LIB. I

Autore amittet mulier deserta marito.

DE IVRAMENTIS

Matt. V. Levitici. XIX.

Antiquæ leges prohibent periuria linguis,
Sed nostris cedat iurandi audacia iussis.
Nec fas est homini cœlum iurare per aliū,
Quod sedes domini. nec quæ uestigia gestat
Terra dei, Solymæue urbis uenerabile nomen,
Quod regis magni propria est, iurabitur unquā.
Nec caput in proprium cuiquā iurare licebit,
Nanq; potestatem minimi non esse capilli
Cernitis, albumue aut nigrum mutare colorem.

QUALIS ERIT RESPONSIO

Et quæ uerba interrogati reddemus.

Mat. V. Iacob. V.

Est est, sufficiat. quod non est, dicte, non est.
Quod superest istis, totum fallaciter agro
Suggerit obreptans animo uis tetra ueneni.

VALEM QVIS INFLIXERAT

pœnam, talem ipse sustinere cogebatur, par
pari ueteri lege referebatur. Matth. V.

Exo. XXI. Levit. XXIII. Deut. XIX.

Peruulgata diu legis præcepta tenctis,
Ludentem semper similis uindicta sequatur.
Sed tranquilla malum melius patientia uincet
Ac si quis partem palma percusserit oris,
Mox aliam partem uultus præbere memento
Auferat aut tunicam si quis ui iudicis instans,

Cede

IVVENCIPRESBYTERI
Cede libens, pariterq; ferat tua pallia secum.
HOSTI VRGENTI AD INFESTA
ac molesta inscrutandum esse.

Matt. V.

SI te forte aliquis passus per mille iubebit
Ire uiam, grauis atq; oneris perferre laborem,
Mox perges, aliudq; iteris comitabere duplum.

DE ELEEMOSYNIS EROGANDIS

Matt. V.

SI quis egens poscet, uel se simulabit egentem,
Ex animo miserans largire: aut mutua si quis
Orabit, tribue, & mitem ne subtrabe uultum.

INIMICI DILIGENDI SVNT

Matt. V. Luc. VI.

NEc tibi sit placitum solis succurrere amicis
Aut cecis odijs inimicos ducere dignos.
Quin ego præcipiã blando superesse p̄ oēs
Obsequio, precibusq; Deum mollire benignis
Pro uita ipsorum, qui uos excindere gaudent,
Aduersisq; truces animis odiisq; sequuntur.
Nam genitor uester communia lumina solis,
Communesq; dedit pluuias iustisq; malisq;
Quod si coniunctos tantum ueneramur amicos,
Quis locus hic iustæ poterit mercedis haberi?
Seruit amicitie tantum gens dedita lucris.
Sed uos perfecti, similes estote parenti.

OSTEN

CARM: EVANG: LIB: I
OSTENTATIONEM INANEM

in bonis operibus uitandam esse.

Matt. VI.

Sicubi iustitie pandetur iusta facultas,
Deuitate oculos hominum, nam nulla manebis
Merces posterius, quæ factum tale sequatur.
Applaudet tantum sterilis laudatio uulgi.
Sed quod dextra facit, facias nescire sinistram
Conueniet. iustis meritis tum digna rependet
Occulti solus scrutator præmia cordis.

CAPTATIONEM LAUDVM

humanarum in oratione declinandam ac cui
tandam. Matt. VI.

Sunt quos prætumida tollit iactatio mentis,
Et precibus propriis gaudent assistere turbas,
Multifluisq; diem uerbis ducendo fatigant.
His uotis pompæ fructus succedit inanis.
Sed secreta domus precibus penetrantia castis
Claudentur, paucisq; Deum uenerabere uerbis.
Scit pater ipse, tibi quæ sit trepidatio cordis.
Nil absente Deo loquimur, nil abdita clausum
Pectoris antra tegunt. præsens Deus omnia cernit.
His igitur uotum placeat concludere uerbis.

ORATIO DOMINICA.

Matt. VI. Luc. XI.

Sydreo genitor residens in uertice cæli,
Nominis oramus ueneratio sanctificetur
In nobis pater æte tui. tranquillaq; mundo

Adue

IUVENCI PRESBYTERI

Adueniat, regniq; tui lux ampla pateſcat.
 Sic cælo ut terris fiat tua clara uoluntas.
 Vitalisq; bodie ſancti ſubſtantia panis
 Proueniat nobis, tua mox largitio ſoluat
 Innumera indulgens erroris debita prauit.
 Et nos haud aliter concedere ſcœnora noſtris.
 Tetri ſœua procul tentatio dæmonis abſit,
 Eꝯ malis tua nos in lucem dextera tollat.
 Tunc etenim genitor populis delicta remittet,
 Si ueſtra alterni uobis peccata uelitis
 Cedere, nec durum erratis impendere peccus.

DE IEIUNIO. Matt. VI.

Sunt etiam pergrata deo ieiunia plebis.
 Sed propria multi faciem ſordare laborant,
 Quo uanam capient hominum ieiunia famam.
 Tu uero & grato crimem niteſactus oliuo;
 Latantem puris de fontibus ablue uultum,
 Vt ſolus genitor deuoti pectoris aptum
 Seruitium cernens, laudem meritumq; rependat.

TERRENO THESAURO NON

eſſe innitendum, ſed cæleſti. Mat. VI.

Vanum eſt de ſoſſis terra inuigilare talentis,
 Illic ærugo & tineæ dominantur edaces,
 Cunctaq; diripiunt fures egeſta latebris.
 Condite theſauros uobis in uertice cæli
 Non ærugo illos, tineæue aut horrida furum
 Paſſio diripiet. uobis ubi condita res eſt,
 Illic corda etiam ſimili ditione tenentur.

Corpo

CARM. EVANG. LIB. I

Corporis est lumē qua publica lumina cernit. Luc. 19

Sed si pura acies oculi simplexq; nitebit,
Clare totius splendent corpore artus.
Sin uero nequam fuerit, prauumq; uidebit,
Obscura incumbent super omnia membra tenebrae.
In nigras lumen sed si conuertitur umbras,
Ipsis horror erit quantus sine luce tenebris?

SUPER HOC NEMO POTEST
duobus dominis seruire: nimiam curā de escas
et uestimētis ē corde eliminanda: et ne plus
equo solliciti simus. Matt. VI. Luc. XVI.

Nemo potest dominis aequē seruire duobus.
Vnius aut odijs cedit, uel cedit amori.

Nec pariter dominū seruus patietur utriq;
Haud unquam poterit quis diuitijsq; deoq;
Inseruire simul. sed uos hac iussa tenete,
Solicitet proprio ne uos pro corpore uestis.

Mat. 6

Luc. 17

Neu faciles uictus agra disquirite cura.
Nonne animā plurius facimus quam corporis escas?
Aut dubitat corpus quisquam praeponere uesti?
Aërias spectemus aues. non ucmere presso
Terga soli subiungunt, tactum haud semina farris,
Aut segetum culmos incurua falce recidunt.
Proueniet tamen his saties potusq; citiq;
Nonne deo magis est hominum curatio cordis?
Nec dignum fuerat, uestis suspendere curam
Pectoribus nostris. num sicut Italia possunt
Incrementa suis homines imponere membris?

C Cernite

Corpa

IVVENCI PRESBYTERI

Cernite per pingues agros ut lilia florent,
 Non ulli tamen ijs unquam incubuere labores;
 Nec Salomona illum, quum regni diuitis aula
 Afflueret, talis contexit gratia uestis.
 Quod si pratorum fruticumq; uirentia leta
 Ipse deus uestit, nostris obnoxia flammis,
 Cur uobis potior non est fiducia patri?
 Ergo cibum, potum, uestemq; & inania cuncta,
 Gentibus infidis terrenam inquite curam.
 Vos potius dignè celestia querite regna,
 Iustitiamq; dei. spontanea cætera current.
 Crastina nec uobis curetur copia rerum.

Qui scq; dies sibimet satis est pro fraude diurna.

NON ESSE TEMERE IVDI

candum, & de festuca & trabe in oculo, &
 margaritas non ante porcos ponendas.

Mat. VII. Luca. VI.

Iudicium uestrum fugiat damnatio seua.
 Nam dominus uestri iuris documenta sequetur.
 Que uos in terris statuetis tempore capti,
 Hæc eadem uobis genitor seruabit in ætra.
 Mensuram tibi quam ponis, portare necesse est.
 Cernis adhaerentem festucam in lumine fratris,
 Nec tamen in proprio tignum consistere sentis,
 Atq; oculum prius alterius purgare laboras.
 Eripe sed proprio fallax de lumine tignum,
 Tum minimam alterius curabis demere aristas.
 Ne canibus sanctum dederitis, ne ut uelitis

CARM. EVANG. LIB.I

Turpiter immundis lactare monilla porcis.
Nanq; illo in cœno pedibus sublecta iaccebunt,
Conuersaq; sues uasto uos uulnere rumpent.

PETENDVM, QVARENDVM,
et pulsandum esse. Matthæi.VII.

Lucæ.XI. Ioannis.XVI.

Poscenti dabitur. quærens, inuenta tenebit.
Pulsantiq; aditus foribus pandetur apertis.
Vos hoies natis panem poscentibus omnes,
Num lapidem dabitis? pisce ue petentibus, anguem?
Vos inquam rigidi, quibus alte est insita cordis
Durities, uestris dabitis semper bona natis.
Indulgens hominum genitor, bona mitla digne
Quàm prestare magis gaudet poscentibus æquis?
Quæ cupitis uobis hominum benefacta uenire,
Hæc eadem uestro cunctis prastate fauore.

Tob.4

Hæc legis summa est, hoc ius dixere prophete.
LATA EST VIA QVÆ DVCIT
ad perditionem. Matt.VII. Lucæ.xiij.

ITe per angustam iusti super æthera portam.
Quàm lata et spatiosa uia est, quæ limite leuo
Præruptum conuoluit iter caligine mortis?
Innumeraq; illam penetrant per prona cateruæ.

ANGVSTA EST VIA QVÆ DV-
cit ad uitam. Matthæi.VII.

Vitalis uastis stipatur semita saxis,
Celsaq; uix paucos ducet per scrupula uirtus.
At si quos nimium fallax illexq; malorum

IUVENCI PRESBYTERI

Planicies suasit, deformi lubrica lapsu,
 Arripit hos, pronosq; trahit uelut impetus amnis,
 Aut alacer sonipes ruptis effrenus habenis,
 Aut rectoris egens uentosa per aquora puppis.

DE PSEVDOPROPHETIS

& hypocritis. Mat. VII.

Observate illes, falso qui nomine uobis
 Insidias faciunt, appellanturq; prophetae.
 Hos ovium species uestit, sed saeva luporum
 Pectora fraude tegunt, lacerantq; incauta trabētes
 Agmina credentum, saevus quos decipit error.
 Fructibus ē proprijs noscuntur talia monstra.
 Quemq; petat finem fallax doctrina, uidendum est.
 Quapropter rerum molitio perspicatur.
 Nam neq; de tribulis ficus, nec sentibus uuae
 Prouenisse unquam ruris per terga notastis.
 Vig; arbor proprio uestitur germine pami,
 Sic dolus illorum, fructu monstrante, patescit.

SUPER HOC, NON OMNIS

qui dicit mihi domine domine, intrabit regnū
 caelorum. Matt. VII.

Non ego palpatū uerbis & honore mouebo
 Nec me qd dominū per blāda adulatio dicit,
 Præmia caelestis capiet spontanea sedis.
 Illi sed merito gaudebunt munere regni,
 Qui faciunt nostri genitoris iussa uolentes.
 Adueniet mox summa dies, quæ iure seuero
 Præmia iustis tribuet, scelerisq; gehennam.

CARM. EVANG. LIB. I

Tum mihi multorum clamabit talia fletus:
 Nonne tuo quondam magna sub nomine nobis
 Virtutes sanctis domuerunt omnia iussis?
 Sæpe etiam nostra est vox annumerata prophetis,
 Seruivitq; tuo nobis sub nomine demon.
 Tunc iurabo illis, quod talis cognitæ nunquam
 Vita mihi est hominū, gestis quæ sordet iniquis.

DE DOMO EDIFICATA SVPER
 petram uel arenam. Mat. VII. Luc. VI.

Quisq; meis monitis auresq; et facta dicabit,
 Hunc æquabo uiro, solidis fundamina saxi
 Ponenti, librata super quæ mœnia surgunt
 Illa domus pluuijs uentisq; illæsa manebit,
 Torrentumq; minas firmato robore uincet.
 Hærent immotæ quoniam fundamina petræ.
 Qui uerò auditu tantum mea iussa tenebit,
 Diuersisq; procul factis per lubrica perget.
 Hunc similem faciam, uolucris qui fulcit arena
 Fundamenta domus: cui mox ut flamina uenti
 Et pluuia effusus cœpere incumbere riuis,
 Omnis subuerso procumbit pondere moles.
 Insequiturq; grauis tectorum strage ruina.

DE ADMIRATIONE IN POPVLO

orta ex uerbis Iesu Christi. Mat. VII.

Marci. I. Lucæ. II. & III.

Talia dicentem magna admiratio plebis
 Immensum stupuit, quoniam transcenderet alte
 Doctrinam ueterum Christo concessa potestas.

IVVENCII PRESBYTERI

Planicies suasit, deformi lubrica lapsu,
 Arripit hos, pronosq; trahit uelut impetus annis,
 Aut alacer sonipes ruptis effrenus habentis,
 Aut rectoris egens uentosa per aquora puppis.

DE PSEVDOPROPHETIS

& hypocritis. Mat. VII.

O Bseruate illes, falso qui nomine uobis
 Insidias faciunt, appellanturq; prophetae.
 Hos ouium species uestit, sed seua luporum
 Pectora fraude tegunt, lacerantq; incauta trabētes
 Agmina credentum, seuius quos decipit error.
 Fructibus ē proprijs noscuntur talia monstra.
 Quemq; petat finem fallax doctrina, uidendum est.
 Quapropter rerum molitio perspicatur.
 Nam neq; de tribulis ficus, nec sentibus uuae
 Prouenisse unquam ruris per terga notasti.
 Vtq; arbor proprio uestitur germine pomi,
 Sic dolus illorum, fructu monstrante, patescit.

SVPER HOC, NON OMNIS

qui dicit mihi domine domine, intrabit regnū
 celorum. Matt. VII.

N On ego palpatū uerbis & honore mouebo
 Nec me qd dominū per blāda adulatio dicet,
 Præmia cælestis capiet spontanea sedis.
 Illi sed merito gaudebunt munere regni,
 Qui faciunt nostri genitoris iussa uolentes.
 Adueniet mox summa dies, quæ iure seuerō
 Præmia iustitiæ tribuet, sceleriq; gehennam.

CARM. EVANG. LIB. I

Tum mihi multorum clamabit talia fletus:
 Nonne tuo quondam magna sub nomine nobis
 Virtutes sanctis domuerunt omnia iussis?
 Sæpe etiam nostra est vox annumerata prophetis,
 Seruivitq; tuo nobis sub nomine demon.
 Tunc iurabo illis, quod talis cognita nunquam
 Vita mihi est hominū, gestis quæ sordet iniquis.

DE DOMO ÆDIFICATA SVPER
 petram uel arenam. Mat. VII. Luc. VI.

Quisq; meis monitis auresq; et facta dicabit,
 Hunc æquabo utro, solidis fundamina saxis
 Ponenti, librata super quæ mœnia surgunt
 Illa domus pluuiis uentisq; illesa manebit,
 Torrentumq; minas firmato robore uincet.
 Herent immota quoniam fundamina petre.
 Qui uerò auditu tantum mea iussa tenebit,
 Diuersisq; procul factis per lubrica perget.
 Hunc similem faciam, uolueri qui fulcit arena
 Fundamenta domus: cui mox ut flamina uenti
 Et pluua effusus cœpere incumbere riuus,
 Omnis subuerso procumbit pondere moles.
 Insequiturq; grauis tectorum strage ruina.

DE ADMIRATIONE IN POPVLO
 orta ex uerbis Iesu Christi. Mat. VII.

Marci. I. Luca. II. & III.

Talia dicentem magna admiratio plebis
 Immensum stupuit, quoniam transcendere alto
 Doctrinam ueterum Christo concessa potestas.

IVVENCIPRESBYTERI.
IESVS DESCENDENS DE
monte, leprosum curauit. Matt. VIII.
Marci. I. Luca. V.

DEniq; linquentem celsi fastigia montis
Stipabat gaudens populorū turba sequentū.
Ecce sed horrenda confixus uiscera tabe,
Quem toto obsessum fœderat corpore lepra,
Procubuit uenerans iuuenis, Christumq; precatur:
Ut careat tandem languoris pondere tanti,
Sufficiet uoluisse tuum: tum dextera Christi
Attactu solo purgauit lurida membra.
Incolumiq; debinc celare hæc gaudia iussit,
Et legi parens, offerri munera templo.

QVOD PVERVM CENTV-
rionis paraliticum curauerit. Matt. VIII.
Luca. VII.

INde recedenti supplex se protinus offert
Centurio, & precibus proiectus talibus orat:
Impubis pueri cruciatur spiritus æger,
Cuius cuncta tepens membrorum munia languor
Dissoluit, uitamq; tenet iam pœna superstes.
Sed iussu miserere precor. nam tecta subire
Crimina nostra uetant uitæ lucisq; parentem.
Nunc uerbo satis est tubeas remeare salutem,
Subiectos mihi sæpe uiros sic nostra potestas
Officijs uerbo iussis parere cœgit.
Dixerat, ille utri motus precibusq; fideq;
Talia conuersus populo dat dicta sequenti:

Haud

CARM. EVANG. LIB. I

Haud unquam talem memini me gentis. auire
 Inuenisse fidem. sed ueris discite dictis,
 Quod multos homines, diuersis partibus orbis
 Progenitos, cœli regnum sublime uocabit
 Cum patribus nostris uitæ accumbere mensæ.
 Progenies quorum cæcis dimerfa tenebris,
 Dentibus horrendum stridens, fletumq; frequentis,
 Perpetuis pœnam cruciatibus acta subibit.
 Ac tibi iam iuueni mentis uirtute fidelis,
 Ut credis, ueniet fructus cum luce salutis.
 Dixerat, & dicto citius cum uoce loquentis
 Ad puerum celeris transcurrunt munera uerbi,
 Ingressusq; domum miles properante recursu,
 Prauenisse dei letatur dona medentis.

SOCRVM PETRI FEBRICI
 tantem tactu liberauit. Matthæi. VIII.

Marci. I. Luca. III.

A Edes inde Petri sanctus penetrabat Iesus,
 Cuius anhelæ socrus æstu febrisq; tacebat.
 Utq; illi dextram tetigit saluator Iesus,
 Sanæ ministerium præbebat formina mensis.

FINIS PRIMI
 LIBRI.

LIBER SECVNDVS

IVVENCII PRESBYTERI.

DE PLVRIMIS CVRATIS ET

scriba uolenti eum sequi, cui dicit non habere
filium hominis ubi caput suum reclinet.

Mat. VIII. Luca. IX.

IAmq; dies prono decedens lumine pontum
Inciderat, furnaq; super nox caerulea pallā,
Sydereis pictā flammis, p inane trahēbat,
Cum multos hoīes, mentis languore ruētes,
Deuinctosq; annā scelerata dāmōis arte,
Certatim populi ceca iam nocte ferebant.

Sed uerbum Christi, tanto languore remoto,
Omnibus indulgens, praebebat munera patris.
Ecce sed exorta maior cum luce tumultus
Gratantis populi, cum turbis anxius ille,
In mare ueliuolum celsam deducere iussit
Discipulis puppim. precibus tum scriba profusus,
Nauigio sancti pariter poscebat abire.
Olli Christus ait: Quō me tu scriba sequeris?
Vulpibus in saltu rupes excisa latebram
Praebet, & aëreis aulibus dat sylua quietem.
Ast hominis nato nullis succedere tectis
Est licitum, gentis sic est intentio uestra.

IESVS DISCIPULO PRÆCEPIT

ut se sequatur, patre inhumato relicto.

Matthaei. VIII.

CARM. EVANG. LIB. II.

Tunc è discipulis unus sic ore rogabat:
 Ultima defuncto debentur munera patri,
 Sed spatium tribuat tua nobis sancta uoluntas,
 Ut liceat miseri genitoris condere corpus.
 Christus ad hæc: itiner potius comitabere nostrum,
 Et sine defunctis defunctos condere terra.

IESVM IN NAVI DORMIEN-

tem excitant discipuli, ut tempestatem sedas-

ret. Mat. VIII, Mar. IIII. Luc. VIII.

Conscendunt nauē. uentoq; inflata tumescunt
 Vela suo, fluctuq; uolat stridente carina.

Postquā altū tenuit puppis, cōsurgere in iras

Pontus, & immensis hinc inde tumescere uentis

Instat, & ad cælum rabidos sustollere montes.

Et nunc mole ferit puppim, nunc turbine proram,

Illisosq; super lateq; madulata recepitant

Fluctus, disiectoq; aperitur terra profundo.

Interea in puppi somnum carpebat Iesus.

Illum discipuli pariter nautæq; pauentes

Euigilare rogant, pontiq; pericula monstrant.

Ille dehinc: q̄ nulla futeft fiducia uobis?

Insidos animos timor irruit. inde procellis

Imperat, & placidam sternit super æquora pacem.

illi inter sese timidis miracula miscent

Colloquijs, quæ tanta illi permissa potestas,

Quodue sit imperium, cui sic freta concita uentis,

Erectæq; minis submittant colla procelle.

IUVENCI PRESBYTERI
IN TERRA GERASENORVM
demonia expellit ab homine, quibus nomen le-
gio, & in porcos mittit. Matthæi. VIII.

Mar. V. Luc. VIII.

IAM Gerasenorum steterat sub littore puppis.
Ecce sed egresso iuuenis (mirabile dictu).
Occurrit, miseram cui mentem spiritus ater
Immunda implebat lacerans uirtute furoris.
Illi grata domus, tetris habitare sepulchris.
Nec poterat rapidum quisquam retinere furorem.
Fortia quinctiam rumpebat iuncula ferri,
Scindebatq; graues ut linea fila catenas.
Et iam compedibus leuis insultare solutus.
Ludus erat, saxiq; ferum concidere pectus.
Isq; ubi pergentem Christum per litora uidit,
Cum clamore ruit, longeque accurrit adorans:
Regnantis semper domini certissima proles,
Oramus, solite ne nos regionis ab oris
Excutias, longè tormentis excruciatos.
Nam nomen legio est nobis, multosq; sub uno
Nomine consociat status uis sola nocendi.
Cernis ut immundi subigunt hæc pascua porci,
His saltem libeat rabiem satiare repulsam,
Per patris altitroni nomen sublimè rogamus.
Imò rat ijs hominis mentem dimittere Christus,
Porcorumq; sinit gregibus sintra furores.
Iamq; hominis stupidum, discusso demone, pectus
Insuperata sua ueneratur dona salutis.

Et iam.

CARM. EVANG. LIB. II.

Et iam præcipientes scopulorum margine porci
In mare delecti, properant disperdere uitas.
At uero è speculis, miracula tanta pauentes,
Diffugiunt: urbisq; ruunt ad tecta subulci,
Et famam intendunt, populosq; ad littora cogunt.
Insanum iuuenem postquam resipisse uidebant,
Credere cernentum populorum turba coacta est,
Orabant pauidi regionem linqueret illam.

IESVS PARALITICO SANATO IVS.

fit ferre lectū. Mat. ix. Mar. II. Lu. V. Iod. V

INde domum repedat terrarum lumen Iesus.

Ecce reuertenti iuuenis torpentia membra
(Officium quorum morbus dissoluerat acer)

Ante pedes Christi lato posuere cubantem

Quem miserans animo, uerbis compellat Iesus:

Adsit certa tua iuuenis constantia menti.

Nam tibi præteritus uita donabitur error.

Hoc dictum scribe mentis per operta malignæ

Carpebant, quod uerba dei uirtute ferenda

Protulerat Christus. sed pectora talia cernens,

Hoc, inquit, uerbum scribarum dicta retractant.

Quod quanto leuius fuerit dixisse, sequentis

Et dicti & facti pariter uirtute probabunt,

Et mihi concessum peccata remittere cernent.

Quapropter iuuenis, firmato corporis usu,

Surge uigens, stratumq; tuum sub tecta reporta.

Surrexit, lectumq; humeris iam fortibus aptat,

Per mediumq; uigens populi mirantis abibat.

Tunc

IV VENCI PRESBYTERI

Tunc timor & laudes domini per pectora plebia
Concelebrata, simul miracula leta frequentant.

MATTHÆVM AD APOSTOLA

tum uocat. Mat. IX. Mar. II. Luc. V.

Progrediens tunc inde ad uectigalia, uidit
Confessu in medio Matthæum. protinus illi
Discipulis habere iubet. nihil ille recusans,
Imperio Christi paret, gaudetq; sequutus.

VOCATIO PHILIPPI AD APOSTO

latum. Iesus dicit Nathanaëli, uidi te sub
ficu. Ioannis. I.

Inde iter ingrediens, simili sermone Philippum
Hortatur, comitemq; suis adciuit amicis.

Ille ubi cognouit Christi uiresq; uiamq;
Vt primum iusto concurrat Nathanaëli,
En nostris, inquit, concessum est surgere seclis,
Quem uoces ueterum & sancti cecimere propheta.

Hunc genuit ueniens Dauidis origine uirgo
Nazara cui felix patria est, & nomen Iesus.

Ille refert, genuit quicquid si Nazara, miror,
Quod dignum tantis unquam uirtutibus esset.

Inde Philippus ait: cernens noli dubitare.

Progrediensq; uide. nam oculis spectare licet.

Illum ubi tendentem longe respexit Iesus,

Vir uenit, hic iustus, cui pectora nescia fellis,

Virtutem puram seruans, sine fraude ueneni.

Ille sub hac: Vbinam, uel quo me tempore nostis?

Cui dominus dicta hac diuino pectore promit.

Cum

CARM. EVANG. LIB. II.

Cum te diffusæ te gerent umbracula ficus,
Ante etiam q̄ te uocitarent uerba Philippi,
Vidit & elegit comitem te spiritus auctor,
Talibus attoniti sequitur uox Nathanaëlis:
Progenies ueneranda dei, rex inclyte gentis,
Tu populi terræq; salus, uitaq; magister.
Christus ad hæc: Facilis sua sit tibi credere uirtus,
Arborea quod te uidi recubare sub umbra.
Sed maiora debinc rerum miracula restant.
Cernetis pariter totum se scindere cælum,
Atq; dei celeres æthram penetrare ministros,
Inde hominis nato claram deferre coronam.

IESVS VOCATVS AD NUPTIAS

& discipuli eius, de aqua fecit uinum.

Ioannis. II.

INtere a thalamis conuivia festa parabant
In regione Chagan, ubi clari mater Iesu
Cum nato pariter comitula concelebrabat.
Vina sed interea conuiuiis deficiebant.
Tunc mater Christum per talia dicta precatur:
Cernis lætitiæ iam defecisse liquorem?
Adsum nate bonis ex te data munera mensis.
Olli respondet terrarum gloria Christus:
Festinas genitrix, nondum me talia cogit
Ad uictus hominum tempus concedere dona.
Mensarum tunc inde uocat lætata ministros
Mater, & imperijs nati parere iubebat.
Sex illic fuerant saxi præpulchra cauatis

Vascula,

IVVENCIPRESBYTERI

Vascula, quæ ternis aperirent illa metris.
 Hac iubet è fontis gremio complere ministros.
 Præceptis parent iuvenes, undasq; coronant.
 Completis labijs lapidum, tum spuma per oras
 Commixtas undis auras ad summa uolunt.
 Hinc iubet ut summo tradant gustanda ministro.
 Ille ubi percepit uenerandi dona saporis,
 Nescius in uini gratum transisse liquorem
 Egestas nuper puris de fontibus undas,
 Increpat ignatum sponsum, quod pulchra reseruas,
 Detextora prius per mensas uina dedisset.
 His signis digne credentium discipulorum
 Perpetuam stabili firmavit robore mentem.

IESVS EMENTES ET VEN
 dentes elecit de templo. Matt. xxi.
 Marci. xi. Luca. xix. Ioannis. ij.

INde ubi Iudæis aderant solennia paschæ,
 Ad Solymos direxit iter, temploq; subibat.
 Repperit hic populum uenalia multa locatæ.
 Pars uendebat oves, pars corpora magna iuuenium,
 Pars inhiens nummis, mensas onerauerat ære.
 Restitit hic Christus connectit uerba flagiti,
 Et tales populos sancta perturbat ab æde,
 Et mensas uertens, æris profudit aceruos,
 Et super increpitans: Procul hæc auferte profani,
 Ut meus hic genitor, non sordida lucra colantur.

IVDÆI AB IESV SIGNVM PETE
 bant. Ioan. ij. Mat. XVI. Marci. VIII.

CARM: EVANG: LIB. II.

Tunc poscens signum plebes Iudæa, fremebat,
Quo fidens animos in talia facta leuaret.

Ventura obscuris tunc Christus talia miscet:
Soluite pollutis manibus uenerabile templum
Hoc ego restitui, cum tertia lumina solis
Incipient rutilam terris infundere lucem.
Illi inter sese tractantes murmure cæco,
Hoc, aiunt, uix sex & quadraginta per annos
Constructum interis regni molimine templum,
Tu poteris ne trium spatioso renouare dictum?
Hoc uerbum quondam post tempora debita, digni
Cognouere uiri proprio de corpore Christum
Delubrum dixisse dei. sed signa uidentes,
Tum multi cepere fidem, sanctumq; sequuti.

IESVS NICODEMO DI-
cit de baptisinate, & multis alijs.

Ioannis. iij.

Nocte sub obscura celso sublatus honore,
Primorum procerum Iudæi nominis unus,
Veni, et ad Christum submissa uoce profatur:
Haud dubium est quod larga dei te sancta uoluntas
Humanis lucem concessit surgere rebus.
Nec quisquam tantis ageret miracula signis,
Ni comitata dei iubeat splendescere uirtus.
Christus ad hæc: Callis iusti si culmina quæris,
Nullus ad excelsum poterit conscendere regnum,
Reddita ni penetret nascendi exordia rursus,
Atq; nouam capiat diuino munere uitam.

Ille au

IUVENCI PRESBYTERI

Ille autem tantis stupefactus corda loquelis:
 Hoc, inquit, nostra non est comprehendere mentis.
 Quis poterit cepta reuocare exordia uitæ?
 An rursus senior matris correpet in aluum,
 Ut nouus in lucem ueniat, uitamq; resumat?
 Ille sub hæc: Liquido si quis de fonte renatus,
 Et flatu sancto, ruditus consistere membris
 Cœperit, ætheream liber conscendet in aulam.
 Terrenum corpus terreno corpore natum est.
 Spiritus haud aliter similem generat sibi flatum.
 Spiritus hic deus est, cui parent omnia mundi.
 Hic, ubi uult, quocunq; uolat, uocemq; per auras
 Iactat. sed nescis quæ sint exordia uocis.
 Quamq; petant eius currentia flamina partem.
 Quisq; igitur iustæ repetit primordia uitæ,
 Hunc similem sancti flatus reuigescere certum est.
 Et iudeus ad hæc: Nihil horum cernere possum.
 Talia tum Christus: Solymorum magne magister,
 Israëuitarum sublimis gloria gentis,
 Tu ne etiam mentem uitæ de lumine raptam
 Demergis præceps furuis miserande tenebris,
 Nec potes obtuso comprehendere talia sensu?
 Ecce fides nulla est: tantum terrestria dixi.
 Quid si cœlestis uires conscendere sermo
 Cœperit, & superas rerum comprehendere formas?
 Quis uestriū duram poterit mihi pandere mentem?
 Accipite ergo nouis quæ sit sententia rebus.
 Sydereum nullus poterit conscendere cœlum,

CARM. EVANG. LIB. II

Ni solus, cœli uenit qui missus ab aula,
 Idem hominis natus, cœli qui in sede moratur.
 Ut serpens in desertis regionibus olim
 Moysi manibus summo sublatus honore est,
 Sic hominis natum tolli in sublime necesse est,
 Ut quicumq; fidem mentis penetratibus altis
 Illius ad numen statuit, sub turbine sacelli
 Proculcet pedibus lætum, & trans sydera surgens,
 Sublimis capiat donum inuictabile uitæ.
 Namq; deus mundum tanto dilexit amore,
 Eius ut in terras descenderet unica proles,
 Credentes domino ultæ iunctura perenni.
 Nec deus hunc natum disquirere iure se uero,
 Iudicio ue truci terras expendere misit,
 Mitta sed populis ueniant ut munera ultæ.
 Namq; ubi certa fides fuerit complexa salutem,
 Non erit ulla illic anceps agitatio iuris.
 Ast ubi dona procul fuerint exclusa medela,
 Iam propria ipsorum mentem damnatio torquet.
 Unica nam domini fuit ijs incognita proles.
 Aduentum lucis miseri fugere superbi,
 Et magis amplexi cæcas tenuere latebras.
 Sic quicumq; malis mentem maculauerit actis,
 Ad tenebras pauidus refugit, ne lumine claro
 Sordida pollutæ pateant contagia mentis.
 At quicumq; plac tenuit uestigia uitæ,
 Ad medium properat, lucemq; nitescere gaudet,
 Splendeat ut claris uirtutis gloria factis.

Ephe. 4.

Num. 22

Ioan. 8

C. 12.

D IESVS

IVVENCIPRESBYTERI
IESVS CVM MVLIERE SAMARI
tana loquitur. Ioannis. iij.

INde Galilæam repetit saluator Iesus.
Præteriens sed forte uenit Samaritida Sichem.
Illic fundus erat, Iacob cognomine pollens,
Et puteus gelido dimerfus in abdita fonte.
Sederat hic rapido seruator anhelus in aestu,
Discipuliq; escas mercatores mœnibus urbis,
Passim dispersi, solum liquere magistrum.
Mœnibus egrediens Samaritis fœmina uenit,
Hauritura cavis putei penetralibus undas.
Illam deposcit potum sibi tradere Christus.
Respondens mulier, mirum mihi præcipis, inquit,
Vt tibi Iudæo mulier Samaritida potum
(Dispensans ueterum Samaritum iussa) ministrem.
Tum saluator ait: Domini si munera nosces,
Et quis te sitiens putealia pocula poscat,
Tu potius peteres, uiuam tibi traderet undam.
Illa sub hæc: Puteus gremium sinuatur in altum,
Vrceus est nullus, nec sunt tibi uincula funis.
Vnde igitur poteris undam mihi tradere uiuam?
Num tu maior eris nostri uirtute parentis?
Hoc etenim Iacob puteum cum prole bibebat,
Et proprios huc sæpe greges ad pocula duxit.
Olli respondit mundi regnator Iesus:
Ex ista plenè nullus satiabitur unda.
Nam rursus sitiet. sed nostri dona liquoris,
Ardorem excludent æterna in sæcla bibendi.

Dulcia

CARM. EVANG. LIB.II

Dulcia prouenient nostri cui pocula fontis,
 Largior inde fluet uitalis gratia fluctus.
 Sed desyderium nostræ si te capit undæ,
 Excitus ueniat tecum mox urbe maritus.
 Coniugio sese mulier negat esse reuinctam.
 Tunc sic prosequitur mentis perspectior Iesus:
 Fœmina, ueridicis loqueris de coniuge uerbis.
 Nam tu connubilis nexa es iam quinque uirorum.
 Nunc aliena super thalamorum uincula tollis.
 Tum mulier: Sanctū te certum est esse prophetam.
 Sed nostri istius uenerandum montis in arce
 Præceptum nobis quondam liquere parentes.
 At uos in Solymis orandum dicitis oris.
 Talia dicenti mox talia reddit Iesus:
 En aderit tempus, montis cum uertice uestri
 Omnibus & Solymis aberit ueneratio longe.
 Sed nunc certa salus Iudæis surgit ab oris,
 Et nunc instantis Christus iam temporis urget,
 Cum ueri sanctum genitorem, errore remoto,
 Cultores iustis armati legibus orent.
 Spiritus iis ac plena fides erit, & pater altus
 Talia conquirat cultorum pectora terris.
 Illa debinc, scimus quod Christus nuntius orbi
 Aduentu proprio uitalia sæcula pandet.
 Et tunc peccatum largus miserator Iesus:
 Se lumen terris Christum uenisse fatetur.
 Et iam discipuli reduces, stupuere magistrum,
 Quod secreta illis poteretur fœmina uerbis.

IVVENCII PRESBYTERI

At properans urnam mulier prope fonte reliquit,
 Et populum totis eduxit mœnibus urbis.
 Omnia nam memorat sibi met sermone propheta,
 Gesserat ipsa prius quaecunq; ex ordine dicta.
 Tum properè Christum fusæ petiere cateruæ.
 Discipuli interea rogitant ut sumeret escas.
 Ille satis sibi pulchrorum superesse ciborum
 Respondit. sed tum mirantium discipulorum
 Inter se occultis currebat sermo loquelis:
 Forte aliquis prior hic epulas dedit antè magistro,
 Nostras ut merito satiatus respuat escas.
 Ille sed internæ cernens molimina mentis,
 Hæc mihi sunt epulæ, pectus satiabitur istud,
 Si faciam magni genitoris iussa per orbem.
 Quattuor hinc menses lætæ ad primordia messis,
 Frugifera æstati certe superesse putatis.
 Erigite ergo oculos, albentes cernite campos,
 Cunctaq; maturam iam rura exposcere messem.
 Nunc quicunq; metet, pulchri mercede laboris
 Vitaliq; debinc gaudebit fruge redundans,
 Et sator accipiet messorum gaudia letus.
 Vos ego nunc misi grauidam succidere messem,
 Quæ non est uestro sulcis inserta labore.
 Vos aliena bonæ ditabunt munera frugis.
 Talibus alloquijs comitum dum pectora complet,
 Ecce Samaritum populi uenere rogantes,
 Exorantq; illic geminos expendere soles.
 Iamq; fides multos plebis fundauerat alta.

Nec

CARM. EVANG. LIB. II

Nec iam feminis tantum concedere uerbis
 Ipsos, sed coram uirtus manifesta docebat,
 Venisset sæcli quod iam saluator Iesus.

FILIVM REGVLÆ A MORTE LI
 berat. Ioannis. III.

Iamq; Galileam remeauerat in regionem,
 Quondam ubi fontanas uino mutauerat undas.
 Regius hic iuuenis (cui natum morbus anbelo
 Ardore extremis uitæ torrebat in oris)
 Comperit ut Christum certo remeasse recurſu,
 Aduolat, & precibus sobolis pro sorte profusis,
 Orabat, celeris deposcens dona salutis,
 Ne pius ad lætum natus traberetur acerbum.
 Christus ad hæc: Signis nisi suadeat omnia uirtus,
 Non erit ulla fides. sed perge, & sospite uita
 Ædibus in uestris dulcem complectere natum
 His uerbis, fructum mox perceptura salutis
 Pulchra fides, animum lætanti in pectore firmat:
 Iamq; iter ingressos properantibus obuia seruis
 Nuntia fama uenit, pueroq; in luminis oras
 Limine de mortis fuit iam remeasse salutem.
 Ille ubi cognouit certum concurrere tempus
 Sanantis Christi uerbis, seseq; domumq;
 Mancipat, amplexus fidei uenerabile donum.

IESVS PHARISÆIS MVRMVRAN
 tibus de conuultu publicanorū, dicit non opus
 esse sanis medico. Matt. IX. Mar. II.

IV VENCI PRESBYTERI

Forte dies epulis multos satiauerat una,
 Publica conductis qui uestigalia lucris
 Professit rapiunt alieno nomine pradam.
 Hos cum discipulis simul accipiebat Iesus.
 Ecce Pharisei occulto reprehendere risu,
 Quod legis doctor conuiuia talia adiret.
 Ille sed inspiciebat quid pectora sua tenerent,
 Non, inquit, medicis opus est, ubi fortia membra
 Intemerata salus uegetat, uirtutis honore.
 Aegris sed merito miserans adbibenda medela est.
 Discite nunc saltem, iubeant quid uerba prophetæ,
 Non ego sacra magis quam mitia pectora quero.
 Haud etenim iustos ueni ad directa uiantes,
 Sed reuocare malos peccantium limine gressus.

DISCIPVLIS IOANNIS INTERRO-
 gantibus, quare non ieiunaret discipuli eius,
 parabolam proponit sponsi, panni, scissuræ &
 utris. Matt. ix. Marci. ij. Luca. V.

Ecce sed è numero mirantium munera Christi
 Vnus Ioannis querebat discipulorum,
 Cur ipsi legis ieiunia crebra tenerent,
 Nullaque sub Christo plebes ieiunia ferrent.
 Christus ad hæc contra placido sic ore profatur:
 Qui sponsi letis comitantur uota choreis,
 Non præsentem illo ieiunia tristitia portant.
 Namque dies aderit, cum sponsus turbine secti
 E medio comitum rapietur, tristibus illi
 Spondebunt animos lachrymis. horrare ciborum

Languida

ICARM. EVANG. LIB. II

Languida concipient animis ieiunia flentes.
 Quam stultū est rudibus ueteres subtexere paruos
 Vestibus, ut ueteris peior scissura pateat?
 Utribus aut calidum tritū committere uinum,
 Quis nuptis, totum sequitur disperdere uinum.
 Sed rudibus rectum est utribus spumantia musta
 Condere, sic uinum conseruant sortia uasa.

FILIAM IAIRI PRINCIPIS DVM
 uadit suscitātū, mulierē à profluuio sanguinis sanat. Matt. ix. Mar. V. Luca. VIII.

Talia tractanti perculsus pectora luctu
 Ecce sacerdotum princeps procumbit adorās.
 Et sibi defunctam (sanus miserabile) natam
 Implorat lachrymans, certansq; uenire salutem.
 Defunctis etiam, poscebat munera Christi.
 Haud mora. conjurgens graditur saluator Iesus.
 Progesti mulier sequitur uestigia seruans,
 Quam languore graui bis sex labentibus annis
 Carpebat fluxus (macerans sine fine) cruoris.
 Torquebatq; graui morbus pallore uircentem,
 Viribus absumptis, & toto corpore fessam.
 Pectoris hæc tacitam uoluebat credula mentem,
 Arcanaq; fide secum iam certa tenebat
 Actutum fesso fugeret quod corpore tabes,
 Extremam Christi posset si tangere uestem.
 Hæc ubi per populum summi pendentia pepli
 Fila manu trepida tractauit, protinus ille
 Et causas morbi & credentia pectora cernens,

IUVENCI PRESBYTERI

Concessit celerem tali cum uoce salutem: **I**
 Accipe quod meruit fidei constantia munus: **O**
 Et mox constricta uiguerunt sanguine uena: **V**
 Postquam peruentu est, ubi funera uirginis ingens
 Plangentis populi fremitus, clangorq; tubarum
 Ultima suprema celebrabant funera pompae:
 Abscedant, inquit, tectis haec tristitia uestris:
 Namq; puella iacet platido dimersa sopore,
 Defunctam retur silentum quam nescia plebes:
 Talia dicentem ridentem turba reliquit,
 Quod morte abruptam dixit dormire puellam.
 Sed Christus lecti uictor, ultaq; repletor,
 Frigentis dextram dignatus prendere dextra,
 Surgere mox iussit, miranda ad gaudia patris:
 DVQVVS CAECIS OCULI APERI-
 untur. **Matthaei IX.**

INde reuertenti clamor se protinus offert
 Caecorum pariter gressu labente duorum:
 Olli Christus ait: Si credunt pectora uestra,
 Nunc uirtute mea se reddet lumen adeptum:
 Olli firmato se credere corde fatentur.
 Tunc Christus satur: Credentes cernite lumen,
 Nec cuiquam nostrum post haec edicite nomen:
 Dixit. sed maior per gaudia tanta uidentum
 Ardor inexpletus, famam per cuncta ferebat.
 DÆMONIVM MUTVM EIICITVR
 agiturq; de turba q̄ ob miracula ad Iesum cō-
 fluxerat. **Mat. IX. Mar. VII. Luc. XI.**

Offer

CARM. EVANG. LIB. II

Offerturq; dehinc iuuenis, cui raptæ sonora
 Demonis incursu fuerat substantia uocis.
 Atq; ubi propulsus fugit de pectore demon,
 Confestim sanæ redierunt munera lingue.

Talia mirantis populi stipante tumultu
 Vallatur, cernens sed milia tantæ uirorum,
 Ingemit, ut ruris dominus, cui pascua læta
 Innumera tondent pecudes, rectoris egentes.

Mat. 6

Tunc ad discipulos depromit talia uerba:
 Quam læta segetes intris per terga patescunt,
 Sed rarus messor frugis superatur aceruo.
 Iam superest dominum segetis deposcere tantæ,
 Ut suarura uelit numero complere colentum.

Luc. 10

IESVS XII. DISCIPULOS CVM
 omni doctrina præmittit. Mat. X. Marci
 III. & VI. Luca. IX.

Hæc fatus, populo ex omni delecta seorsum
 Fortita conglomerat biseno pectora cætu.
 Bis sex consociat fidorumq; corda uirorum.

Hos ubi delegit, præceptis talibus implet:

Deuitate itiner, quod gentes perfidiose,

Atq; Samaritum fraudis uestigia calcant.

Pergite, quæ patri pecoris custodia balat.

Pergentes uero similem mihi sumite mentem,

Ut uobis subigat uirtutes demonis atræ

Sancta fides, curamq; piæ languoribus aptet.

Hæ uires nulla uobis mercede dabuntur,

Et uos haud aliter cunctis impendite dona.

II V V E N C I P R E S B Y T E R I

Non auri argentive domet possessio mentem.
 Nec vos nummorum subigat scelerata cupido.
 Nec geminas uestes, nec plantis tegmina binda.
 Virtuti nudæ cupiat seruire minister.
 Ingressi muros urbis, perquirite semper,
 Hospitio quorum par sit succedere iustis.
 Ingressiq; dehinc pacem sub tectis uocate.
 Si tranquilla domus fuerit, pax illa manebit.
 Sin erit indignis habitantum moribus horrens,
 Diffugiet uestrumq; abitum pax uestra sequetur.
 Excludet quicumq; ferus uos limine tecti,
 Auribus aut duris penetret uitæ uerba,
 Stue auersa dei famulos succedere tectis,
 Hostitijq; focos miscere graua uetabit.
 Excutite egressi domibus uestigia uestra,
 Hæreat iniuste ne uobis portio uitæ.
 Illis deterior Sodomorum pœna manebit
 Supplicijs, ueniet mundo cum terminus omni.
 Pergitis en ut oues durorum præda luporum.
 Sed uos arguta serpentum corde uigete,
 Simplicitate tamen dulces superate columbas.
 Nam sæpe incumbet uobis iniuria præceps,
 Concilijsq; hominum statuentur corpora uestra.
 Vos flagris, umclisq; feris, durisq; tyrannis
 Frendens urgebit pro me uiolentia sæcli.
 Cum uos prodiderint, uerborum ponite curam.
 Sponte fluens dabitur sermonis gratia uobis.
 Spiritus in uobis pro uobis digna loquetur.

Prode

CARM: EVANG. LIB. II

Prodet enim fratrem sceletata infantia fratris,
 Ad lectumq; dabunt genitorum corpora nati.
 Vos odia urgebunt semper pro nomine nostro.
 Sed finem fides comitatur gloria uitæ.
 Profugite à tectis, quæ uos sectabitur, urbis.
 Inde aliam, mox inde aliam conquirite sedem.
 Nam uobis urbes semper superesse necesse est,
 Israëlitarum quæ dent sub nomine plebem.

Discipulus nunquam transcendat celsa magistri
 Culmina, nec domum tentet præcellere seruius.
 Discipulo satis est uires æquare magistri,
 Vel domini similem uirtutem prendere seruo.
 Pectoribus uestris semper timor omnis aberet.
 Nam nudata suis promentur cuncta latebris.
 In tenebris tacite uobis quæcunq; tubentur,
 Dicite præclaro nitidi sub lumine solis.
 Auribus & uestris dicam quæcunq; susurrans,
 Excelso in populos spargantur culmine tecti.
 Despicite illorum rabiem, qui corpora uestra
 Prosterne ferro. non est ijs ulla potestas
 Viuacem lecto pariter demittere mentem.
 Illum sed potius cordis secreta pauescant,
 Corporis est animæq; simul cui cuncta potestas
 Passeribus precium nummi uix portio parua
 Proueniet. non est tamen unum credere dignum,
 Ni iussu domini, laqueos incurrere uestros.
 Quis dubitet sapiens domini sub pectore multis
 Cedere pennatis hominum pro millibus unum?

Qui

IVVENCIPRESBYTERI

Non auri argentue domet possessio mentem.
 Nec uos nummorum subigat scelerata cupido.
 Nec geminas uestes, nec plantis tegmina blanda.
 Virtuti nudæ cupiat seruire minister.
 Ingressi muros urbis, perquirite semper,
 Hospitio quorum par sit succedere iustis.
 Ingressiq; debinc pacem sub tecta uocate.
 Si tranquilla domus fuerit, pax illa manebit.
 Sin erit indignis habitantum moribus borrens,
 Diffugiet, uestrumq; abitum pax uestra sequetur.
 Excludet quicumq; ferus uos limine tecti,
 Auribus aut duris penetret uitæ uerba,
 Siue auersa dei famulos succedere tectis,
 Hospitiq; focos miscere graua uetabit.
 Excutite egressi domibus uestigia uestra,
 Hæreat iniusta ne uobis portio uitæ.
 Illis deterior Sodomorum poena manebit
 Supplicijs, ueniet mundo cum terminus omni.
 Pergitis en ut oues durorum præda luporum.

Sed uos arguta serpentum corde uigete,
 Simplicitate tamen dulces superate columbas.
 Nam sæpe incumbet uobis iniuria præceps,
 Concilijsq; hominum statuentur corpora uestra.
 Vos flagris, umclisq; feris, durisq; tyrannis
 Frendens urget pro me uolentia sæcli.
 Cum uos prodiderint, uerborum ponite curam.
 Sponte fluens dabitur sermonis gratia uobis.
 Spiritus in uobis pro uobis digna loquetur.

Prode

CARM: EVANG. LIB. II

Prodet enim fratrem scelerata insania fratris,
Ad lectumq; dabunt genitorum corpora nati.
Vos odia urgebunt semper pro nomine nostro.
Sed finem fidei comitatur gloria uitæ.
Profugite è tectis, quæ uos sectabitur, urbis.
Inde aliam, mox inde aliam conquirite sedem.
Nam uobis urbes semper superesse necesse est,
Israëllitarum quæ dent sub nomine plebem.

Discipulus nunquam transcendat celsa magistri
Culina, nec domnum tentet præcellere seruus.
Discipulo satis est uires æquare magistri,
Vel domini similem uirtutem prendere seruo.
Pectoribus uestris semper timor omnis aberret.
Nam nudata suis promentur cuncta latebris.
In tenebris tacite uobis quæcunq; iubentur,
Dicite præclaro nitidi sub lumine solis.
Auribus & uestris dicam quæcunq; susurrans,
Excelsio in populos spargantur culmine tecti.
Despicite illorum rabiem, qui corpora uestra
Prosternent ferro. non est ijs ulla potestas
Viuacem læto pariter demittere mentem.
Illum sed potius cordis secreta pauescant,
Corporis est animæq; simul cui cuncta potestas
Passeribus prectum nummi uix portio parua
Proueniet. non est tamen unum credere dignum,
Nisi iussu domini, laqueos incurrere uestros.
Quis dubitet sapiens domini sub pectore multis
Cedere pennatis hominum pro millibus unum?

Qui

IUVENCI PRESBYTERI

Qui me confessus fuerit sub iudice terre,
 Hunc ego non aliter coram genitore fatebor.
 Sic itidem coram genitore negabo negantem.
 Non ego nunc pacem terris inmittere ueni,
 Sed gladium: patrio dirimat qui pectore natum,
 Et dulcem natam dirimat qui pectore matris.
 Si quis amore meo genitorem pluris habebit,
 Vel matri soboliue meum postponet amorem,
 Sentiet horribilem nostra de sede repulsam.
 Contemnet quicumq; animam pro nomine nostro,
 Inueniet leta florentem fruge salutis.
 Qui uos suscipiet, me suscepisse benignis
 Obsequijs, idem me pro genitore supremo
 Suscepisse sibi gaudebit perpete uita.

IOANNES DE CARCERE AD IE-
 sum, & Iesus de Ioanne ad turbas loquitur.

Mat. XI. Luca. VII.

Talia discipulis bis sex cum iussa dedisset,
 Iustus Ioannes cæci de carceris umbris
 Sectantum è numero delectos talia dicta
 Ad Christum portare iubet, uerumq; referre:
 Tu ne pijs animis requies, quam regia cæli
 Pollicita est terris, nostro sub tempore fulges?
 An superest aliam posthac sperare salutem?
 Talibus hæc Christus dictis mandata remittit:
 Cæcorum tenebræ mutantur lumine lucis,
 Debilitumq; ulgent firmato robore membra,
 Lurida discutitur squamoso corpore lepra,

Actia

CARM. EVANG. LIB. II

Aëria uocis penetrat surdas sonus aures,
 Redditur amissa læti post funera uita
 Ad corpus remeans anima iam libera uirtus,
 Depositum repetens anima substantia corpus.
 Pauperibusq; suis non dedignata patescit,
 Fulgentis splendens aduentus gloria nostri.
 Ille beatus eris, quem non deceperit error.
 Talia discipuli referunt mandata magistro.
 Hæc super ad populum depromit talia Christus:
 Cur in desertis uoluistis uisere nuper
 Stramen arundineum uento uibrante moueri?
 Cur etiam molli uestitum ueste uidere?
 In domibus regum molli cum ueste tenentur.
 Ille prophetarum solus transcendere uires
 Indicio ueteris scripti promittitur olim.
 Hunc etentim memorat uenerande lectio uocis,
 En ego mitto meum stratæ aptare ministrum
 Ante tuos uultus. genuit nec fœmina quenquam,
 Maior Ioannis nostri qui utribus esset.
 Sed minor hoc cœli fiet sublimior aula.
 Huius ab exortu ulm cœli regia sensist,
 Et cœli regnum uiolentia diripit atrox
 Lex omnis summam Baptiste ad tempora cepit:
 Atq; prophetarum finis concluditur idem.
 Si uultis uolucris penetrata noscere sæcli,
 Ipse est Elias, fœlix uenturus in auum.
 Corpus Ioannis fœlix habitabile sumpsit
 Elias quondam, quem turbine iussa corusco

Mala. 3.

4. Reg. 1.

Flam.

IVVENCI PRESBYTERI

Flammipedum rapuit simulatio quadrijugorum.
Audiat hæc, dictis pandens uitalibus aures.

CONFESSIO IESV AD PATREM,
& iugum domini leue esse. Mat. xi. Luc. x.

Nunc tibi confiteor genitor, cui gloria seruit
Fulgentis cœli & terrarum frugiferarum,
Celaſti nunc quod sapientibus iſta ſuperbis,
Paruulaq; infantum uis hæc comprehendere corda.
Iam mihi regnantis ſunt omnia tradita patris.
Nec quiſquam domini poterit cognoscere natum,
Ni ſolus genitor, genitorcm mente uidebit
Filius, aut idem pandet cui talia natus.

Huc omnes ueniant, oneris quos ſarcina uasti
Comprimi. iſs poterit uirtus mea munere patris
Antiquas uires hilari reparare quiete.
Sumite forte iugum. leuis eſt mea ſarcina iuſtis.
Nanq; humili dulcem largitur corde ſalutem.

DISCIPVLI SPICAS VELLVNT.

Matthæi. xij. Marci. ij. Luca. vi.

Hæc ubi dicta dedit, meſſis perculſa grauata
Præterit, & populus ſectantum diſcipulorū
Spicarū grauidam carpebat in ordine frugē.
Ille dies ueteri poſcebat lege quietem.

Sabbata nam priſcis repetebant ocia iuſſis.

Ecce Pharifæi curant reprehendere Chriſtum,
Quod ſancta legis calcarent iuſſa metentes
Diſcipuli. legum ſed tunc completor Ieſus
Incipit, iſs ueteris ſcripti monumenta retexens:

Legio

CARM. EVANG. LIB. II

Legistis certe in templo Dauida canonicum,
Cum populo quondam panes sumpsisse sacros,
Et propriam comitumq; famem sedasse, sed illos
Illicitum cuiquam fuerat contingere panes,
Sumere quos solus poterat de lege sacerdos.
Eiusdem scriptum est in isto moderamine legis,
Sabbata profanent templo sine crimine uates.
Nec minor est istic uestra glomeratio turba,
Quam templi uirtus. caperent si pectora uestra,
Quod non sacra deus, sed mallet mitia corda,
Non tam saepe uiros damnasset factio uestra
Expertes culpa. sed nunc ego sabbata cuncta,
Sponte mea dominans, legis sub iure tenebo.

1. Reg. 21

Osec. 6

MANVM ARIDAM HOMINIS SA-
nat. Mat. xij. Marci. iij. Luca. VI.

Tunc conuenticula ipsorum post talia dicta
Ingreditur. mox hic iuuenē pro limine cernit,
Siccantū ex humero cui pondus inutile palmae
Pendebat. sed tum dictis tentando dolosis,
Ægris an liceat per sabbata ferre medelam,
Querunt, calcata ut legis uindicta maneret.
Christus ad hæc: Foveam si forte pecuscula uestra
Inciderint, certe transibitis ocia legis,
Et pecus abrupto tolletis uile profundo.
Quantū igitur nobis hominum curatio maior
Ad benefacta animos tollens accendere debet?
Ergo age tu iuuenis sanam protendito dextram.
Cum dicit, palmam sanus porrexit utramq;.

HO.

IVVENCIO PRESBYTERO

HOMINEM A DEMONIO C

cum & unum curat, & in principe demoniorum id facere opinantes refellit. Mat. XII. Marc. III. Luca. XI.

Istis pro signis quae uix ueneratio posset
Mirantis digna populi sustollere cultu
Concilijs trucibus conclamant decipiendum
Talla prospiciens procerum molimina Christus,
Decedens, varijs hominum languoribus aptat
Concessam in populos patria uirtute medelam
Oblatusq; illi est, quem demonis horrida uirtus
Et lingua & uisu truncatum uiuere poena,
Et proprijs escam cruciatibus esse uolebat.
Hunc ubi curatum, uisuq; & uoce uigentem
Ceca pharisa cognouit factio gentis,
Demonis auxilio (qui princeps demoniorum
Solus nequitiae uires ditto tene tenebat)
Hac illum fecisse ferunt. sed talis Christus
Veridicis aperit conuincens pectora uerbis
Si gemina regnum distractum parte debiscat,
Et scissa aduersum sese diuiso pugnet,
Disruptis properè labentur cuncta medullis.
Horridus & demon si demone pellitur atro,
Aduersa sibi met scissus uirtute repugnat.
Quis poterit praedam tectis auferre uironum,
Ni prius aggressor, custodum brachia nodis
Vinciat, ut facilis ueniat direptio praedae?
Quisq; met abertis discretus miles ab armis,

Hostis

CARM. EVANG. LIB.II.

Hostis in aduersa consistet fronte duelli:
 Quisq; meis gregibus cogendis liber aberrat,
 Disijcit ille mei pecoris per deuia pastus.
 Sed quicumq; hominum fuerit, super omnibus error
 Dimitti poterit. tantum ne spiritus unquam
 Vocibus infusa laceretur mente profusis
 Siue furens hominis nato conuicia quisquam
 Ingerit, hæc etiam poterunt peccata remitti,
 Spiritus at sanctus tantum cuicumq; profana
 Verborum rabie uiolabitur, irreuocatis
 Supplicijs nunc & semper torrebitur ignis.
 Quando ueneni feris serpentis scua propago,
 Sermo dulci poterit mitescere fructus?
 Nam bona thesauris promuntur dulcia iustis,
 Et mala lætifero procedunt ore uenena.
 Verborum meritis dabitur sub iudice uita.
 Verborum meritis ueniet sub iudice pœna.

SVPER HOC, QVÆCVNQVE PA
 ter fecerit, hæc filius similiter faciet: et quia
 uenit hora & nunc est quando &c. Item scriu
 tamini scripturas. Moses accusat uos. Si cre
 deretis Moysi, crederetis forsitan & mihi.

Ioannis. V.

QUæ genitor faciet, se&abitur omnia natus.
 Namq; idem nato manifestat cūcta uidēda,
 Et potiora dehinc tribuet miracula rerum.
 Sicut enim genitor demortua corpora reddit
 Ad claram uitæ lucem, sic omnia natus

E

Que

IVVENCII PRESBYTERI

Quae uolet, ad superos surgentia corpora ducet.
 Nec genitor quenquam uestri se iudice quæret,
 Sed dedit hæc nato querendi iura per orbem,
 Gloria quo maneat similis natoq; patriq;
 Namq; repulsus erit uestro si natus honore,
 Improbitate pari genitorem despicietis.
 Sed cui nostra fidem sermonis gratia figit,
 Mox me mittentis genitoris dona uidebit,
 Æternamq; dabit præsens constantia uitam.
 Iudiciumq; illi non est, sed migrat ab atra
 Morte procul, lucisq; uigens ad limina tendit.

Adueniet tempus, cum mortua corpora uocem
 Accipiant nostram, & uitam cum uoce tenebunt.
 Nam sicut genitor uitam sibi possidet in se,
 Sic tribuit nato uitam, & ius dicere iussit
 In terras, hominis quoniam de corpore uenit.
 Nec uobis mirum uideatur, corpora cuncta
 Vocis ad auditum proprijs exurgere bustis,
 Iustorumq; animas rediuuio corpore necesse,
 Iudicioq; graui miseros exurgere prauos.
 Nec mihi iudicium tribuet mea sola potestas,
 Arbitrio quoniam genitoris cuncta iubentur,
 Qui me iustitiam terris disquirere iussit.
 Namq; ego si proprio testis pro nomine surgam,
 Falsa loqui possem, ast alius quia testis habetur
 Pro nobis, recte mihi talia temnere fas est.
 Nam ueris operum signis manifestior omni
 Luce nitet præsens nostris testatio factis.

Talia

CARM. EVANG. LIB. II

Talia concedens genitor, mibi testis adhaeret,
 Qui me dimisit terris sua ponere iussa.
 Huius enim uocem nunquam comprehendere quistis,
 Nec speciem propriam concessit uisere uobis.
 Nec sermo ipsius poterit per uestra sedere
 Pectora, credendi quoniam substantia nulla est.
 Queratur ueterum scriptorum lectio uobis,
 Perpetuam cunctis uitam quam ferre putatis.
 Hac etiam nostrum testatur lectio donum.
 Nec tamen audetis propius consistere nobis,
 Ne uera uobis contingant gaudia uitae.
 Non mibi captatur terrena gloria laudis.
 Namq; ego, qui summi genitoris nomine ueni,
 Respuor à uobis. ueniet sed discolor alter,
 Nomine quē sultum proprio gens uestra sequetur.
 Alterna in uobis captatur gloria fame.
 Vnius & solam fugitis disquirere laudem,
 Ne uos arguerim coram genitore. sed illic
 Accusator erit, quem spes modo uestra celebrat,
 Moses, quem fidei nullo seruatis honore.
 Eius enim scriptis uester si crederet error,
 Crederet & nobis, Mosi quem scripta frequentant;
 PHARISÆIS SIGNVM PETENTI-
 bus, Iona & Ninuitarum signum tradit.

Mat. xij. Luc. xi. Mar. VIII.

Talia tum contra scribarum uerba sequuntur:
 Vocibus indubitata fides comitabitur istis,
 Si uirtus certis firmet miracula signis.

IV VENCI PRESBYTERI

Deu. 32. Ille debinc: Polluta magis generatio querit
Signa sibi, rebus stabunt sed signa futuris.

Iona. 2. Nanq; propheta cauo quantum sub pectore cœti
Temporis absumpsit, terra in penetrabilibus altis
Progenies hominis tantum demersa manebit.
Adueniet tempus, quum surget reddita uitæ
Gens hominū proprijs in fletum dedita gestis.
Hæc istam digno damnabit crimine gentem,

Iona. 3. Quod maris è fundo surgentis uoce propheta
Commonita, in lachrymas dominū proiecta reflexit.
Hic & Ionæis monitis potiora iubentur,
Contemnitq; feris animis gens impta lucem,
Et regina nobi uitales surget in oras.

4. Reg. Illius ad specimen damnabitur effera plebes,

10. & 2. Finibus extremis Libyæ quod uenerit illa,

Para. 9 Vt Salomona plura præceptis dedita iustis
Audiret. potior nunc est Salomone potestas,
Et tamen obtusæ cæcantur pectora plebis.

Expulsus si quando fugit de pectore demon,
Quem turbat sanctus purgato è corpore flatus,
Ille uenenatis collustrat passibus oras,
Qua nulla excurrit fontani gurgitis unda.
Si requiem placidæ sedis non repperit ardens,
Tunc repetit suæ sitiens habitacula mentis.
At si forte suis obnoxia corda uenenis,
Ornatuq; leui ridentia limina cernit,
Associat septem similis glomerando furores
Vis inimica homini, penetratq; in uiscera serpens.

Sic ge

CARM. EVANG. LIB.II.

Sic genus hoc uero sensu cum degener errat,
Vincula perpetuis deflebit subdita pœnis.

MATREM ET FRATRES NEGLI-
gens, dicit sibi matrem & fratres esse, qui au-
diunt & faciunt uerbum dei. Matthæi. xij.

Marci. iij. Lucæ. VIII.

A Tq; ea quâ populis uitalia dicta frequētat,
Pro foribus mater cum fratribus astitit illic,
Et miscere foris sermonem cominus orat.

Talia tum matris mandatis dicta remittit:
Hic mecum genitrix, mecum germana residunt
Corpora, nam patria impletur cuicunq; uoluntas,
Ille meo proprium connectit sanguine corpus,
Et matris generisq; mei sub nomine habetur.

SEDENS IN NAVICVLA IESVS,
turbis parabolæ exponit, primo seminantis.

Mat. xij. Marci. iij. Lucæ. VIII.

P Rogreditur templo terrarum lumen Iesus,
Et maris extrema terræq; resedit in ora,
Innumeraq; illuc plebis fluxere cateruæ.
Ille sed excelsam scandens quæ proxima puppin,
Littora complenti depromit talia plebi:
Ecce sator proprio commendat semina ruri,
Illa cadunt diuersa solo, sortesq; locorum
Pro uirtute ferunt. nam sicubi trita uiarum
Sub pedibus solido densetur limite tellus,
Aëtiis aubus dant uilem semina prædam.
Ast ubi pertenui uelantur puluere saxa,

IVVENCII PRESBYTERI

Farra quidem uiridem depromunt germinis ortum,
Sed quia nulla subest siccis substantia glebis,
Inserto arescunt radicum fila calore,
Cuncta; mox apicem labuntur acumina læto,
Seminibus; alijs contingunt aspera rura,
Sentibus hic spinis; feris uelocius exit
Roboris augmentum, frugem; internecat angens.
Huberibus uero quæ dantur semina glebis,
Illa ferunt pulchram segetem, cui læta frequentat
Incrementa sui centeno copia sortu.

Audiat hæc, aures mentis qui gestat apertas.
Talia discipuli mirantes dicta, requirunt
Implicitis populo cur clauderet omnia uerbis.
Ille sed admota credentum plebe profatur:
Vobis qui firmo robustam pectore mentem
Ad capienda dei penetralia constabilistis,
Concessum est adytis penitus consistere regni.
Illis pro merito clauduntur lumina mentis.

Si quid habet dignus, capiet potiora redundans.
Qui uero expertes cælestis muneris errant,
Amittent etiam proprium quodcumq; retentant.
Idcirco obscuris cooperta ambagibus illum
Promittit in populum sermonis gratia nostri,
Ut dictum Isaie merita de plebe recurrat:

Isai. 6. En populi mentes uelantur ad omnia crassis
Obicibus. sensu ne tangant munera uite.
Auribus assistunt clausis, oculis; grauatis,
Ne conuersa bono sanetur noxia plebes.

Quam

CARM. EVANG. LIB. II

Quam uestra nunc sunt aures oculiq; beati?
Nam multi ueteres iusti sanctiq; propheta,
Quae uobis clarent, orarunt cernere dona.

Accipite ergo animis, qui sit de semine sensus.
Quisq; meum uerbum summas dimittit in auras,
Nec sensus recipit stabili praecepta uigore,
Eripit illius totum de pectore demon.
Hic agro est similis, duro qui germina calle
Exponit rapidis auibus sine fruge rapinam.
Sunt alii, leto qui pectore nostra receptant,
Sed breuis est illis perceptae gratia frugis.
Nam si dura premat mentem strictura coercens,
Continuo trepidi produnt sibi credita leto.
His saxosus ager simili leuitate uirescit.
At spinosus ager, curarum mole grauatis
Respondet, pressant quos pondera diuitiarum.
Semina sic nostri sermonis pressa grauantur,
Nec fructus sequitur spinarum horrore necatus.
Pinguis sic itidem paribus stant uiribus atque
illis, qui clare capiunt praecepta salutis.
Quae penetrant animum, sensu tractante tenaci,
Centuplitemq; ferunt uirtutis robore frugem.
Haec tum discipulis, plebiq; haec insuper addit:

PARABOLA DE TRITICO ET ZI-

zania. Mat. xiii. & Mar. iiii.

Agricolae simile est regnum sublime tonantis.
Ille iacet proprio mandans bona semina ruri.
Sed post surripiens hominum insidiando sopori

IVVENCII PRESBYTERI.

Trux inimicus, adit, loliumq; inspargit amarum.
Ecce sed ad fructum culmus cum spiceus (horror)
Processit, lolio messis maculata redundat.
Tum domino famuli mirantes talia fantur:
Nonne bonum terræ semen per terga dedisti?
Vnde igitur lolio turpi tua rura grauantur?
Sed iam si iubeas, messē purgabimus omnem,
Triticeusq; nitor, selecta sorde, nitescet.
Tum dominus miti contra sermone profatur:
Hic dolus est inimice tuus. sed farra sinamus
Crescere cum lolio. pleno nam tempore messis
Secretum lolium connexo fasce iubebo
Ignibus exuri. at nostro de semine messor
Horrea nostra debinc, purgata fruge, replebit.

PARABOLA DE GRANO SINAPIS

Mat. xij. Marci. iij. Luca. xij.

HAUD aliter simile est (cordis si pādītis aures)
Præparui grano regnum cæleste sinapis,
Qd proprio insinuās disponit cultor agello,
Seminibusq; illud minus omnibus esse uirentum
Creditur. ac iusti mox ut crementa utoris
Sumpserit, erecto transcendit uertice cunctas
Agrorum fruges, ramis ut plumea turba
Considat, possitq; umbras habitare uirentes.

PARABOLA DE FERMENTO.

Matthæi. xij. Luca. xij.

Fermen

CARM. EVANG. LIB.III

Fermento par est munus cœleste salubri,
 Quod condit magna mulier sub mole farinæ.
 Illa debinc modico fermenti mixta calore,
 Conducto unius coalescit corpore massæ.
 Talia tum populo perplexis condita uerbis
 Promebat, ueteris quo possent dicta prophetæ
 Ordine sæclorum iussis concurrere rebus:
 Os aperire meum dignabor. condita mundi
 Conuoluet ructans uarij sermonis imago.
 Inde domum repetit serus, turbasq; relinquit.

Mat. 4.

Psal. 77

LIBER TERTIVS IV=

VENCI PRESBYTERI.

INTERPRETATUR DISCI

pulis parabolam zizaniorum. Mat. xij.

Fuderat in terras roseum tubar ignis
 comus sol.
 Discipuli rogitant, lolij quid questio
 uellet
 Et segetis. clarus quibus hæc depro-
 mit Iesus:

Optima qui farris commendat semina glebis,
 Filius est hominis. mundum sub nomine ruris
 Accipite, atq; homines puro pro semine iustos.
 At lolium infelix, cooperti demonis arte
 Sunt homines. inimicus erit uis horrida demon.

E 3

Extremus

IVVENC I PRESBYTERI

Extremus mundi finis pro tempore messis.
 Messores patrij uenient per rura ministri,
 Quos hominis natus proprij de corpore regnt
 Colligere erroris laqueos labemq; iubebit,
 Collectosq; simul rapidis exurere flammis.
 Dentibus bis stridor semper, luctusq; perennis,
 Secretisq; pijs uentet lux aurea uita,
 Sedibus ut cœli utrantur lumina solis.

PROPHETAM IN PATRIA

sua sine honore esse. *Matthæi. xij.*

Marci. VI. Luca. iij.

Ioannis. iij.

Hæc docuit, patriamq; redit saluator in urbē.
 Illic expediens populis (mirabile dictu)
 Iustitie leges, uitæq; salubria iussa,
 Virtutes patrias simul insinuando docebat.
 Tunc liuore graui plebes commota suorum,
 Præsentisq; simul domini miracula uoluens,
 Et generis noti reputans ex ordine gentem,
 Hæc inter sese musitanti uoce uoluant:

Ioan. 6 Nonne hic est fabri soboles, cui nomen Ioseph?
 Nō Maria est genitrix? nō fratrum nota propago est?
 Vnde igitur legis doctor, tantæq; magister
 Virtutis, cedit cui labe uicta laborum?
 Nazara sic plebes. cui talia reddit Iesus:
 Temnuntur proprijs miracula semper in oris,
 Et sine honore manent patria sub sede prophetæ.
 Talibus indignans, pressit sua munera Christus.

DE

CARM. EVANG. LIB.III.
DE IOANNIS CAPITE IN DISCO.

Mat.xiiij. Marci.VI. Lucæ.ix. & .iij.

Interea ad regem uolitabat fama superbum,
Quòd mala cuncta illic uirtus diuina domaret.
Sed putat Herodes, loci quòd lege remissus
Tanta ut Ioannes uirtutis dona teneret.
Nam quondam cernens liuenti pectore demon
Erroris labem, puris quòd solueret undis
Iustus Ioannes, damnis accensa malorum
Tunc petit Herodem pestis scæuissima regem.
Et facile iniusti penetrans habitacula cordis,
Accumulare feris subigit scelera impia gestis.
Arserat illicito Herodes accensus amore
In thalamos fratris, sancto quod iure uetabat
Doctus Ioannes. feritas sed nescia recti,
Subiecit leges pedibus, fruiturq; nefandis
Connubijs, ipsumq; super qui praua uetabat
Carceris immersit tenebris, uinclisq; grauauit.
Sanguine nam iusti primo compressa timore
Abstenuit sitiens feritas, quia magna prophetam
Plebis Ioannem ueneratio suscipiebat.
Natali sed forte die, quum lata tyrannus
Herodes celsis strueret conuiuia tectis,
(Luxurie quoniam coniuncta superbia gaudet)
In medio iuuenum reginæ filia uirgo,
Alternos laterum celerans sinuamine motus,
Compositas citbara iungit modulante choreas.
Ipse sed in primis mirata uirginis arte

IVVENC I PRESBYTERI

Attonitus stupuit. tunc premia cuncta patere
 Iuratus spondet, quaecumq; puella petisset.
 Illa sed horrenda seruans scelera impia matris,
 Vrget Ioannis caput à ceruice reuelli,
 Et lance inferri presentia munera poscit.
 Presentum Herodes procerum sub pondere tristis,
 Iurandiq; memor iuris, tamen imperat a grè
 Infantis caput inferri tradiq; puellæ.
 Illa nefas matris scelerata ad gaudia portat:
 Corporis at lacerum flentes sine nomine truncum
 Discipuli condunt terræ, Christumq; sequuntur.
 DE QVINQVE PANIBVS ET
 Duobus piscibus, quibus satiauit quinq; millia
 hominum. Matthæi. xiiij. Marci. VI.

Luca. ix. Ioannis. VI.

Ille ubi cognouit iusti miserabile lœtum,
 Deserit infanti pollutam sanguine terram,
 Frondosaq; latet secreta uallis in umbra.
 Sed populi immense uirtutis dona sequuntur.
 Ille ubi credentum turbas in ualle remota
 Conuenisse uidet, morborum tabe repulsa,
 Corpora subiecit miseratus multa medelæ.
 Iamq; sub extremo labentis lumine solis,
 Discipuli Christo suadent dimittere turbas,
 Vt sibi quisq; paret quærens per compita uictum:
 Ille iubet cunctis illic conuiuia poni.
 Discipuli ostendunt nihil amplius esse ciborum,
 Ni pisces geminos & farris fragmina quinq;.

Hoc,

CARM. EVANG. LIB. III

Hoc, inquit, satis est. tum mox discumbere plebem,
Gramineisq; thoris iussit componere membra.
Suspiciensq; dehinc cælum, genitore precato,
Ipse duos pisces & quinque ex ordine panes
Diuidit, & dapibus mensas oneravit optimis.
Iamq; expleta iacet (dictum mirabile) plebes,
Reliquiasq; dehinc mensis legere ministri,
Bis senosq; sinus cophinorum fragminis implent.
Cœnantum numerus tum millia quinque uirorum,
Præterea populus matrum fuit & puerorum.

IESVS SVPER MARE AM-
bulat, & Petrum mergentem apprehendit.

Mat. xiiij. Marci. VI. Ioannis. VI.

Discipulis tunc inde iubet conscendere nauem
Et transire fretum, donec dimitteret omnes
In sua quæq; utros. tunc montis celsa petiuit,
Secretusq; dehinc genitoris numen adorat.

Iamq; soporata torpebant omnia nocte,
Quum puppis medio sulcabat in æquore fluctus,
Lactata aduerso surgentis flamine uenti.

Ast ubi iam uigilum quarta statione premebat
Noctis iter rapidos attollens Lucifer ortus,
Fluctibus in liquidis, sicco uestigia gressu
Suspensus, carpebat iter mirabile uisu.

Iamq; propinquabat puppi, sed nescia nauta
Attoniti tremulo uibrabant corda pauore,
Clamoremq; simul confusa uoce dederunt.

Tunc pauidis Christus loquitur: Timor ois abesto,
Creden

IVVENCI · PRESBYTERI

Credentūq; regat uegetans constantia mentem.
 En ego sum. uestra doctorem noscite lucis.
 Olli confidens respondet talia Petrus:
 Si tua nos uere dignatur uisere uirtus,
 Me pariter permitte tuo super æquora iussu
 Fluctibus in liquidis immersos figere gressus.
 Annuit his dominus. nauem mox linquere Petrus
 Audet, & inuixus figit uestigia ponto.
 Verum ubi tantarum mentem miracula rerum
 Terrificant, uentiq; minas crebrescere cernit,
 Paulatim cedunt dubio liquefacta timore,
 Quæ ualidum fidei gestabant æquora robur.
 Iamq; Simon medito submersus corpore, clamat:
 Fluctibus horrendis pereuntem diripe Christe.
 Dextera confestim protenditur obuia Petro,
 Et dubitata fides uerbis mulcetur amaris.
 Ascensæq; rati contraria flamina cedunt.
 Præsentemq; dei sobolem stupuerè rogantes
 Cuncti, nauigio socios quos casus habebat.

Transierat tandē sulcans freta feruida puppis,
 Optatumq; grauis comprehenderat anchora pontum.
 Conueniunt populi rapido per littora cursu,
 Portantes ægros, uestisq; attingere fila
 Extrema exoptant, miroq; hoc munere cuncti
 Credentes referunt plenam per membra salutem.

DE MANIBVS LAVANDIS, ET DE
 his q̄ de ore exeunt, quæ coinquināt, non q̄ in-
 trant in hominem. Mat. XV. Marci. VII.

Ecce

CARM. EVANG. LIB. III.

Ecce Pharisei scribaeque hinc inde doloſi
 Captantes Chriſtum, promunt fallacia dicta:
 Cur tua diſcipulos patitur doctrina labare
 Præceptis ueterum? manibus nam cura lauandis
 Præterit, aſſumuntque ſimul cum ſorditus eſcas.
 Ille ſub hæc fatur. Magis hoc eſt quærete dignum,
 Tranſgreſſi præcepta dei quod proditis omnes.
 Nanque deus mortem deſixa morte minatur,
 Si genitor cuiquam uerbo ledatur amaro,
 Vel genitrix nati uerbis pulſetur acerbis.
 Irrita uos iſtæc facitis, peruerſa docendo.
 Quam manifeſta uigent de uobis dicta prophetae?
 Me populus ſummis labijs ſublimat honore,
 Sed diuerſa procul cordis ſecreta pererrant.
 Accipite ergo omnes, auresque aduertite cordis,
 Non illata homini, fuerint quæcunque, pudendis
 Sordibus aſpergent, uitæ ue animoue ſe debunt.
 Erumpunt hominum ſed quæ penetralibus oris,
 Internam miſerè maculabunt ædita mentem.
 Diſcipuli Chriſto memorant, quod uerba loquentis
 Occulto traherent ſcribarum pectora riſu.
 Ille dehinc: Genitor plantarum ſemina noſter,
 Quæ non ipſe ſui conſeuit in æquore ruris,
 Abijciat penitus radicibus eruta longe.
 Cæcus forte ducem cæcum ſi nactus oberret,
 Decidet in foueam pariter dimerſus uterque.
 Tunc petit abſolui Petrus, quid quæſtio uellet,
 Ipſe Pharifæis quam mox ſcribisque dediſſet.

Leu. 10

Exo. 21.

Iſai. 29

Tum

IV VENCI PRESBYTERI

Tum sator æternæ respondit talia uitæ:
 Vos etiam duro discluditis omnia corde
 Iussa, nec admittit mentis dubitatio lucem.
 Nam quæcūq; hominum ueniunt extrinsecus orti,
 In uentrem cedunt, animoq; incognita currunt.
 Quæ uero interno concepta è pectore promunt
 Ora hominum, mentem possunt aspergine latis
 Polluere, immundoq; hominem maculare piaculo.
 Secreto cordis promuntur noxia uitæ
 Consilia, & cades, & furti nefanda thorum,
 Et fraudes, fallaxq; hominum pro testibus error,
 Et rapidæ cælum pulsans insania uocis.
 Hæc sunt quæ maculant boiem, q̄ sordibus implent.
 Illotis autem manibus non polluit unquam
 Corporis arbitrio terrenum sumere uictum.

FILIAM MULIERIS SYRO
 phenissæ à dæmonio curat. Matthæi. XV.

Marci. VII.

HÆc ubi dicta dedit, pulcherrima rura Syrorū
 Sidonem Tyrumq; petit. cum femina fuscis
 Crinibus & precibus, natā causata iacentē,
 Voluitur, & tacitum non deserit anxia Christum
 Orare, ut mentem uexatam dæmone seuo
 Redderet, & miseræ tandem resipisse liceret.
 Tunc etiam precibus sectantium discipulorum
 Respondit, proprias genitoris malle bidentes
 Cogere, quas uanus late disperserat error.
 Crebrius instanti tum talia fatur Iesus:

Natis

CARM. EVANG. LIB. III

Natis quisq; suis panem non detrabet unquam,
 Et canibus iaciet tum talia femina fatur:
 Micarum saltem canibus sua portio mense
 Decidet, & nihilo dominorum cœna grauat.
 Tum dominus loquitur: Veniant tibi digna salutis
 Præmia, quæ fidei meruerunt robora tantæ.
 Talia saluator uerbis & uoce loquutus,
 Virginis & mentem, discusso dæmone, uirtus
 Complexam impleuit donis fecunda salutis.

SECVS MARE GALILÆÆ CECOS,
 claudos & mutos sanat, & septē panibus &
 paucis piscibus saturauit quatuor milia ho-
 minum. Mat. XV. Mar. VIII.

INde Galileas repedit saluator in oras,
 Præcelsiq; procul montis conscendit in arcem.
 Haud mora. conueniunt populi, secūq; trahébāt
 Pars captos oculis, & crurum debile uulgus,
 Elinguesq; alios, morbiq; uocabula mille.
 Omnibus ille tamen languores dempsit amarus,
 Viribus & ualidis uenerando munere donat.
 Tum populi pariter miracula tanta frequentant,
 Aeterniq; patri laudes gratesq; celebrant.
 Discipulos Christus cogens in uertice montis,
 Secrete alloquitur: Plebis miseratio multa est,
 Tertia nam terris remeant iam lumina solis,
 Ex quo nulla sibi sumunt alimenta ciborum.
 Ieiunam nolim tantam dimittere plebem,
 Ne labor afficiat populos per longa uiantes.

IVVENCII PRESBYTERI

Discipuli Christo ostendunt septem sibi panes
Esse & pisciculos alimenta ad proxima paucos.
Tum populum iussit terræ per terga cubare,
Quodq; fuit, totum proprijs decerpere palmis,
Et cunctæ curat mensatim tradere plebi.
Discipuli ponunt epulas, populusq; repletur
Ad satiem dapibus. relegunt mox fragmina panis,
Et sportas referunt cumulato pondere septem.
Quattuor ex omni fuerant tum millia plebis,
Nec numero quisquam matres puerosq; notauit.

DE SIGNO IONÆ PROPHETÆ.

Matthæi. XVI. Marci. VIII. Ioannis. VI.

Luca. XII.

INde Mageddarum naui transcurrit in oras.
Ecce Pharisei Sadduceiq; dolosi
Pescere tentantes instant cœlestia signa:
Sed Christus cernens fallacia pectora, fatur:
Conuexam quoties claudit nox blumida cœlum,
Si ruber astrifero procedit uesper olympo,
Dicitis: Adueniet uentura luce serenum.
Iamq; sub exortu solis si tristia rubro
Nubila miscentur confusa luce color,
Dicitis agricolis nautisq; uenire fragosam
Ventorum rablem, tempestatumq; furorcs.
Fallaces, nostis faciem discernere cœli,
Sæclorum uero nescitis tempora signis
Explorare suis? sed uobis signa dabuntur,
Quæ maris immenso quondam uenere profundo,

Bellua

CARM. EVANG. LIB. III

Bellua cum tenuit uentris sub carcere uatem.

Iona. 2

DE FERMENTO PHARISÆORVM

Mat. XVI. Marci. VIII. Luca. XII.

HÆC ait, et properè puppis retinacula soluēs,
Trās freta cōtendit rapido cōprendere cursu
Arua Philipporum, socijsq; hæc talia fatur:

Sollicitè uobis uitentur noxia farræ,

Fermentumq; ferox uestris auertite mensis.

Illa Pharisei Sadducei; dolosi

Admisceant escis, falluntq; in nomine panis.

Cur uobis tacitas uoluit contatio mentes?

Pro qua parua fides sensu torpente fatiscit?

Dicitis auersi, nauti quod tollere panes

Non fuerit uobis uacuum, farrisq; cauendas

Insidias iubeam. meminisse & scire putabam

Quod panes quini plebis mibi millia quinq;

Implerint dapibus, copiosisq; superflua tantis

Fragmenta ad cumulum fuerint collecta ciborum.

Quattuor & rursus coenatum millia panes

Quot facile implerint septem, sportasq; refert

Vidistis rursus completis reliquiarum.

Sed moneo istorum semper fermenta cauenda.

Discipuli tandem uitata uerba sequuti,

Doctrinam cernunt fermenti nomine dictam.

PETRVM POST CONFESIONEM

quia Christus filius dei esset, durè increpat,

quod cum à morte debortaretur. Mat. XVI

Marci. VIII. Luca. IX.

IUVENCI PRESBYTERI

Inde ubi peruentū est liquidi p terga profundū,
 Clara Philippao qua pollent nomine rura,
 Cogit concilium sectantum discipulorum,
 Et querit quem se populorum fama putaret.
 Respondent multas plebis tunc esse loquelas,
 Crebrius audisse & multos firmare quod esset
 Iustus Ioannes, populos qui flumine lauit.

Malac. Pars memorat uolucris fame sibi cognita uerba
 ultimo. Heliam uenisse iterum, quem praepte cursu

4. Re. 2 Turbine caelesti quondam simulata quadrigis
 Astris inseruit rapida uis scruida flammæ.
 Ieremiam dixere alij, pars esse prophetam.
 Tunc Christus cunctis arridens pectore blando,
 Conquirat quæ sit sententia discipulorum.
 Sed stabilis Petrus: Tu sancti filius, inquit,
 Christus, magnifico terras qui lumine complex.
 Tum dominus forti respondet talia Petro:
 Petre beatus eris. nam talia pandere certe
 Humanus sanguis, uel terræ portio corpus
 Haud unquam poterit. genitoris munera sola
 Possunt tam ualidum fidei concedere robur.
 Tu nomen Petri digna uirtute tueris,
 Hac in mole mibi saxiq; in robore ponam
 Semper mansuras æternis moenibus ædes.
 Infernis domus hæc non exuperabile portis
 Clausum perpetuo munitum robore habebit.
 Cælestisq; tibi claues committere regni.
 Est animus. terrisq; tuo quæ nexa relinques

Arbitrio,

CARM. EVANG. LIB. III.

Arbitrio, cœlis pariter nodata manebunt.
 Soluerit & rursus tua quæ sententia terris,
 Haud aliter uenient cœli sub sede soluta.
 Sed uos discipuli Christum me dicere cunctis
 Parcite, quos solt cognoscant talia digni.
 Iam lux adueniet properis mihi cursibus instans,
 Mœnibus in Solymis rabies cum prona furore
 Eximios uatum saturabit sanguine nostro.
 Ast ubi luctifluum reddet sol tertius ortum,
 Consurget radijs pariter redimita salutis
 Vita mihi, cunctisq; dabit sua munera terris.
 Tunc Petrus magno percussus corde dolore:
 Absint Cbriste tuis, inquit, tam tristia sanctis
 Monstra procul membris. nec fas est credere tantū,
 Nec tibi tam durus poterit contingere casus.
 Christus ad hæc inqt: Procul ô procul effuge dæmō.
 Nil diuina tibi mentem prudentia tangit,
 Sed terrena sapi, molliq; timore tremiscis.

DICIT CRUCEM SVAM TOLLE
 re debere unumquemq; qui uelit dominum se-
 qui, & dicit nō uisuros quosdam mortem, do-
 nec uideant filium hominis in regno uenire.

Mat. XVI. Marci. VIII.

Sed si quis uestrum uestigia nostra sequetur,
 Abneget hic sese, corpusq; animamq; recusans:
 Atq; crucē propriā comitatibus addere nostris
 Gaudeat, amissam redimet cui gloria uitam.
 Nam seruata perit terris possessio lucis.

IVVENCIPRESBYTERI!

Sed quid proficiunt sæcli mortalia lucra,
 St damnum subeant uitæ lucisq; perennis?
 Vel quæ digna queunt animæ commercia poni?
 Filius huc hominis ueniet sub nomine patris,
 Cœlestesq; illum fremitu comitante ministri
 Stipabunt, reddetq; homini sua debita uitæ.
 Vera loquor, certos istic sub nomine lucis
 Inueniam, cœli fulgens cum regna capeffam.

DE TRANSFIGVRATIONE IESV

Christi. Mat. XVII. Marci. ix. Luca. ix.

HÆc ubi dicta dedit, passus bis terna dierum
 Lumina conuerso terras transcurrere cœlo;
 Tum secū iubet abruptū conscendere montē

Zebedeus
 non Zebe
 dæus, vbi
 que legit
 Iuencus.

Petrum, Zebedeq; duos per deuta natos.
 Inde ubi peruentum est secreti montis in arcem,
 Continuo Christus faciem fulgore corusco
 Mutatur, uestisq; niuis candore nitefcit.
 Respiciunt comites, mediumq; asistere sanctis
 Elia Mosiq; uident, tum talia Petrus:
 Respice num nobis potius discedere longe,
 Anne istic tantæ spectacula cernere molis
 Conueniat. trina attamen hic tentoria uobis,
 Si iubeas. frondis faciam diuersa paratu,
 Singula sub noctem quæ uos aulaa receptent.
 Talia dum loquitur, cœlo præfulgida nubes
 Circumiecta oculis, uestibat lumine montem.
 Et uox è medio lucis manifesta cucurrit:
 Vnicus hic meus est natus, mea summa uoluntas.

Hufus

CARM. EVANG. LIB. III

Huius iustitiam iusto comprehendite corde.
 Discipuli paulo presserunt corpore terram,
 Nec prius è prono uultus sustollere casu
 Audebant, sancto Christi nisi dextera tactu
 Demulcens blandis firmasset pectora uerbis:
 Surgite, & abiectum fortes calcate timorem.
 Oramatis huiusce expertes reddite cunctos
 Nec cuiquam præsens pandatur uisio uobis,
 Ni prius huc hominis soboles speciosa reportet
 In lucem referens mortis de sede trophæa.

Consurgunt, solidumq; uident, & uoce requirūt,
 Cur scriptis ueterum scribarum factio certet,
 Etiam primum cœli de sede reuerti.

Malac.
ultimo.

In terras, Christi; debinc consurgere lucem.
 Christus ad hæc: Veniet certo sub tempore iustus
 Elias, reddens mox omnia debita sæclo.
 Sed si quis credit, iam uenerat ante renascens,
 Ignotum uelut habiles quem cæca furoris
 Demersit læto, mox seuior altera cædes
 En hominis nato trucibus laniatibus instat.

PVERVM LVNATICVM SANAT,

& de fide ut est granū sinapis. Mat. XVII.

Marci. ix. Luca. ix.

Hæc ait, & populū repetit, montēq; relinqt.
 Ecce sed inflexis genibus, fletuq; solutus
 Vir senior, precib⁹ Christiū uenerat⁹ adorāt
 Davidis soboles, bonū lumenq; salusq;
 Te precor, horribilem nati de corpore morbum

IV VENCI PRESBYTERE

Perturbes, reddasq; seni solatia uitæ.
 Nam cursus lunæ natum mihi demonis arte
 Torquet, & in liquidas detectum projicit undas,
 Aut miserum medio proiectum uoluit in igni.
 Nam tua discipuli sectantes iussa, frequenter
 Connisi, nulla in solidum mihi dona dederunt.
 Tum Christus magno commotus corde dolore:
 O gens nullius fidei, gens effera semper,
 En etiam patiar uobiscum me fore terris?
 Sic ait, & puerum mandat perferre parenti
 Ante suos uultus. tum uocis pondere multo
 Incubuit, mentisq; simul conuulsa uenena
 Demonis horrendi, purgato corde, fugauit.

Discipuli rogitant, cur non successerit illis
 Eiusdem pueri toties tentata medela.
 Respondit dominus: Titubat quia pectore uestro
 Instabilis fidei nutans per lubrica gressus.
 Nam si certa foret credendi portioq; uobis,
 Instar quæ minimi posset præstare sinapis,
 Istius hinc montis poteritis uellere uerbo
 Inq; alias sedes cunctam transuoluere molem.
 Nam genus hoc morbi precibus sine fine, fideq;
 Multaq; robusti ieiunia pectoris arcent.

PETRVS IN ORE PISCIS INVENTO

nummo, dissoluit tributum. Mat. XVII.

INde Capharnaum gradiens peruenerat oras.
 Conuenere Petrum, quibus instat cura tributi,
 Soluere poscentes solidum pro nomine Christi.

Ille

CARM: EVANG. LIB.III

Ille sed ad Petrum conuersus, talia fatur.
 Dic, inquit, reges, quorum dependere natos,
 Externos, proprios ne, sibi iussere tributa?
 Respondit Petrus: Alienos soluere certum est.
 Cernis, ait Christus, natum non soluere regis?
 Sed ne quem ledam, præceptum suscipe nostrum.
 Et maris undisoni rupes quæ prodit in æquor,
 Scandatur tibi summa Simon. hamusq; profundo,
 Stamina setarum connexus, præcipitetur.
 Hæserit & curuo qui primus acumine piscis,
 Huius pandatur scissi penetralia uentris,
 Illic inuentum duplex dissolue tributum.

DE HUMILITATE PVERI ET DE
 xcix. ouibus. Mat. XVIII. Marci. IX.

Luca. IX. & VII. & XV.

Discipuli post inde rogant, quis maximus alto
 In cæli regno meritis pro qualibus esset.
 Tum Christus medio puerū consistere cætu
 Præcipit, & placido doctor sermone profatur:
 En huius similem pueri se reddere certet,
 Quisq; cupit celsam cæli conscendere sedem.
 Erroris laqueos sæclis increfcere certum est,
 Sed tamen infælix, per quem generabitur error.
 Qui uero è paruis istis deceperit unum,
 Si sapiat, neclat saxo sua colla molari,
 Præcipitemq; maris sese iaculetur in undas.
 Nec quisquam fastu paruos contempserit istos.
 Horum custodes cælesti in sede tuentur

Quisq;
 utitur p
 quisq;.

IV. VNCI PRESBYTERI

Altithroni cultum genitoris sydera supra:

Sed si quis pastor cui pascua credita tondent
Centum balantes, unam cum forte seorsum
Nescius error habet, quæstor deserit omnes,
Vnius & totis lustrat uestigia sylvis.
Illam si magno possit reperire labore,
Letitia inuenta maior tum nascitur agna,
Quàm pro cunctarum numero quod nulla resedit.
Ex istis paruis genitor sic perdere quenquam
Non patitur, gaudetq; suis incrementis regnis.

DE CORRECTIONE FRATRVM.

Mat. XVIII. Luca. XVII.

Si fratrem proprio delicto commaculatum
Cernis, secreto mox dictis corripe solus.
Si tua uerborum patiens moderamina laudat,
Labentis mentem frater lucraberis atris.
Sin tua solius contemnet uerba reluctans,
Tunc alijs pariter monitor pia iussa frequentet.
Sed si decutiet doctorum frena duorum,
Tunc ad concilium referantur crimina plenum,
Ut populi saltem sanetur pondere uictus.
Sin & multorum contempserit efferus ora,
Sit tibi diuise mulctatus nomine gentis,
Nanq; in concilium semper præsentia nostra
Adueniet, mediumq; diuinum me stare necesse est,
Siue trium fuerit coetus sub nomine nostro.

IGNO

CARM. EVANG. LIB.III
IGNOSCERE NOS DEBERE INVI
cem usq; septuagies septies. Mat.XVIII.
Lucæ.XVII.

Tum Petrus querit, quot fratri errata remittat
An septem lapsus homini indulgere liceret?
Christus prosequitur: Nō septē crimina tantū
Sed decuplata super donentur uulnera fratri.

DE EO QUI CONSERVVM PRO
pter denarios centū suffocat. Mat.XVIII.

Nam cœli regnum domino prædiuitis aule
Consimile est, nummi rationem qui sibi pont
luserit, & seruum debentem multa talenta
Præcipit abreptum cum coniuge progenieq;
Atq; opibus cunctis, uenali nomine sisti.
Tum seruus dominum prostrato corpore adorat,
Et spondet, spatij sibi si foret ulla facultas,
Omnem nummigrū domino dissoluere summam.
Commouit dominus famuli miseratio flentis,
Cunctaq; trans meritum concessit debita seruo:
Ille sed egrediens, conseruum limine in ipso
Nactus constringit: tum debita fortius urget
Persolui, precibusq; locum truculentus abegit,
Carceris &mersum tenebris pœnisq; premebat.
Quæ postquā dominus, famulorū noscere uerbis
Incipit, adducto ingressit iustissima seruo
Dicta dolens, tramq; mouet, iussisq; seueris
In tormenta seruum detrusit, cuncta reuoluens
Debita, dum dignis lueret per uincula pœnis.

Sic uo

IVVENCIPRESBYTERE

Sic uobis faciet genitor, qui culmina cœli
Possidet, immites seuo si pectore fratrum
Peccata orantum durè punire uoletis.

VXOREM NON DIMITTENDAM
nisi ob fornicationem. Infantes non arcendos
esse à benedictione dixit. Mat. xix. Mar. x.

Talia dicta dedit, Galilæaq; arua reliquit,
Iudeamq; petit, qua pingula rura silenter
A gmine Iordanis uiridis prorupit amœno.

Nec minus in stratis ægros donare salute,
Sublimisq; patris concedere munera perstat.
Ecce Pharisei tentantes quærere pergunt,
Coniugis an liceat reiectum scindere uinculum,
Quicquid eris, læsi tanget quod corda mariti.
Hæc ubi percepit, depromit talia Christus:

Gen. i. Principio deus in terris par dispare sexu
Constituit, iussitq; uno de corpore necti,
Amborumq; animos iunctis inolescere membris.
Quod deus ergo iubet propria concreescere uerbo,
Illicitum est homini fœdo discernere luxu.

Moses præcepit (quod pectora dura uideret)

Diffidiū, a
dissidēdo.
Diffidiū, a
dissidēdo. Nam temere exoluet casti quitura cubilis,
Alteraq; illius thalamis sociabitur uxor,
Crimen adulterij populo sub teste subibit.
Discipuli referunt, urget lex ista uirorum
Seruitijq; premit non æquo pondere partem,

Vitruca

CARM. EVANG. LIB. III

Vt melius fuerit thalamis caruisse perosis.

Respondit dominus: Non omnes pondere tanto

Subjicient humeros. læta sunt talia dona

Virtutis. trino truncantur corpora more,

Quæ nulla gaudent genitali lege thororum.

Namq; alios tales progigni in luminis oras

Comperimus, plerosq; hominum vis ferrea sexu

Exiit, æst alios ipsos sibi demere constat

Pro cæli regnis pronum de pectore amorem.

Quisq; capax fuerit, celsa uirtute capeffat,

Quod paucis lectisq; deus uult pandere munus.

Hæc ait, & pueros quos gaudens cura parentum

Cum precibus læti certatim hinc inde ferebant,

Suscipit: & plebem sectantum quod prohiberet,

Increpat, ac tales affirmat regna mereri

Aulæ cœlestis. sanctas his ordine palmas

Imponit, reddens uulnis portare parentum.

DIVITEM DIFFICILE INTRO

ire in regnum cœlorum. Mat. xix. Mar. x.

Lucæ. XVIII.

Ecce sed è populo iuuenis, cui rura domusq;

Et gaze stabat rerum possessio fulgens,

Accedit, Christumq; palam submissus adorât:

O bone præceptor, dic nunc quæ facta sequamur,

Vt mihi perpetuam liceat comprehendere uitam.

Huic auter uitæ tum talia reddit Iesus:

Nunc demum quæris, ueteri quæ lege tenentur.

Non hominis perimes uitam, non furta thororum

IV VENCI PRESBYTERI

Inuades, quastum ue alienis noxia rebus
 Mens aut dextra leget, non testis falsa loqueris.
 Sit genitor genitrixq; tuo sublimis honore,
 Proximus & puro pro te tibi cedat amore.
 Ille debinc : Istihac semper mihi perpete cura
 Obseruata reor. sed ne quid forte relictum
 Desit, presenti liceat me uoce moneri.
 Tum Christus fatur : Nunc si perfecta requiris
 Prendere præcellis meritis uestigia uitæ,
 Omnia quæ proprio retines solus dominatu,
 Distrabe, & ad miseros confer securus egentes.
 Tunc thesaurus erit cæli tibi conditus arce,
 Virtutisq; tenax uestigia nostra sequeris.
 Hæc adolescentis ueniunt ubi dicta per aures,
 Deleceit uultum, tristisq; in tecta refugit.
 Tunc sic discipulis uitæ spes unica fatur:
 Difficile est terris affixos, diuite g
 Auelli, cæliq; leues in regna uenisse.
 Nam citius tenuis per acus transire foramen
 Deformis poterunt immania membra cameli,
 Quam queat ut diues cælestia regna uidere.
 Talibus attoniti comites, stupidiq; silebant,
 Voluentes quæ tanta foret sub pectore uirtus
 Humano, talem posset quæ prendere uitam.
 Respicit æterna iustorum gloria uitæ,
 Atq; ait: Hæc homini forsân uideantur acerba,
 Sed deus electis facilem præpandit in ætra
 Possibilemq; uiam, uirtus quam celsa capeffit.

CARM. EVANG. LIB.III
IESVS PROMITTIT CENTVPLVM
recepturum, qui omnitibus renuntiat. Primos
fieri nouissimos. Matthæi.xix. Marci.x.

Lucæ.XVIII.

TVM Petrus fidei munitus mœnibus, insit:
Omnia nostrorum proiecta reliquimus omnes,
Et tua iussa sequi nobis spes unica restat.
Quid nostris animis supest? dic Christe, precamur.
Talibus ad Petrum uerbis respondet Iesus:

Luc.22

Vos quicūq; meum mentis penetralibus altis
Credentes seruatis iter, cum sederit altè
Progenies hominis, celsò quem cinget honore
Maiestas, bis sex illic pulcherrima uirtus
Constituet uobis sublimi in uertice sedes,
Iudiciumq; hominum pariter tractare licebit.
Hic quicūq; sui linquet generisq; domusq;
Gazas, affe~~ctus~~q; omnes pro nomine nostro,
Centuplicata de dñc capiet, uitamq; perennem.
Primorum meritum postremi transgredientur,
Vltima præteriti capient uix præmia primi.

PARABOLA OPERARIORVM IN
uineam conductorum. Matthæi.xx.

SEdulus ut ruris dominus, cui dulcia fundum
Pinguibus in campis latè uineta coronant.
Hic ubi progressus primo cum lumine solis,
Conduxit iuuenum fortissima robera, pactus
Vnius in lucis certa mercede laborem,
Et sua tum iussit cultu uineta polire.

ipse

IVVENCI PRESBYTERI

Ipse sed egrediens ubi tertia uenerit hora,
 Inuenit ecce alios, operiq; adulescere iussit,
 Pro meritis operum promittens præmia digna.
 Illi non aliter læti præcepta sequuntur.
 Ast ubi sexta dehinc lucis transfluxerat hora,
 Haud secus hinc alios iuuenes conducere pergit.
 Horaq; nona dehinc ubi solis cursibus acta est,
 Tunc alios pariter conductos iussit adire.
 Vltima labentis restabat portio lucis,
 Egressus cernit iuuenes, causasq; requirit,
 Cur pigris manibus torperent ocia lenta.
 Atunt conductoris quod præcepta fuissent
 Nulla sibi. dominus mox hos insistere ruri
 Tunc etiam iussit. sed uespere protinus orto,
 Præcipit ut cuncti caperent mercedis honorem,
 Equaliq; omnes portarent præmia nummo.
 Tunc manus illa utrum, prima quæ¹ laborem
 Sustulerat, factisq; diem tolerauerat equum,
 Indignans, secum tali cum murmure fatur:
 Iniustum est, istos similem ut nos quærere nummum,
 Vltima quos operi sero conduxerat hora.
 Tum dominus ruris sedato pectore fatur:
 Illibata tibi mercedis portio salua
 Redditur, & pacti seruantur iura fidelis.
 Istis de nostro liceat concedere tantum,
 Extima quos operis glomerauit portio ruri.
 Nam multos, homines dignatio sancta uocauit.
 E quis per minima dignum est secernere partem.

IESVS

GARM. EVANG. LIB.III.
IESVS PRÆDICIT DISCIPV

lis passionem suam, & filij Zebedei petunt
ab eo. Mat.xx. Marci.x. Luca.XVIII.

HÆc ait, et Solymos repetit, comitesq; seorsum
Alloquitur. Solymisq; iterū regionibus, in fit,
Ingredimur gnari, truculētaq; mœnia adim⁹
Filius hic hominis tradetur ad ultima mortis,
Scribarum procerumq; ferens ludibria membris,
Affixusq; cruci, post tertia lumina surget.

Hic tum Zebedei coniunx submissa rogabat,
Vt Christo medio cœli sublimis in arce
Fœlices nati dextra leuaq; sederent.
Tum quærit Christus, calicem si sumere possent,
Quem sibi præceptis instaret sumere patris.
Respondent se posse simul. Tum talia Christus:
Vos nostrum calicem fas est potare, sed altis
Sedibus equali mecum considerare honore,
Non hoc nostra dedit cuiquam pro nomine uirtus,
Hæc certis genitor sublimia dona reseruat.
Exin discipulos dictis pro talibus omnes
Commotos, stabili sermonis mulcet honore:
Gentibus insidis celsa ditione potestas
Imponit, quemcunq; super dominantur eorum.
Exercentq; truce subiectis urbibus iram.
Vos inter longe tranquillior æquora uitæ
Concordi sternit mitis moderatio pace.
Magnus & obsequijs crescit super alta minister.
Nec primus quisquæ, nisi cunctis seruiat, unus

G   Esse

IUVENCI PRESBYTERI

Esse potest. hominis natus sic uestra minister
 Obsequio solus proprio pia munera gestat,
 Prae multisq; animam precioso sanguine ponit.
 At uos ex minimis opibus transcendere uultis,
 Et sic è summis lapsi, comprehenditis innox.

SVPER HOC, RECVMBE IN NO-
 uissimo loco. Luca. xiiij.

Sil uos quisq; uocat cœnae conuiuia ponens,
 Cornibus in summis deuitet ponere membra,
 Quisq; sapit. ueniet forsitan si nobilis alter,
 Turpiter eximio cogetur cedere cornu,
 Quem tumor inflati cordis per summa locarat.
 Sin contentus erit mediocria prendere cœnae,
 Inferiorq; dehinc si mox conuiuia subibit,
 Ad potiora pudens transibit strata thororum:

IN DIE PALMARVM DE ASINA

Et pullo eius. Matthæi. xxi. Marci. xli.
 Luca. xix. Ioannis. xij.

Proxima tum Solymis cōscendit culmina mōtis,
 Ordinibus lucent quæ glaucicomātis oliuæ.
 Hinc lectis iussit sectantum discipulorum,
 Obuia castelli monstrans habitacula Christus,
 Inde asinam pariter foetu comitante repertam
 Ducere. uel si quis caussam disquirere uellet,
 Cur sua tam subito quoquam iumenta trabantur,
 Dicere tunc operam dominum sibi sumere uelle.
 Discipuli celeri complent præcepta paratu,
 Adducunt, mollisq; super uelamina uestis

Inster

CARM. EVANG. LIB. III.

Inferunt placidum pullum, præbentq; sedendum.

Hinc ueteris quondam fluxit uox nuntia uatis:

Zach. 9

Ecce uenit placidus tibi rex, quem terga sedentem

Præmitis gestant asinae, pulliq; sequentis.

Tum populi stratas prætexunt uestibus omnes,

Quaq; iter est Christo, subnexa fronde coronant.

Proxima tunc alij spoliant palmeta uitore,

Conclamantq; omnes Davidis origine creto,

Osanna excelsis sit gloria læta trophæis.

Sic adeo ingreditur Solymorum moenia Christus,

Ingresso occurrit primo sub limine templi

Cruribus atq; oculis certatim debile uulgus.

Quos ubi tam subito gressu uisq; uigentes

Cuncta sacerdotum cognouit factio, mirans

Et pueros templi complentes tecta canore,

Osanna egregia Davidis stirpe creato,

Ipsam percorant cuncti, quæ causa canoris

Impubem tantam tollat per gaudia plebem.

Christus ad hæc: Legis, inquit, uos scripta tenere

Creditur, infantum quæ dicit ab ore uentre,

Lactentum & linguis iussit consurgere laudem.

DE FIC V QVÆ ARIDA FACTA

est. Mat. xxi. Marci. xi. Lucæ. xix.

HÆc ait, ingratam linquens cū ciuibus urbē,

Bethaniāq; petit: rediensq; in margine cernit

Stare tendentem diffusa umbracula ficum.

Illic forte cibi pertentans corda uoluntas,

Arboris attrectat ramos, sed nulla facultas

IVVENCI PRESBYTERI

Esse potest. hominis natus sic uestra minister
Obsequio solus propriopla munera gestat,
Promultisq; animam precioso sanguine pontit.
At uos ex minimis opibus transcendere uultis,
Et sic è summis lapsi, comprehenditis imos.

SVPER HOC, RECVMBE IN NO-
uissimo loco. Luca. xiiij.

Sl uos quisq; uocat cœnæ conuulaponents,
Cornibus in summis deuitet ponere membra,
Quisq; sapit. ueniet fors an si nobilis alter,
Turpiter eximio cogetur cedere cornu,
Quem tumor inflati cordis per summa locarat.
Sin contentus erit mediocria prendere cœnæ,
Inferiorq; debinc si mox conuiuia subibit,
Ad potiora pudens transibit strata thorum.

IN DIE PALMARVM DE ASINA

Et pullo eius. Matthæi. xxi. Marci. xi:

Luca. xix. Ioannis. xij.

Proxima tum Solymis cōscendit culmina mōtis,
Ordinibus lucent quæ glaucicomātis oliuæ.
Hinc lectis iussit sectantum discipulorum,
Obuia castelli monstrans habitacula Christus,
Inde asnam pariter scetu comitante repertam
Ducere. uel si quis caussam disquirere uellet,
Cur sua tam subito quoquam iumenta trabantur,
Dicere tunc operam dominum sibi sumere uelle.
Discipuli celeri complent præcepta paratu,
Adducunt, mollisq; super uelamina uestis

Inster

CARM. EVANG. LIB. III.

Inferunt placidum pullum, præbentq; sedendum.
 Hinc ueteris quondam fluxit uox nuntia uatis: Zach. 9
 Ecce uenit placidus tibi rex, quem terga sedentem
 Præmitis gestant asinae, pulliq; sequentis.
 Tum populi stratas prætexunt uestibus omnes,
 Quaq; iter est Christo, subnexa fronde coronant.
 Proxima tunc alij spoliant palmeta uitore,
 Conclamantq; omnes Davidis origine creto,
 Osanna excelsis sit gloria leta trophæis.
 Sic adeo ingreditur Solymorum moenia Christus,
 Ingresso occurrit primo sub limine templi
 Cruribus atq; oculis certatim debile uulgu.
 Quos ubi tam subito gressu uisusq; uigentes
 Cuncta sacerdotum cognouit factio, mirans
 Et pueros templi complentes testæ canore,
 Osanna egregia Davidis stirpe creato,
 Ipsum percorant cuncti, quæ causa canoris
 Impubem tantam tollat per gaudia plebem.
 Christus ad hæc: Legis, inquit, uos scripta tenere
 Creditur, infantum quæ dicit ab ore uentre,
 Lactentum & linguis iusti consurgere laudem.

DE FICV QVÆ ARIDA FACTA

est. Mat. xxi. Marci. xi. Lucæ. xix.

HÆc ait, ingratam linquens cū ciuibus urbē,
 Bethaniāq; petit: rediensq; in margine cernit
 Stare tendentem diffusa umbracula ficum,
 Illic forte cibi pertentans corda uoluntas,
 Arboris attrebat ramos, sed nulla facultas

IUVENCI PRESBYTERI

Pomorum sterili frondis concreuerat umbra.
 Olli Christus ait: Non sit tibi fructibus unquam
 Copia promendis. tum protinus aruit arbor.
 Discipuli celerem mirantur in arbore mortem.
 Sed Christus stupidis assistens talia satur:
 Nunc ligni istius nostro stupuistis bonore
 Desisse ad uires terrenos ducere succos.
 Sed ueris uerbis iterumq; iterumq; monebo.
 Namq; fides si certa animi consistet in arce,
 Nec dubijs nutans uitijs tremebunda iacebit,
 Arboris istius uobis substantia cedit.

Luc. 17

Nec tantum istius, sed montis celsa reuelli
 Credentum uerbo poterunt, undiq; profundi
 Cum syluis pariter, saxiq; ferisq; recondi.
 Et quaecunq; fides robusto pectore poscet
 Credentum, semper digna uirtute tenebit.

IESVS INTERROGATUS IN
 qua potestate faceret, ipse interrogat de Io-
 annis baptismo. Matthæi. xxi. Mar. xi.

Lucæ. XX.

Hæc ubi dicta dedit, tēpli se mœnibus infert.
 Confestim proceres populi miracula rerum
 Collecti inquirūt, uirtus quæ tanta dedisset.
 Olli Christus ait: Quærentibus omnia uobis
 Dicere iam facile est, si nobis uestra uicissim
 Percontata prius paucis sententia soluet.
 Nuper Ioannes puro qui gurgite lauit
 Sordentes populi maculas, diuina potestas

Anne

CARM. EVANG. LIB. III.

An ne hominis potius uobis fallacta uisa est?
 Hæc ait, ancipiti uerborum pondere claudens
 Captantū procerum mentē. nam magna prophetam
 Plebis Ioannem ueneratio suscipiebat,
 Nec poterant eius fallacem dicere uitam.
 Rursus sublinem dixissent si esse prophetam,
 Occidisse illum traheret confessio culpam.
 Se nescire tamen respondit factio fallax.
 Tum Christus: Non est iniustum claudere uocem,
 Cum mihi claudantur procerū responsa superba.

PARABOLA HOMINIS, QVI
 fillos mittit in uineam, & quod publicam &
 meretrices in regno dei multos sacerdotū &
 scribarum sunt præcessuri. Mat. xx.

NAm geminae prolis genitor, maioris in aures
 Talia dicta dedit: Vitis mihi portio maior
 Semineutata iacet, sed perge, & robore forti
 Nunc scrobibus, nunc falce premens, uineta rectūde.
 Tum iuuenis sese tam sordida uincla laboris
 Nolle pati memorat. post omnia iussa parentis
 Exequitur, duræ damnans responsa loquelæ.
 Post alium natum simili sermone iubebat
 Ad uineta sui dependere iussa laboris.
 Annuit his iuuenis, nec dictis facta repensat.
 Dicite, quis potius genitoris iussa sequatur?
 Olli non laudant responsum posterioris.
 Prosequitur Christus: Nunc uera aduertite dicta.
 Iam magis hinc cœli sedem cōprehendere certum est,

IVVENCÍ PRESBYTERI

Corporis è utijs quærentes sordida lucra,
Quàm uestrū quenquam. uobis nam uenerat antè
Iustus Ioannes, sed non est credere uestrum.
Nanq; fidem potius meretricum pectora certam
Hauserunt, sordesq; animi posuere pudendas.
At uos tantorum scelerum nil pœnitet unquam.

PARABOLA DE VINITORI
bus, qui interficiunt ad se missos. Matt. xxi.

Marci. xij. Luca. xxi.

Isa. 5. **S**ic quidam diues, cui iugera multa nitentis
Vineti sepes circumdensata cœrcet,
In medio turrem prælumq; & dolia fecit,
Cultoresq; dedit, fructusq; locauit habendos,
Impositam statuens mercedis soluere legem.
Tum longinqua petit, sed fructus tempore certo
Actores famulos mittit, quis portio salua
Cultorum certa ruris mercede daretur.
Ecce colonorum rabies hos uerbere secuo,
Ast alios lapidum proterrent undiq; telis,
Deniq; lætali prosterunt uulnere multos.
Tum dominus ruris plures incedere seruos
Præcipit, & rursus mercedis pacta reposcit.
Maior at in plures audax iniuria surgit.
Ultima iam domino natum dimittere mens est,
Quod sobolem partemq; sui uis digna pudoris
Cultorum cordi uenerandam posceret esse.
Sed contrà illorum iam mens maculata cruore,
Progenie extincta domini, sibi post dominatum

Cede

CARM. EVANG. LIB. III.

Cedere credentes, crudeli uulnere fixum
Obtruncant, iaciuntq; foras trans septa cadauer.
Post hæc iam dominus ueniet, pœnasq; reposcet
Tantum scelerum. sed uobis tradita quondam
Fulgentis regni sedes, translata feretur
Ad gentem, dignos possit quæ reddere fructus.

PARABOLA DE INVITATIS

qui cōtemnunt uenire ad nuptias. Mat. xxij.

Luc. xliij. Apoca. xix.

AT rex qui nato thalamorū uincula nectens,
Præcepit, proceres cōuiuia lata frequenter,
Accitos famulos uoti regalis honorem
Concelebrare simul. cuncti sed adire recusant
Regales thalamos, regalis pocula mense.
Post alios mittit, sese largissima cuncta,
Magnificasq; dapes, conuiuia lata parasse.
Illi neglecti, lapitus, diuersa petebant:
Hic ædes proprias, hic rursus tecta propinquæ
Ast alius potius merces ac lucra reuisit.
Multi præterea missos qui ad leta uocarent,
Infantes famulos rapiunt, & corpora ferro
In mortem cruciant. tum rex, ubi comperit acta,
Millibus armatis ciues cum moenibus ipsis
Subruit, effusi famulorum sanguinis ursor.
Tunc seruis satur: Nunc festa iugalia cœnæ
Prælargis opibus quæcunq; instruximus illis,
Contempserunt mæis proceres contingere mensis.

IV VENCI PRESBYTERI

Ite igitur properè per publica septa uiarum,
 Et quoscunq; illic casus glomerauerit, omnes
 Huc letis nati thalamis adhibete uocantes.
 Progressi famuli per compita cuncta uiarum,
 Inuentos duxere simul. tam deniq; cuncta
 Complentur mensa mixta sine nomine plebis.
 Hic iusti iniusti; simul cubuere uocati.
 At rex ingressus, conuiuia leta reuisit.
 Hic uidet indutum pollutæ uestis amictu,
 Latitiæ thalami fuerat quæ dissona longè.
 Isq; ubi regalis sermonis pondere causas
 Reddere pro uestis maculis & labe iubetur,
 Oppresso tacuit non puri pectoris ore.
 Et tum conuersus, famulis rex præcipit illum,
 Connexis manibus pedibusq; & corpore toto,
 In tenebras raptum mox præcipitare profundat.
 Illic stridor erit uasti sine fine doloris,
 Et semper fletus. multis nam sæpe uocatus,
 Paucorum felix hominum selectio fiet.

FINIS LIBRI

TERTII.

LIBER QVARTVS

IVVENCII PRESBYTERI.

DE DENARIO CÆSARIS.

Mat.xxij. Marci.xij. Luca.xx.

TALIA dicentem confestim factio
frendens
Tētare aggreditur uerbis cū frau
de malignis:
Certum est,ueridicum te nunc ue
nisse magistrum,

Nec quenquam tueris, domini uestigia seruans
Dic ergo,an liceat nostra dissoluere genti
Cæsaris urgentis semper sub lege tributum?
Ille sed inspiciens saui penetratia cordis,
Cur tentatis, ait, nunc me concludere uerbis?
Fallacis mentis prodit fallacia fructum.
Aspicite en nummum, sculptiq; nomismatis æra,
Cæsaris expressum, promptum est,ibi cernere uultū.
Soluite nunc illi proprium sub lege tributum,
Atq; deo proprium legis seruetis honorem.

DE MULIERE QVÆ SEPTEM

fratribus nupsit. Matthæi.xxij. Marci.xij.

Luca.XX.

Post sadducæi binc inde latratibus urgent,
Mosca qui legum posuit præcepta, iubere,
Si quis coniugium properata morte relinquet,
Pignoribus medijs nondum de germine cretis,
Huius germano rursus sociabile uinculum

IV VENCI PRESBYTERI

Ite igitur properè per publica septa uiarum,
 Et quoscunq; illic casus glomerauerit, omnes
 Huc lætis nati thalamis adhibete uocantes.
 Progressi famuli per compita cuncta uiarum,
 Inuentos duxere simul. tam deniq; cunctæ
 Complentur mensæ mixtæ sine nomine plebis.
 Hic iusti iniusti; simul cubuere uocati.
 At rex ingressus, conuiuia læta reuisit.
 Hic uidet indutum pollutæ uestis amictu,
 Lætitiæ thalami fuerat quæ dissona longè.
 Isq; ubi regalis sermonis pondere causas
 Reddere pro uestis maculis & labe iubetur,
 Oppresso tacuit non puri pectoris ore.
 Et tum conuersus, famulis rex præcipit illum,
 Connexis manibus pedibusq; & corpore toto,
 In tenebras raptum mox præcipitare profundas.
 Illic stridor erit uasti sine fine doloris,
 Et semper fletus. multis nam sæpe uocatis,
 Paucorum felix hominum selectio fiet.

FINIS LIBRI

TERTII.

LIBER QVARTVS

IVVENCII PRESBYTERI.

DE DENARIO CÆSARIS.

Mat. xxi. Marci. xij. Luca. xx.

TALIA dicentem confestim factio
frendens
Tētare aggreditur uerbis cū frau
de malignis:
Certum est, ueridicum te nunc ue-
nisse magistrum,

Nec quenquam tueris, domini uestigia seruans
Dic ergo, an liceat nostra dissoluere genti
Cæsaris urgentis semper sub lege tributum?
Ille sed inspiciens scui penetralia cordis,
Cur tentatis, ait, nunc me concludere uerbis?
Fallacis mentis prodit fallacia fructum.
Aspicite en nummum, sculptiq; nomismatis æra,
Cæsaris expressum, promptum est, ibi cernere uultū.
Soluite nunc illi proprium sub lege tributum,
Atq; deo proprium legis seruetis honorem.

DE MULIERE QVÆ SEPTEM
fratribus nupsit. Matthæi. xxi. Marci. xij.

Luca. XX.

Post sadducæi binc inde latratibus urgent,
Mosea qui legum posuit præcepta, iubere,
Si quis coniugium properata morte relinquet,
Pignoribus medijs nondum de germine cretis,
Huius germano rursus sociabile uinculum

IVVENCII PRESBYTERI

Deberi, generis pereat ne portio lapsi.
 Finibus in nostris septem germana fuerunt
 Corpora. sed maior natu cum vincula nuptæ
 Sumpsit, præceleri cecidit sub acumine mortis.
 Post alius frater thalami sine fructibus iisdem.
 Concidit, & cuncti iacuerunt ex ordine fratres.
 Virtus & cunctos fletus gemuere marito
 Post ipsam rapuit gelida inclementia mortis.
 Si uenient igitur cuncti sub lumina uitæ,
 Cuius connubijs mulier reddenda resurget?
 Ollis Christus ait: Errori obnoxia prauo,
 Legibus & iussis domini mens dura resistit.
 Namque sequenda debinc letæ reparatio uitæ,
 Non thalamos nouit, non terre gaudia uana,
 Sed similes leuibus genitoris iusta ministris
 Constituet regni uirtus sublimis in aula.
 Nec deus illorum dominum se ponere mauult,
 Qui tetram prout meruerunt sumere mortem,
 Sed potius uitæ possunt qui prendere lucem.

DE PRIMO MANDATO INTER-
 rogatur: & interrogatus interrogat de Christo
 sto, cuius filius sit. Mat. xxiij. Marci. xij.

Ecce alijrogitant, quæ sit firmissima legis.
 Ille indefessus, nulli responsa negabat.

Deut. 6 Sublimem cæli dominum deuotio cordis
 Diligat. est ista hæc uirtus firmissima legis.

Leuit. 19 Consimile est isti: Magno teneantur amore

Rom. 13 Ad ius fraternum iustæ penetrantia mentis.

CARM. EVANG. LIB.III

Hic etenim geminis dependent omnia iussis.

Sed uobis cuius soboles uentura uidetur

Luc.20

Christus, quem cuncti spondent in secula propheta:

Respondent illum Davidis germine nasci.

Prosequitur Christus: Cur illum dicere David

Psal.109

Diuino flatu scriptum est, dominumq; deumq;

Quod proprio patrem nō equum est dicere nato:

IESVS AD DISCIPVLOS DI

cit, ut quæ pharisei dicunt, fiant, non quæ fa

ciunt, & increpat scribas & Phariseos.

Mat.xxij. Luca.xi.

Talia saluator. cuncti obstupere silentes:

Ille sed accita credentum plebe, profatur:

Aspicite scribas sublimi sede superbos.

Hi quæcunq; docent, iustum est comprehendere cordis

Obsequio. maculas ipsorum temnite uita.

Abrupta imponunt humeris nam pondera uestris,

Ipsi quæ digito saltem contingere nolunt.

Accubitu primo cœna, fastuq; superbo,

Atq; salutantum uano tolluntur honore,

Et nomen sublime uolunt gestare magistri.

Sed uos noluerim præcelso nominis arcem

Affectare. tamen uobis est una magistri

Imposita æternum cœli de lege potestas.

Vos eadem fratrum parili continxit amore.

Vnus item pater est, cœli qui in culmine regnat.

In uobis si quis sublimia colla leuabit,

Decidet, & barathri mergetur ad ultima cœno.

As

IVVENCİ PRESBYTERI

Ast humilis claram conscendet liber in aethra.
 Deslendi semper scribae, & lachrymabilis cui
 Ceca phariseae cunctis fallacia plebis.
 Nam uobis itiner clausum quia iure negatur,
 Non sinitis quenquā penetrare per ardua lucis,
 Et cunctos trahitis seuē ad consortia flammæ.
 Quis facies nitida est, internaq; turpia bustis.
 Sic uox uelatur iustæ sub imagine uitæ,
 Atq; adytis mentis celantur sordida corda.

FACIT APOSTROPHEN AD

Ierusalem. Matth. xxij. Luca. xi.

O Solymi Solymi, ferro qui saepe prophetas
 Ad uestram missos uitam sine fine necastis,
 Quam uolui uestram gentē populūq; tueri,
 Ales uti molli solita est sub corpore pullos
 Obice pennarum circum complexa fouere?
 Sed uobis semper coelestia munera sordent.
 Describitur iam nunc domus hæc uastata ruinis,
 Nec uobis nostrum fas ultra est cernere uultum.

DE TEMPLI STRVCTVRA

cuius subuersionem prædicit. Matth. xxiiij.

Marci. xij. Luca. xix. & xxi.

E Greditur templo, cuius præcelsa notantes
 Mœnia discipulos tali sermone docebat:
 Hæc operum uobis miracula digna uidentur
 Obtutu stupido. ueris sed discite dictis,
 Quod mox cuncta solo passim disiecta iacebunt.
 Hæc ad Oliueti dicens peruenerat arcem.

Discta

CARM. EVANG. LIB. III

Discipuli solum postquam uidere, rogabant
 Ut sibi uenturi tempus distingueret aui,
 Promissa ipsius quem poscant prendere finem,
 Cuius & aduentus terra consumeret orbem.

Quarentem uerbis respondet talia Christus:

DE SIGNIS EXTREMI IUDICII.

Mat. xxiiij. Marci. xiiij. Luca. xxi.

Obseruate dotum, falso ne nomine capta
 Credulitas, laqueis errantium precipitetur.
 Discurrent cunctis bellorum incendia terris.

Sed uos praeualido consistite robore cordis,
 Nemens accepto iaceat turbata tumultu.
 Non etenim prima imponent mox praelia finem
 Gentibus & gentes, & regibus obuia reges
 Signa ferent. nec tunc morbi corrumpere tractum
 Aeris, aut pestes prosternere corpora parcent.
 Fixa etiam solido per inania pondere tellus,
 Per diuersa loci, motu quassante, tremiscet.
 Hac in primitias tentamina parua manebunt.
 Prodentur multi uestrum, letoq; dabuntur,
 Proq; meo uobis incumbere nomine gentes,
 Tormentis, pœnisq; feris, odijsq; necesse est.
 Lituor erit terris, erroribus omnia plena,
 Et falsi surgent populorum late prophetae.
 Hac inter si quis protectum à uulnere pectus
 Ad finem seruare queat, sublimia lucis
 Aeternis uitæ fertis redimitus adibit.
 Regnorum cœli celebratio peruolitabit

In cum

IUVENCI PRESBYTERI

In cunctas terrae metas. gens omnis habebit
 Testem lucis fluo sanctae sermone salutis.
 Et tunc finis erit, currentia secula solvens.
 Adueniet iam tunc tristis defletio terrae,
 Dani. 9 Quae Danielis habet iussa uerissima uoce.
 Haec dignus tantum poterit cognoscere lector.
 Iudaei longè fugient, montesq; capeffent.
 Nec quisquam domibus repetet sustollere secum,
 Quae fuga consociet, uestimue aut mobile quicquid.
 Desflende iam sunt uteri cum pondere matres,
 Et miseros foetus dulci quae lacte rigabunt.
 Poscite iam precibus, tristi ne frigore brumae
 Adueniat fuga uestra, tamen ne sabbata festa
 Anceps praecipiti turbet trepidatio cursu.
 Nam cunctis uenient saeuissima pondera terris.
 Tale malum non saecula prius, nec postera norunt.
 Et ni sublimis genitor decerpere tempus,
 Et numerum miserans uellet breuiare dierum,
 Nulla dehinc trepidae superarent corpora uitae.
 Sed propter lectos ueniet miseratio iustos.
 Nomine fallentes Christi, falsiq; prophetae
 Exurgent terris, & monstra potentia fingent,
 Quae forsan lectos capient miracula iustos.
 En praedicta patent, instantia secula uobis.
 Desertis si quis Christum peragrarè loquetur,
 Occultisq; procul penetralibus esse repositum,
 Longe credulitas absit uanissima uobis.
 Sicut enim fulgur caelum transcurrit apertum,
 Et cer

CARM. EVANG. LIB. III

Et cerni facile est cunctis, orientis ab oris
 Vsq; sub occidentum cœli uergentis in orbem,
 Sic rapido aduentu clarebunt lumina Christi.
 Abscondet furuis rutilos umbris radios sol.
 Amittet cursum lunaris gratia lucis.
 Ignicomeq; ruent stellæ, cœlumq; relinquent.
 Omnis item uirtus cœli commota superni,
 Signa dabit, proles hominis quis uertice cœli
 Clareat, omnigenasq; tribus defectio lucis
 Virgebit, ueniet cum nubibus ignicoloris,
 Maiestate potens hominis per sydera natus.
 Tum tuba terrifico stridens clangore uocatos
 Iustos, quæ adrisido mundi glomerabit ab axe.
 Præteriet nec enim præsens generatio sæcli,
 Donec cuncta sequens claudat sibi debita finis.
 Hæc tellus cœlumq; super soluentur in ignes,
 Sed ~~met~~ nunquam soluentur ab ordine dicta.
 Quis sit at ille dies, nescire est omnibus æquum,
 Næ solum rerum domino, qui sydera torquet.
 Vt quondam terras undæ inuoluere furentes,
 Et diuersa sibi tractantes munera cunctos
 Diluuij rapuit subito uiolentia tractu,
 Sic subitas flammæ uoluens descendet ab æthra
 Aduentus noster. nec cunctos ille sub una
 Conditione premet. nam tunc, ubi iugera lata
 Insident duo depressis sub uomere sulcis,
 Vnus correpto tolletur corpore arator,
 Ignarusq; alius uasto linquetur in agro.

IVVENC I PRESBYTERI

Vno quinetiam recubantes stramine lecti,
 Disspar iudicium diuersa sorte subibunt.
 Vnus enim socium quæret per strata relictus.
 Idcirco famuli uigilent, quia nescius illis
 Aduentus domini subitas descendet in horas.
 Præmonitum furis tempus si insistere sciret
 Quisq; domus custos, uigilaret & obuia ferret
 Arma procul, ruptas ne quis penetraret in aedes.
 Sed uos intentis animis assistite semper.
 Namq; repentinus uobis subitusq; recurret
 Filius huc hominis, iustis sua præmia seruans.

Ille fidelis erit seruus, cui credere cunctas
 Aedes & famulos uoluit per longa profectus
 Vir pater ipse domus: sapiens nimiumq; beatus,
 Quem ueniens dominus seruantem iussa uidebit,
 Illum maiori famulum redimibit honore.
 Ast ille infelix, qui obscenè luxuriatus
 Tardantem contemnit herum, famulosq; fatigat
 Verberibus, segni se indulgens ebrietati,
 Luxuriosorum conuiuia concelebrabat.
 Adueniet dominus subito, seruumq; furentem
 Præcipitem dignis pœnarum cladibus abdet.
 Illum perpetuus fletus, stridorq; manebit.

DE DECEM VIRGINIBVS.

Matthæi. XV.

Conferri possunt cœlestia regna puellis
 Bis quimis, quarum pars est sapiētior una,
 Altera præstupidopars est stolidissima corde.

Occur

CARM. EVANG. LIB. III.

Occurrere illi uotis sponsalibus omnes,
 Ornatu accinctæ tedarum flammicomantum
 Sed sapiens pars illa, sibi quo lumina flammæ
 Susciperet, portare simul curabat oliuum.
 Stultarum uero non est prudentia talis.
 Cumq; moraretur sponsus, tum membra sopore
 Soluuntur cunctis per compita lata uiarum.
 Iam noctis medio clamor crebrescere magnus
 Exoritur, letoq; debinc occurrere uoto
 Admonuit, tediisq; uias ornare coruscis.
 Surgere tunc properant, & claro lumine tēdas
 Instruere, & flammās pingui componere oliuo.
 Tunc stolidæ rogitant olei sibi cedere partem,
 Prudentes secum quod tunc gestare uidebant.
 Sed quoniam sapiens pauit at chorus, omnibus æquē
 Ne desint clare nutritiua pinguiā flammæ,
 Ex paruo qualis si detur portio cunctis.
 Tunc pergunt stultæ, liquidum mercantur oliuum.
 Dum pergunt, lætæ transcurrunt omnia pompæ,
 Et sponsotantum comitatur factio prudens.
 Adueniunt brutæ sero post tempore segnes,
 Et sponsi pulsare fores, & limina clausa
 Nequicquam ingeminant, precibusque ingrata fre-
 quentant,
 Ut liceat miseris penetrare in limina læta.
 Illas non comitum sponsi cognoscere quisquam,
 Nō ipse sponsus uoluit. uigilate timentes,
 Aduentus uobis quod non est certior hora.

IUVENCI PRESBYTERI
SIMILITUDO DE TALENTIS.

Mat. XXV. Marci. xij.

Luca. XIX.

Sicut enim longas cui contigit ire profecto
In terras, credens seruis tractanda talenta,
Vni quinq; dedit, duo cepit & alter habenda,
Tertius unius curam tractare talenti
Suscepit, utres quoniam diuersa merentur.
Sed maior quis est concredita portio nummi,
Certatim duplis auxerunt munera donis.
Ille sed, unius cui credita cura talenti est,
Telluri infodiens condit sine fructibus ara.
Iamq; aderat praesens dominus, tum primus & alter
Se geminasse illi pariter concredita monstrant.
Illos laudat berus, potioraq; credere tanta
Promittit fides. sed tertius ille refodit,
Et domino reddit tali cum uoce talentumq;
Quod scirem domino memet seruire scuro,
Qui meteret segetes alieno semine cetas,
Extimui, argentumq; tuum concredere terra
Malui, uti semper saluum tibi reddere possem.
Tum dominus famulo respondens, talibus inquit:
Si nescire meos auderes dicere mores,
Nequitiae tanta ueniam concedere possem
Hoc igitur gnarium potius praestare dicebat,
Ut fructum nobis tractata pecunia ferret.
Quapropter segni tollatur portio nostra,
Prudentiq; debinc detur possessio maior,

Quem

CARM. EVANG. LIB.III.

Quem cumulasſe duplis lucris mea quinq; talenta:
Inueni.nanq; eſt certum potiora mereri,
Cui res huberior cumulatæ ſortis abundat.
At cui parua ſubeſt ſegni ſubſtantia corde,
Id minimum penitus iuſte tolletur ab illo.
At nequam ſeruus tenebras dimenſus ad imas,
Perpetuos ſletus poenæ ſtridore frequentet.

DE OVIBVS A DEXTRIS

Et hœdis à ſiniſtris. Mat.XXV.

EN hominis natus ueniet, patrisq; miniſtris
Stipatus, celfa iudex in ſede ſedebit.
Tunc gentes cunctæ diuerſis partibus orbis
Conuenient, iuſtosq; omnes de labe malorum
Secernet, dextraq; libens in parte locabit.
At prauo læua deſpectos parte relinquet.
Vt paſtor pecoris diſcernit paſcua mixti,
Lanigeris dextræ permittens mollia parti,
At læuos hirtiſ dumos tondere capellis.
Sed rex ad dextros conuerſus, talia dicet:
Huc ueniant ſancti, tamdudum debita ſumant
Donæ patris, mundo quæ ſunt æquæua nitenti,
Et iuſtis primo promiſſa parantur ab ortu.
Nanq; fame feſſum quondam me grata reſectit
Hæc plebes, potuq; ſitim mihi ſæpe remouit,
Hospitioq; domus patuit mihi ſæpe uocato,
Et nudus uestis blandiſſima tegmina ſumpſi.

IVVENCII PRESBYTERI

Carceris & pœnis horum solatia cepi.
 Tum domino tali respondent uoce beati:
 Non meminit nostrum quisquam te uisere nudum,
 Nec famis oppressum dura ditio notauit,
 Carceris aut pœnis meminit uidisse reuinctum.
 Respondens illis dicit tum talia iudex:
 Fratribus ista meis, humiles miserando labores,
 Qui fecit, certum est dulcem mihi ponere fructum.
 At uos iniusti iustis succedite flammis,
 Et pœnis semper mentem torrete malignam,
 Quas pater horrendis barathri per stagna profundæ
 Demonis horrendi socijs, ipsiq; parauit.
 Nanq; sitim passo quondam mihi pocula nulla,
 Nec famis in pœna parui mihi fragmina panis,
 Aut peregrina mihi tecti uestis ue parumper
 Tegmina, de magnis gracili pro parte dabantur.
 Carceris baud septo claustris morbis ue latenti
 Nunquam uisendi solatia uestra fuerunt.
 His damnata debinc respondet factio uerbis:
 Haud equidẽ nostrum meminit te uisere quisquam,
 Aut sitis, aut sæuæ famis egrum agitare laborem,
 Hospita uel fessis errare per oppida rebus,
 Carceris aut morsum pœnis, morbo ue grauatum,
 Ut tibi sollicito fieret miseratio iusta.
 His rerum dominus dicet: Cum uestra superbo
 Angustis rebus feritas sub corde tumebat,
 Galcauitq; humiles minimos, me spreuit in illis.
 Hæc ubi dicta dabis, meritis sua præmia reddet.

Ætero

CARM. EVANG. LIB. III.

*Aeternum miseri poena fodientur iniqui,
Aeternumq; salus iustis concessa manebit.*

DE SVSCITATIONE LAZARI.

Ioannis. xi.

TAlta dum loquitur, scissos lacerata capillos
Pro fratris morbo iustis soror anxia curis,
Hortatur iuvenē rapido præcurrere gressu,
Casibus ut tantis Christus servaret amicum.
Nam fuerat mulier meritis accepta benignis,
Obsequio cuius fratremq; domumq; merentem
Complexus pleno Christus retinebat amore.
Nuntius adueniens narrat sub agone tacere
Dilectum Christo iuuenem, per tristia morbi
Et læti & uitæ confinia summa tenere.
~~Lætus hic~~ hic habuit nomen. sed Christus amaris
Percussus uerbis: Non est, si creditis, inquit,
Ad lætum ducem istæ hæc uiolentia morbi.
Sed deus ut digno iustis celebretur honore,
Et soboles hominis sancta uirtute nitefcet.
Tunc ad discipulos, dormit iam Lazarus, inquit.
Sed charum iuuenem faciam consurgere rursus.
Aiunt discipuli: Somno succedere plena
Et remeare, salus poterit. nec mente sequuntur,
Quod mortem, somni dixit sub nomine Christus.
Errorem quorum tali sermone remouit:
Lazarus in lætum cecidit, sed gaudia menti
Hinc ueniunt, uestramq; fidem mihi fortius armant

IV VENCI PRESBYTERI

Cernitis absentem longe quoq; cuncta uidere.
 Sed properemus, ait Didymus, dum talia fatir,
 Pergamus, pariterq; omnes procumbere læto
 Cogamur, toties quod gens Iudæa minatur.
 Hæc ait, & cuncti Christo præcunte sequuntur.
 Iamq; aderat Christus, fuerat sed forte sepulto
 Quarta dies, mersasq; atris de morte tenebris
 Germanas, luctus lacrymosaq; tecta tenebant.
 Conuenere illuc, solatia debita dantes,
 Iudææ gentis procures, chariq; propinqui.
 Sed Martha, audito Christum uenisse, cucurrit
 Obuia, deseruitq; domum moestamq; sororem.
 Et procul, ð utinam præsens nobis tua uirtus
 Aforet, & morti fratrem rapuisses acerba.
 Nam quicquid poscis certum est tibi posse uenire,
 Quam dominus tali solatur uoce gemente
 Robustam mentem mulier uirtute resume.
 Lazarus hæc uita rediuiua in lumina surget.
 Et mulier: Certe surgent in munera uitæ
 Mortales cuncti, ueniet quum terminus orbi:
 Christus item sancto depromit pectore uocem:
 En ego sum clara uobis reparatio uitæ.
 In me qui credit, mortem deponere sumptam
 Et uitam poterit lugi comprehendere sæclo.
 At quicumq; fidem uiuo sub pectore sumet,
 Horrida non unquam continget limina mortis:
 Istæc si credis puro de pectore Martha.
 Illa debinc: Hæc una fides mea corda tenebat,

CARM. EVANG. LIB.III.

Sublimis ueneranda dei quod uenerit in te
 Cœlestis soboles celso sub nomine Christi.
 Hæc ait, & Mariam cursu monitura sororem
 Interiora petit, sanctum uenisse magistrum,
 Et pariter luctu oppressam uocitare sororem
 Admonuit, tacito designans omnia nutu.
 Profluit illa foras, audito nomine Christi.
 Prosequiturq; simul solymorum turba gementem,
 Credentium tumulo fletus inferre sorores.
 Illa salutiferum postquam conspexit Iēsum,
 Procidit ante pedes, rupitq; hanc pectore uocem
 Si mihi germanum potuisses uisere uiuum,
 Lazarus baud poterat duræ succumbere morti.
 Fletibus hic Christus socians de corde dolorem,
 Inquirat tumuli sedem, quo condita nuper
 Membra forent, animæ uolucris spoliata calore.
 Haud mora. demonstrat flenti mœstoq; sepulchrum
 Rupe sub excisa, lapidis quod pondere clausum
 Ut uidit sanctus, multo mox uectè moueri
 Præcipit, at Marthæ talis uox uerberat aures:
 Quatuor en lucēs, totidemq; ex ordine noctes
 Prætereunt, quo membra solo composita quiescunt.
 Crediderim corpus, motu fugiente caloris,
 Factorem miserum liquefactis reddere membris.
 His dictis contrā depromit talia Christus:
 Iam toties dictum est, magnis consistere rebus
 Credentium uirtute fidem. sed gloria summi
 Iam genitoris adest, fidei si robur habetis.

IVVEN. PRES. CAR. EVAN.

Hæc ubi dicta dedit, saxumq; immane reuulsis
Obicibus patuit, uirtus mox conscia cœlum
Suspiciit, & tali genitorem uoce precatur:
Eximias grates genitor tibi sancte faterer.
Me placidus semper uenerandis auribus audis.
Sed populus præsens me missum credere discat.
Hæc ubi dicta dedit, tumuli mox limine in ipsa
Restitit, aduerso complens caua saxa canore:
Lazare, sopitis redeuntem suscipe membris
En animam, tuq; ipse foras te prome sepulchro;
Nec mora. connexis manibus pedibusq; repente
Procedit tumulo, uultum cui linea texta
Et totum gracilis connectit fascia corpus.
Tum solui iussit, latumq; ad tecta remittit.

Iudei postquam factum uenerabile cernunt,
Qui tantum fuerant Mariam Marthamq; secuti,
Pars credens sequitur sanctæ uirtutis honorem,
Ast alij repetunt urbem, procerumq; superbis
Cuncta pharisæis rerum miracula narrant.

LIBRI QVARTI

FINIS.

PASSIO DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI AB IUVENCO

presbytero metricè cōposita secundum

Euangelium. Mattbei. XXVI.

Marci. xiiij. Luca. xxij.

Ioannis. XVIII

CONCILIVM SACERDOTVM, SCRIBARVM, ET PHARISÆORVM CONTRA

Christum. Et de unguento es-

fuso super caput

Christi.

Ergo ad concilium scribæ, plebisque uocatur

Iam grauior numerus, quatuor primis altè

Pulchra Caipheæ collucent atria sedis.

Illic complacuit Christum prosternere lecto,

Sed uitare dies paschæ, ne plebe frequenti

Discordes populi raperent in bella furorem.

Ille Symonis erat tectis, quem lurida lepra

Virtute ipsius diffugerat. en recubanti

Accedit mulier propius, frangensq; alabastrum,

Quo pretiosa incrant latè fragrantia oliui

H. 5

Unguentum

Ioan. 12

IVVENCIPRESB. CARM

Vnguenta, ab summo perfudit uertice Cbristum
Discipuli increpitant, fantes potuisse iuari
De pretio unguenti miserorum corpora egentium
Has dominus probibet uoces, factumq; probauit;
Desinite obsequio iusto probibere puellam.
Pauperibus semper dabitur succurrere tempus.
Sed me non semper tribuetur uisere uobis.
Funeris ista mei multum laudanda ministrat
Officio, mundumq; implebunt talia facta.

IVDAS PRETIUM PETIT. VT

tradat Iesum: qui cenans, de Iuda proditore
ad discipulos loquitur, & sacramentum cor-
poris & sanguinis instituit. Petro dicit, quod
ter eum abnegaturus est. Matth. XXVI;
Marci. xiii. Luca. xxi.

TVnc è discipulis unus se subtrahit amens
Iudas, qui ad proceres tali cū uoce cucurrit:
Quod pretium sperare datur, si tradere uobis
Quæsitumq; diu possim monstrare magistrum?
Illi continuo statuunt ter dena argenti
Pondera. debinc Iudas sceleri se subdidit alto.
Iamq; dies paschæ primo processerat ortu,
Discipuli quærent, ubi cenam sumere paschæ
Vellet. at ille sibi quendam sine nomine quæri,
Ultima qui domini caperet mandata, tubebat.
Ioan. 14. Vespere mox primo bis sex recubantibus una

Disci

DE PASSIONE DOMINI.

Discipulis; tali diuina uoce magister:
En urget tempus, Christum quum tradere morti
E uobis unus scelerato corde uoluit.
Continuo cuncti querunt, quis talibus ausus
Insano tantum cepisset corde uenenum?
Ille debinc: Epulis mecum nunc uestitur, inquit.
Sed soboles hominis quondam præscripta subibit
Supplicia ad tempus. miserabilis ille per æuum
Qui iustum tradet, quanto felicior esset,
Si nunquam in terris tetigisset limina uitæ.
At Iudas grauitè tunc conscia pectora pressus:
Nunquid, ait, Iudam talis suspectiotangit?
Respondit dominus: Te talia dicere cerno.

Hæc ubi dicta dedit, palnis sibi tangere panem
Diuisumq; debinc tradit, sancteq; precatu,
Discipulos docuit proprium se dedere corpus.
Hinc calicem sumit dominus, uinoq; repletum
Gratis sanctificat uerbis, potumq; ministrat,
Edocuitq; suum se diuississe cruorem.
Atq; ait: Hic sanguis populi delicta redemit.
Hoc potate merum. nam (uerbis credite dictis)
Posthac nõ unquam uitis gustabo liquorem.
Donec regna patris melioris munere uitæ
In noua me rursus concedent surgere uina.

Exin cantato sanctis concentibus hymno,
Montis Oliueti conscendunt culmina cuncti.

Ioan. 13.

Talia dum Christus depromit pectore uerba:
Omnes præsentis noctis uos tempore longe

Disper

IVVENCII PRESB. CARM:

Disperget, misere deserto principe, terror.

Sic etenim scriptum est: Pastoris casibus omnes

Zach. 13 In diversa fugam capient per rura bibentes.

Post ubi uita nouos coeli tibi reddet honores,

Praueniam, uestrosq; choros genitalibus aruis

Grata Galilæa uoluitans per rura docebo.

Respondit Petrus: Cunctos si credere fas est,

Quod tua labentes possunt præcepta negare.

Sed mea non unquam mutabit pectora casus.

Ille dehinc: Nox hæc, quæ lucida sidera terris

Inducet, lucemq; premens nunc incubat undis,

Audiet, ut trinis pauidus mendacia uerbis

Dices, & Christum fortissime Petre negabis,

Et prius, alitibus resonent q̃ tecta domorum.

At Petrus: Duram mortem tibi sumere malui,

Vox oblita suum q̃ deneget ista magistrum.

Hæc uires cordis perstant promittere cuncti.

IESVS SECEDIT IN VILLAM

Getsemani, & in horto orat patrem.

Matt. XXVI. Mar. xiiij. Luc. xxij.

Ioannis. XVIII.

Nominis Hebræi sunt Getsemane & ida rura.
Illo progreditur uitæ lucisq; repertor,
Quæ mox discipuli, Iuda fugiente, sequuntur.
Atq; illic reliquos iussit residere ministros.
Ille sed assumpto longe procedere Petro

Zechæ

DE PASSIONE DOMINI

Zebedeiq; simul natis, per deula tendit.
Tunc angore graui mœstus, sic uoce profatur:
Tristia nunc uoluens animus, mihi pectora turbat
Morte tenus, sed nunc uos segnē excludite somnum,
Solicitamq; simul uigilando ducite noctem.
Hæc ait, & paulum procedens, corpore terram
Deprimit, & tali proiectus uoce precatur:
Si fas est, genitor, calicis me transeat butus
Incumbens ualido nobis uiolentia tractu.
Sed tua tamueniat potius q̄ nostra uoluntas,
Que tibi decreta est tantis sententia rebus.

IUDAS IESVM OSCULO

tradit. Matth. XXVI. Marci. xliij.

Luce. xxij. Ioan. XVIII.

Tunc & discipulos repedit, sed somnus an-
helis

Prostratos terra membris dissoluerat omnes.
Tunc ait ad Petrum: Non est tibi ponere uirtus
Vnam peruigilem tantis sub casibus horam
Sed uigilate precor, ne uos tentatio raptos
Horrida præcipitet seuæ per lubrica mortis.
Spiritus iste uiget, sed corpus debile lapsat.
Secessit rursus secreti montis in arcem,
Orabatq; patrem: Rerum mitissime rector,
Hunc quoniam calicem non est transire facultas,
Iam tua præueniat nostra de sorte uoluntas.

Rursus

IVVENCIPRESB. CARM:

Rursus discipulos somni sub pondere pressos
 Inuenit, & rursus iisdem genitore precatō,
 Alloquitur fessio nexos languore quietis:
 Iam dormire licet, sociosq; reuifere uestros.
 Nam uenit ecce, meum qui tradet ad omnia corpus,
 Quæ maculata meli imponet factio membris.
 Cum dicto Iudas, numero stipante cæteræ,
 Aduent procerum iussu populiq; ferocis.
 Pars strictis gladijs, pars fidens pondere clauæ,
 Signa sequebantur ludæ promissa furentis.
 Oscula nam pepigit sese contingere Christi,
 Quo facile ignotum caperet miserabile uulgus.
 Ille ubi dissimulans, blanda cum uoce salutat,
 Attigit & labijs iusti miserabilis ora.
 Continuo Christus: Totum complere licebit,
 Huc uenisse tuo quæcunq; est causa paratu.
 Intectere manum turbe, Christumq; prehendant.

PETRVS AVRICVLAM SER
 uo abscondit. Matthæi. XXVI. Lucæ. xxij.
 Ioannis. XVIII.

TVnc è discipulis unus fulgente machera
 Occurrit uatis famulo sublatu in tram,
 Tempore & excisam rapuit ui uulneris aure.
 Olli Christus ait: Gladium tu ponito noster.
 Gene. 9. Nam quicunq; ferox confidit uindice ferro,
 Apo. 13. Hunc iusti similis ferri uindicta manebit.

An ego

DE PASSIONE DOMINI

An ego non possum celestia castra uocare,
Et patris innumeras in praelia ducere turmas?
Sed scriptura meis complenda est dedita rebus:
Vos autem stricto qui me comprehendere ferro,
Fustibus & gladijs concurritis? en ego uobis
Occurram, templi media qui semper in arce
Vobiscum residens docui, nec talia quisquam
In solum tantis circumlatrantibus ausus.
Discipuli passim Christo fugere relicto.

IN DOMO CAIPHÆ CON-

demnatur, blasphematur, & percutitur.

Matth. XXVI. Marci xiiiij.

Ioannis. XVIII.

In domo Caiphae steterat saluator in aula.
Conuenere omnes scribe proceresq; uocati.
At Petrus longe seruans uestigia, solus
Occulte mœstus sedit cum plebe ministra,
Extremum opperiens tanto sub turbine finem.
Ecce sacerdotes falsos conquirere testes
Incumbunt, fletasq; uolunt contexere causas,
Quis mortem infonti possent imponere Christo.
Sed nullus tanto uisus satis esse furori.
Vltime prosiliunt testes, qui dicere Christum
Audiissent, templum quod solus uertere posset,
Et uersum trinis iterum instaurare diebus.

Ipsa

IVVENCII PRESB. CARM.

Ipse sacerdotum princeps urgere tacentem
 Insistit, feruens furijs, ac talia fatur
 Cur nihil ad tantas nunc respondere querelas
 Conuictus ueris procerum sub testibus audes
 Adiurabo tamen summi per regna tonantis,
 Ut fateare palam, si fas te credere Christum
 Ille debinc tali compellat uoce superbum:
 Istæ solatibi procedunt pectore uerba,
 Vera tamen ueniet uobis uisenda per auras
 Mæstas prolis hominis, dum dextera sanctæ
 Virtutis fidet sub nubibus ignicoloris.
 Talibus auditis, scindit de pectore uestem;
 Insultat furijs & cæco corde sacerdos,
 Atq; ait: Audistis pugnantis sorda profant
 Verba deo, polluta malis consurgat in iras
 Relligio, & uestram cuncti iam pandite mentem.
 Conclamant omnes, mortiq; addicere cœtant.

Isa. 50

Tunc sanctæ Christi faciem sputa improba cœplent
 Et palme in malis, colapbiq; in uertice creori.
 Insultant, uerbisq; omnes illudere certant.
 Christe, prophetæ cuius te palma cecidit.

PETRVS TER CHRISTVM

abnegat. Matthei. XXVI. Marci. xiii.

Luca. xxij. Ioannis. XVIII.

AT Petrum mulier tristem quod uiderat intus
 Tunc etiam iuuenis fueras comes additus,
 Inquit,

Isti, quem ludens procerum sententia damnat?

Ille ne

DE PASSIONE DOMINI.

Ille negat, tectisq; foras se promere tentat.
Ecce sed egressum primo sub limine cernens.
Altera, consimili prodebat uoce ministris.
Rursus periuans illum se nosse negauit.
Tunc percontatum multi accessere sequentes,
Eq; sono uocis sese cognoscere dicunt,
Cuncta Galilæam streperent quod uerba loquelami.
Et Petrus turans deuotis omnia uerbis,
Nescire affirmat, quisquis foret ille, negando.
Hanc uocem, plausum quatiens sub culmine tecti,
Ales prosequitur cantu, mentemq; Symonis
Circumstant tristem uerbis præsentia Christi.
Egressusq; dehinc ploratus fudit amarus.

VINCTVS AD PILATVM

ducitur, coram illo accusatur, a quo interro-
gatus de rege Iudeorum. Iudei petunt Ba-
rabbam admitti, & CHRISTVM cru-
cifigi postulant. Mat. XXVII. Mar. XV
Luc. xxiij. Ioan. XVIII.

SYdera iam cæli concedunt, & rapidus sol
Progreditur, radijs terras crepitatibus implet.
Iamq; è concilio Christum post terga reuinctū
Præsidis ad gremium magno clamore trahabant.
Interea celsum dominus stans ante tribunal,
Tanta Pilati uerbis excepit Iesus:
Tu rex Iudææ gentis, qui dicitur, astas?

IVVENCII PRESB. CARM.

Respondit Christus: Vestris hæc audio uerbis.
 Exin terribilis iusti accusatio surgens
 Infremit, & sanctum mendax facundia preffat.
 Respondere nihil trucibus dignatur Iesus.
 Pilatus querit quæ sit tum causa tacendæ
 Ille magis perstans, miranda silentia seruat.
 Solenni sed forte die concedere leges
 Vnum damnati capitis de more iubeant.
 Et fuit in uinculis famoso nomine latro,
 Quem Christo inensus populus dimittere uitæ
 Ardebat: trucibus somno sed territa uis
 Pilati contunx, iusti discedere pœna
 Mandatis precibusq; utrum suspensa rogabat.
 Tum iudex iterum procerum disquirere mentem
 Tentat, & instanti cuperent quem soluere pœna,
 Plebis ad arbitrium mittit de lege requiri.
 At proceres populum fusa ambitione rogabant,
 Latronem legi peterent, Christumq; necarent.
 Ast postquam procerum incendit sententia uulgus,
 Latronisq; petit potius sibi cedere uitam,
 Consuluit præses populum, quid uellet Iesu.
 Plebs incensa malo, seuos miscere tumultus
 Et crucis ad pœnas iterumq; iterumq; petebat.
 Qui regis nomen cuperet, qui cæsaris hostem
 Confessus, sese proprio damnauerit ore.
 Deniq; ui uictus, detestatusq; cruentum
 Officium, increpitans se libera sanguine ab huius
 Corda tenere sibi, coramq; à crimine palmas

Ablus

DE PASSIONE DOMINI.

Abluit, ut genti tantum macula illa maneret.
Hoc magis inelamant: Nos nos cruor iste sequatur,
Et genus in nostrum scelus hoc & culpa redundet.
Pilatus donat plebi legiq; Barabbam,
Et crucis ad pœnam uinctum concedit Iēsum.

IUDAS POENITENTIA

ductus, nummos retulit, & laqueo se su-
spendit, & de agro
figuli.

Matthæi. XXVII.

P Roditor at Iudas postquā se talia cernit
Accepto sceleris pretio signasse furentem,
Infelix agris damnans sua gesta querelis;
Argentum & culpans sacram proiecit in adem;
Exorsusq; suas laqueo sibi sumere pœnas,
Informem rapuit ficus de uertice mortem.
Inde sacerdotes, pretium quod sanguinis esset,
Illicitum fantes adytis iam condere templi.
Quod dare tum licitum, dum sanguis distraberetur,
Credebant. agrum, mercati nomine uero
Sanguinis, horrendo signant scelera impia facto.
Hæc quondam cooperta canens uox uera propheta, Zach. 11
Euentum rerum patefecit in ordine sæcli
Argenti triginta minas posuere profani
Hoc pretium pretiosi corporis instituentes,
Quod mox ad figuli rursus transfertur agellum.

Triginta, cō-
tra vulgare
cōsuetudinē
viti: produ-
citur enī ab
omnibus.

IVVENCI PRESB. CARM.
A MILITIBVS DERIDETVR
cblamyde coccinea indutus & spinis coronatus.
Matthæi. XXVII. Marci. XV.

Luca. xxiij. Ioannis. xix.

TRaditus est trucidus iustus, scelerisq; ministris
Militibus, scelerata opprobria corpore per-
fert.

Purpureamq; illi tunicâ, cblamydemq; rubentem
Inducunt, spinisq; caput cinxere cruentis.
Inq; uicem sceptri dextram comitatur arundo.
Tunc genibus nixi, regem dominum ue saluant
Iudææ gentis, faciem lauere saluis,
Vertice & in sancto plagis lufere nefandis.

A PILATO IUDICATVS, AD
crucifigendum ducitur. Symon Cyrenæus an-
gariatur ut crucem tollat. Felle & acetopo-
tatur. Crucifigitur in medio duorum latro-
num. Super uestem sortem mittunt. Titulus
cruci figitur. Blasphematur. Sol obscuratur
& terramotus factus est. De domini clamore
& morte, & alijs quæ continebāt in mor-
te eius. Matthæi. XXVII. Marci. XV.

Luca. xxiij. Ioan. XVIII.

Hæc ubi transigit miles ludibria demens,
Indutum propriæ ducebat tegmine uestis,
Et crucis ad poenâ sanctū iustumq; traherat.
Ecce sed egressi, quendam cepere Symonem,

Cyre-

DE PASSIONE DOMINI.

Cyrena genitum, lignumq; afferre iubebant,
Quo dominum lucis iussis suffigere sæuis
Instans urgebat sæcli immutabilis ordo.
At postquam uentū est, ubi ruris Golgotha nomen,
Permixtum felli uinum dant pocula Christo.
Ille sed in summo gustu tractare recusat,
Vt satis antiquis fieret per talia dictis,
Nec tamen insultans hominum furor omnia posset.
Iamq; cruci fixum pendeat in arbore corpus,
Intactæq; dedit tunicæ sub sorte per omnes
Militis unius seruans possessio textum.
Et scriptum causæ titulum meritiq; locarunt,
Quod rex iudææ plebis gentisq; fuisset.

Accidit ut pariter pœnæ consortia ferrent
Latrones hinc inde duo, sed cæca furentis
Insultat plebis fixo uestigia Christo:
Hic est qui templum poterat dissoluere solus,
Hic est qui trino lucis reparare meatu.
Sed nunc descendat proles ueneranda tonantis,
Et crucis è pœna corpusq; animumq; resoluat.
Hæc uulgi procures uecordis dicta sequuntur,
Atq; pharisei scribæq; & factio demens
Illudunt, motuq; caput, linguasq; loquelis
Insanis quatunt æterna ad uincula pœnæ
Nome alios quondam trucibus seruare solebat
Morborum uinclis? sese cūr soluere uinclis
Non ualet? En regem nostræ quem credere gentis
Debemus. soluat ligni de robore corpus,

IUVENOT PRESB. CARM.

Tunc sanctis digne poterimus credere uerbis.
 Confidit genitore deo, dimittere poena
 Cur propriam non uult sobolem ueneranda potestas?
 Nec minus increpit ant dextra laeuaq; gementes
 Affixi crucibus scelerum pro sorte latrones.

Iam medium cursus lucis conscenderat orbem,
 Cum subito fugit ex oculis, furuisq; tenebris
 Induitur, trepidumq; diem sol nocte recondit.
 Ast ubi turbatus nonam transuerat horam,
 Consternata suo redierunt lumina mundo.

Et Christus magna genitorem uoce uocabat
 Hebrae in morem linguae, sed nescia plebes
 Eliam uocitare putat, concitus unus,
 Cogebat spongo turpi calamoq; reuincto
 Impressum labijs acidum potare saporem.
 Caetera turba furens, tali cum uoce cachinnat;
 Spectemus pariter, caelo ne forte remissus
 Elias ueniat, celsa qui in sede quiescit,
 Liberet & misero confixum stipite regem.
 Tunc clamor domini magno conamine missus,
 Aethereis animam comitem commiscuit auris.
 Scinduntur pariter sancti uelamina templi,
 Carbasaq; in geminas partes dirupta debiscunt,
 Et tremebunda omni concussa est pondere tellus,
 Dissiliuntq; suorum rupta de corpore cautes.
 Tum ueterum monumenta utrum patuere, repulsa
 Obicibus, uiuaeque animae per membra reuersae
 Et uisum passae populi, per moenia lata

Errat
 Milit
 Dedit
 Et sob

D
 M

E

Cap
 Corp
 Hic
 Qui
 Pilat
 Quis
 Conc
 Text
 Conc
 E sp

I
 Nu

DE PASSIONE DOMINI.

Errauere urbis. sic terrent omnia mundum.
Militibus primis quatuntur corda pauore,
Dedita qui se uae seruabant corpora poenae,
Et sobolem dixere dei, Christumq; fatentur.

DE SEPULTURA DOMINI.

Matth. XXVII. Marci. XV. Lucae. xxiiij.

Ioannis. xix.

E Speculis matres miracula tanta tuentur
Omnes, obsequium Christo quae ferre solebant.
Iam decedenti uester succedere soli
Coepit, & procerum solus tum iustior audet
Corpus ad extremum munus deposcere Christi.
Hic ab Arimathia nomen gestabat Ioseph,
Qui quondam uerbis aures praestabat Iesu.
Pilatum tunc iste rogat sibi cedere membra,
Quis nup̄ tulerat uitam uis horrida poenae.
Concessit praeses, sed corpus fulgida lino
Texta tegunt, saxi; nouo componitur antro.
Concludunt limen immensa uolumina petrae.
E speculis seruant matres & cuncta tuentur.

DE CVSTODIA CIRCA SEPVLCHRVM.

Matthaei. XXVII.

I Amq; dies rutilo complebat lumine terras,
Otia qui semper prisca de lege iubebat:
Nulla sed immitis procerum furor otia seruat.

IVVENCII PRESB. CARM.

Conueniunt, onerantq; simul sic iudicis aures,
 Erroris laqueos iustissima poena resoluit.
 Nunc meminisse deet, planus quoniam ille solebat
 Vulgari semper iactans promittere plebi,
 E mortis sese tenebris ad lumina uitae
 Cum terno solis pariter remeare recursu.
 Sed petimus, custos miles noua funera seruet,
 Ne fera discipulis furandi audacia corpus
 Confurgat, turbetq; recens insania plebem.
 Et Pilatus ad haec: Miles permittitur, inquit;
 Seruate, ut uultis, corpus tellure sepultum.
 Conueniunt, saxiq; ingentia pondera uolunt,
 Et limen signis, & saxum milite seruant.

IN DIE SANCTO PASCHAE,

de gloriosissima Domini resurrectione.

Mat. XXVIII. Mar. XVI.

Luc. XXIII. Ioan.

nis. XX.

SYdera iam noctis uenturo cedere soli
 Incipiunt, tumuli matres tum uisere septum
 Concurrunt, motus sed terram protinus omnem
 Concutit, & coelo lapsus descendit aperta
 Nuntius, & saxum tumuli de limine uoluit.
 Illius & facies splendet ceu fulguris ignis,
 Et niuis ad speciem lucent uelamina uestis,
 Militibus terror sensum discloserat omuem,
 Et iacuerunt simul ceu fusa cadauera lecto.

DE PASSIONE DOMINI.

Ille sed ubi matres tali cum uoce profatur:
Vestra pauor nullus quatit nunc corda fatiget.
Nam manifesta fides sanctum uos querere corpus,
Quod crucis in ligno scelerata infantia fixit.
Surrexit Christus, æternæq; lumina uitæ
Corpore cum sancto, deuicta morte, recepit.
Visere iam uobis licitum est, quod sede sepulchri
Nulla istic iaceant, fuerant quæ condita, membra.

Dicite præterea celeri properoq; recurſu
Discipulis Christum remeasse in liminis oras,
Inq; Galileam latum præcedere terram.

His dictis uisisq; animos perfuderat ardens
Lætitia, attonitos stupido ancipitiq; favore.
Deniq; præcipiti celebrantes gaudia cursu,
Talia discipulis referunt, tumultumq; relinquunt.
Ecce iteris medio clarus se ostendit Iesus,
Et fidas matres blandè saluere iubebat.

Occurrunt illæ, & genibus plantisq; prebensis,
Victorem læti pauide uenerantur Iesum.

Talibus ille debinc præceptis pectora firmat:
Mentibus absistat fidei pauor omnis, & ista
Fratribus hinc nostris propere mandata referte.
Noster conspectus si curæ est, Ite uolentes,
Inq; Galileam propere transcurrite terram:

CVSTODES PECVNIA COR.

tumpuntur, ut resurrectionem celent.

Matth. XXVIII

IV VENCI PRESE. CARM.

INterea tumuli custodum exterrita corda,
Mittunt è numero partem, quæ tanta referret
Iudeis rerum miracula. sed manus amens
Iam semel in sano penitus deuota furori,
Præmia militibus certatim magna rependit,
Et famam argento redimit, quod lumine rupta
Furtim sustulerit corpus defensa tenebris
Occulte rapiens audacia discipulorum.

IESVS IN GALILÆA DISCE

pulis apparuit, præcipiens eis Euange
lium prædicare, & credentes in no
mine patris & filij & spiritus.
sancti baptizare.

Mat. XXVIII

IAmq; Galileos conscenderat anxia montes
Mandatis Christi concursans turba suorum.
Cernitur ecce suis proles ueneranda tonantis.
Illum procumbens sanctus chorus omnis adorat.
Nec tamen in cunctis pariter fundata manebat
Pectoribus uirtus. nam pars dubitabat eorum.
Tunc sic discipulos clarius compellat Iesus:
In cælo & terris genitor mihi cuncta subegit.
Me pater est uobis dignatus mittere lucem.
Gentibus haud aliter nunc uos ego mittere cunctis
Institui. uestrum est cunctas mihi iungere gentes.
Pergite, & ablutos homines purgantibus undis

Nomine

DE PASSIONE DOMINI.

Nomine sub sancto patris natiq; lauate.
Viuifici pariter currant spiramine flatus.
Ablutisq; dehinc nostra insinuate docentes
Præcepta, ut uitam possint agitare perennem.
Nec uobis unquam nostri præsentia decrit,
Donec consumens dissoluat sæcula finis.

CONCLUSIO.

Hæc mea mens fidei uires sanctiq; timoris
Cepit, & in tantum luxit mihi gratia Christi,
Versibus ut nostris diuina gratia legis
Ornamenta libens caperet terrestria lingua.
Hæc mihi pax Christi tribuit, pax hæc mihi sæcll,
Quam fouet indulgens terræ regnator aperta
Constantinus, adest cui gratia digna merenti.
~~Quæ~~ solus regum sacri sub numinis horret
Imponi pondus, quo iustis dignior actis
Æternam capiat diuina in sæcula uitam,
Per dominum nostrum Christū, qui in sæcula regnat.

FINIS.

COM MENDATIO
IUVENCI ET OPERVM
E I V S.

DIVVS HIERONYMVS
de illustribus viris.

IUVENCVS nobilissimi generis Hispanus, presbyter, quatuor Euangelia Hexametris versibus ad verbum pene transferens, quatuor libros composuit, & nonnulla eodem metro ad sacramentorum ordinem pertinētia. Floruit sub Constantino principe.

IDEM IN EPISTOLA
AD MAGNVM
urbis Oratorem.

IUVENCVS presbyter sub Constantino historiam domini saluatoris versibus explicauit, nec pertimuit Euangelij maiestatem sub metri leges mittere.

ITEM SVPER MAT-
THÆVM.

Pvlcherrime munerum sacramenta Iu-
uencus presbyter vno versiculo com-
prehendit: Aurum, thus, myrrham, re-
gicq; hominicz deoq; Dona ferunt.

Item

ITEM IOANNES TRI-
temius Abbas Spanhemensis, in
libro de scriptoribus Ec-
clesiasticis.

S

Hispa
lexa
se
hul
nem
pe.

IUVENCVS Presbyter, natione Hispa-
nus, vir nobilis atq; doctissimus, philoso-
phus, rhetor, poeta, & theologus insignis
& non minus conuersatione q̄ scientia scri-
pturarum ecclesiæ venerabilis, ædidiit pro
ædificatione legentium, tam metro q̄ prosa
multa præclara volumina: sed pauca ad no-
titiam meam peruenerunt. Legi opus insi-
gne, quod Hexametris versibus composuit
de quatuor Euangelij libris quatuor. Im-
mortale nihil mundi compage tenetur, de sa-
cramentis libris duos. Cætera quæ compo-
suisse dicitur, ad manus nostras non vene-
runt. Claruit sub Constantino Magno &
filijs eius. Anno Domini. ccc. xxx.

ne
x
ta

ITEM BAPTISTA
Mantuanus.

Volo ante istorum oculos Iuencū Hi-
spanum statuere, quem inter illustres
viros & in doctissimorum Christiano-
rum catalogo Hieronymus enumerat, vt ac-
cidat eis quod a Persio dicitur: Virtutem vi-
deant, intabescantq; relicta. Prodite o Zoi-
li no-

li nostri, videte virum sacris initiatum mysterijs, lauro coronatum, Musis vndique circumdatum, lyram tenentem. Currite ad rarum hoc & grande spectaculum, sed cauete ne repente culpetis. Laudatur ab Hieronymo. Hic igitur immensam Euangelicæ legis maiestatem versibus includit Heroicis.

FRANCISCVS PETRAR.

cha in Bucolicorum suorum Æloga decima, quæ Laurea occidens inscribitur.

Tum pinea latè
Sylua uiuens, dulcesque oleæ, gremioque decorum

Clara fouens roseo puerum stat limine uirgo.
Hæc matrona fuit, hortis quæ lecta remotis
Vimineis calathis templo aurea poma sacrauit.
Mira loquar, supraque fidem, sed carmina uidi
Hic hominis pariterque aquila, bouis atque leonis,
Hispanum nostra modulantem uoce Iuencum.

Vaneunt Gypsulci in foro piscario, per
Regmaldum Oliuerium.

nyte
cine
hoe
pen
Hic
esta

de

Singula fingit equum
sed singula sunt hominum
et domita uel pulynera in
valli et omni latam b9 a gr
natio ardentur

etiam necessarii pñtus ad
huiusmodi in usum corporalem
ut sunt ad iuuuam spaciola
ad emendatū itinerē. apud illū
etiam bene uenerunt. ibidem sacra
mentum sū eo celebratum. fere
certa copiam uideret in iura
suo illud ipse conuenerit
affertiole lualle se gestitens
et accepti custodia studiose
gallianis se

uales super terra thid
deposita obtenta. et in
locū sacris reliquias. it
a celebratio ē redidit
illuc benignior carit
uideris abne o sy die. rura
et ornus. d. p. n. o. p. a. c. o.
loquede iuris restituit. dan
tina redormant. lurdus ad
tina. d. p. n. o. p. a. c. o.